

บทความวิจัย

เรื่อง การขยายตัวของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน

โดย

นางสาวชนพร ฉิวภิรมย์

รหัสนักศึกษา 05530657

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมชาติ อุ่อ้น

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2556

ชื่อเรื่อง การขยายตัวของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน

ชื่อผู้วิจัย นางสาว ธนพร ฉิวภิรมย์ รหัสนักศึกษา 05530657

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมชาติ อุ่ออัน

ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง “การขยายตัวของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน” มีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษาพัฒนาการของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน 3. เพื่อศึกษาแนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีนในอนาคต โดยนำข้อมูล ข้อมูลแบบทฤษฎี ซึ่งเป็นข้อมูลที่หน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานนั้นเก็บรวบรวมขึ้น โดยมีการประมวลผล มาดำเนินการวิเคราะห์เพื่อความชัดเจน และเข้าใจถึงรายละเอียดในหัวข้อต่างๆ

จากการศึกษาพบว่า จากอดีตจนถึงปัจจุบันวิวัฒนาการของเซรามิกส์นั้นเปลี่ยนไปตามยุคสมัยของโลก จากเซรามิกส์ดั้งเดิมที่ขึ้นรูปด้วยวิธีการปั้นมือ เครื่องจักรก็เข้ามามีบทบาทมากขึ้น ในประเทศจีน กิจการเซรามิกส์และพอร์ซเลนมีการแข่งขันกันสูง กิจการใหญ่ๆ ในจีนมีจำนวนกว่าร้อยบริษัท ซึ่งธุรกิจอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีนที่ประสบความสำเร็จใหญ่โตในปัจจุบันได้เริ่มมาจากหน่วยธุรกิจเล็กๆ มาก่อนแทบทั้งสิ้น โดยจะมีการผลิตเพื่อตอบสนองตลาดในท้องถิ่นแล้วจึงเริ่มเกิดการพัฒนากายในทำให้เกิดการขยายตัวเมื่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์ได้รับการตอบสนองเป็นอย่างดีในประเทศของตน ก็เริ่มมีการขยายพื้นที่การขายไปสู่ภูมิภาคอื่นๆ มีการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการพัฒนาการผลิต อุตสาหกรรมเซรามิกส์ของจีนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ที่เมืองฝอวชาน เมืองเซินเจิ้น และเมืองซัวเถา เมืองฝอวชานขึ้นชื่อว่าเป็นแหล่งผลิตเซรามิกที่ใหญ่ที่สุดในประเทศจีน นอกจากนี้ ยังมีอีกหนึ่งเมืองที่ถูกขนานนามว่าเป็น “เมืองหลวงแห่งเซรามิกจีน” (China's ceramic capital) นั่นก็คือเมืองจิงเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี ทั้งสองเมืองนี้ส่งออกทั้งผลิตภัณฑ์เซรามิกในกลุ่มวัสดุก่อสร้างและเครื่องสุขภัณฑ์ใหญ่เป็นอันดับสามของโลก รองจากอิตาลีและสเปนอุตสาหกรรมเครื่องเคลือบเซรามิกส์ในจีนกำลังเดินหน้าอย่างต่อเนื่องและไม่หยุดยั้งเนื่องจาก

จีนเป็นประเทศที่มีปัจจัยในการผลิตที่เอื้ออำนวยทั้งด้านวัตถุดิบสำคัญที่มีอยู่อย่างมหาศาล มีเทคโนโลยีที่ล้ำสมัย และมีการสนับสนุนจากรัฐบาลที่ออกนโยบายสนับสนุนอุตสาหกรรมเซรามิกส์ให้เป็นอุตสาหกรรมเสาหลักของเมืองต่างๆ เพื่อให้เป็นเวทีเจรจาการค้าการลงทุน ความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ และการคมนาคมขนส่งระหว่างประเทศด้วยเหตุนี้ทำให้ประเทศจีน เป็นประเทศส่งออกสินค้าเครื่องเคลือบที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของโลก

คำสำคัญ อุตสาหกรรมเซรามิกส์ เซรามิกส์ ประเทศจีน

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากบุคคลหลายท่านด้วยกัน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมชาติ อุ่ออันอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งได้ให้คำปรึกษาชี้แนะและความช่วยเหลืออันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยตลอดจนตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

พร้อมทั้งขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ และคณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และประสบการณ์ ในการประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรที่ได้ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือในการจัดทำบทความวิจัยฉบับนี้

นอกจากนี้ยังขอขอบพระคุณกำลังใจและความช่วยเหลือต่างๆจากทุกคนในครอบครัวของข้าพเจ้าที่คอยเอาใจใส่ดูแลเป็นที่ปรึกษาและเป็นกำลังใจให้ข้าพเจ้าตลอดมาตลอดจนเพื่อนๆทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือข้าพเจ้าในด้านต่างๆเป็นอย่างดี

หากบทความวิจัยเล่มนี้จะเป็นประโยชน์อันใดแก่ผู้อ่านในโอกาสข้างหน้าข้าพเจ้าขอขอบคุณความดีทั้งหมดให้แก่ผู้มีพระคุณที่กล่าวมาข้างต้น

ธนพร นิวกิริมย์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	๘
บทนำ.....	1
• ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
• วัตถุประสงค์ในการวิจัย	2
• ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
• ขอบเขตของการศึกษา.....	2
• วิธีการศึกษา.....	2
• นิยามศัพท์เฉพาะ	3
• เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
• พัฒนาการของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน.....	4
• ปัจจัยที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน	7
• แนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในอนาคต.....	8
วิธีการศึกษา.....	10
• การเก็บรวบรวมข้อมูล	10
• แหล่งที่มาของข้อมูล.....	10
• การจัดทำข้อมูล	10
• วิธีศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล	11
• สถิติหรือเทคนิคเชิงปริมาณที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์	11
• เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย.....	11

การวิเคราะห์ข้อมูล	12
• วัตถุประสงค์ในการวิจัย	12
• พัฒนาการของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน	12
• -ประวัติเครื่องเคลือบดินเผาจีนสมัยก่อนประวัติศาสตร์	13
• -ประวัติเครื่องเคลือบดินเผาจีนสมัยโบราณ	19
• - ประวัติเครื่องเคลือบดินเผาจีนสมัยประวัติศาสตร์, สมัยจักรวรรดิ	24
• -ประวัติเครื่องเคลือบดินเผาจีนสมัยใหม่ และประวัติศาสตร์ร่วมสมัย	57
• ปัจจัยที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน	60
• แนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรมเซรามิกส์จีนในอนาคต	65
การสรุปและอภิปรายผล	71
บรรณานุกรม	76
ประวัติผู้วิจัย	79

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

- 1 แสดงสถิติการนำเข้าและส่งออกผลิตผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ ตั้งแต่เดือนม.ค.-ธ.ค. ปี 2010.....67
- 2 แสดงสถิติการนำเข้าและส่งออกผลิตผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ ตั้งแต่เดือนม.ค.-ต.ค. ปี 2011.....68
- 3 แสดงสถิติการผลิตผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ ในเมืองต่างๆทั่วประเทศ ประจำปี 2012..... 69

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่

1	ภาชนะแจกันสีแดง ก้นแหลม แบบชิวางกันในวันฉัตรมงคล.....	15
2	ภาชนะหม้อเขียนสีลายเชือก แบบบานโพ ในวันฉัตรมงคล.....	15
3	ขวดส่วนปากรูปทรงคล้ายเห็ด ภาชนะเครื่องดินระบายสีแดงทึบ.....	16
4	เครื่องปั้นดินเผาแบบต่างๆ ในวันฉัตรมงคล.....	16
5	หม้อสามขา มีหู ภาชนะเครื่องดินวัฒนธรรมลู่ซาน	17
6	ภาชนะดินเผา วัฒนธรรมโซ่ง	18
7	แก้วดื่มไวน์มีหู “กุย”	19
8	ไหมีฝา ภาชนะดินเผา เเผาไฟสูง ตกแต่งด้วยการชุคขีด	20
9	กระปุกเครื่องปั้นดินเผา ตกแต่งด้วยการเขียนด้วยน้ำดิน และหินสี	21
10	ไหดินเผาสองหู ศิลาดลยุคแรกๆ ในสมัยโจวตะวันออก.....	21
11	ลักษณะท่าทางของทหารดินเผา ที่เลียนแบบทหารจริง.....	23
12	เครื่องปั้นดินเผาสมัยราชวงศ์จิ้น.....	24
13	เครื่องปั้นรูปมา เคลือบเขียว เเผาไฟอุณหภูมิต่ำ สมัยฮั่นตะวันออก.....	25
14	เครื่องปั้นหินสีเขียว เเผาไฟอุณหภูมิต่ำ	26
15	เครื่องปั้นศิลาดล รูปสิงโต สมัยจิ้นตะวันออก	27
16	ไหศิลาดล ตกแต่งรูปตัวคน และสิ่งก่อสร้าง สมัยจิ้นตะวันออก	27
17	เครื่องปั้นรูปอูฐสมัยราชวงศ์สุย	28
18	เครื่องปั้นดินเผา เคลือบสีขาว รูปคนผู้หญิงอ้วนไห และ รูปคนผู้หญิงเล่นพิณ.....	29
19	แจกันเครื่องเคลือบดินเผา สมัยราชวงศ์ถัง	31
20	เหยือกภาชนะดินเผา สมัยราชวงศ์ถัง คริสตศักราช 618 – 907.....	31
21	รูปปั้นดินเผา คนขี่อูฐ สมัยราชวงศ์ถัง คริสตศักราช 618 – 907.....	32
22	ม้านดินเผาสมัยราชวงศ์ถัง คริสตศักราช 618 – 907.....	32
23	จานลายกลีบบัว ภาชนะดิน สมัยราชวงศ์ซ้อง.....	36

24	งานลายดอกบัว ภาชนะตั้ง สมัยราชวงศ์ซ้อง.....	36
25	แจกันภาชนะชุน สมัยราชวงศ์ซ้อง.....	37
26	ชามรูปกลีบบัว ภาชนะสูง สมัยซ้อง.....	38
27	เหยือก ภาชนะเยา-เซา.....	38
28	ภาชนะเขียนลายหยคน้ำมัน สมัยราชวงศ์ซ้อง.....	39
29	ภาชนะชู – เจา สมัยราชวงศ์ซ้อง	40
30	ภาชนะหลุนชวน สมัยราชวงศ์ซ้อง	40
31	ภาชนะกวน สมัยราชวงศ์ซ้อง.....	41
32	ภาชนะชิง – ปาย สมัยราชวงศ์ซ้อง.....	42
33	เครื่องลายครามแบบต่างๆ สมัยราชวงศ์หยวน.....	43
34	ถ้วยเขียนสีใต้เคลือบลายพฤกษา.....	48
35	เครื่องลายครามลายมงคล.....	48
36	เครื่องลายคราม สมัยราชวงศ์หมิง.....	49
37	แจกันเครื่องลายคราม สมัยราชวงศ์หมิง.....	49
38	เต้าใช้.....	50
39	ตู้ใช้.....	50
40	การเขียนประดับตัวหนังสือ กั้นภาชนะ.....	51
41	เคลือบสีแดงเลือดหมู.....	51
42	เครื่องเคลือบดินเผา ฟาหวย.....	51
43	เขียนทองบนเคลือบ.....	52
44	เครื่องเคลือบดินเผา เต็กหวย.....	52
45	เครื่องดินเผาซีซิง.....	52
46	เครื่องเคลือบดินเผาเซลาดอน.....	53
47	สีใต้เคลือบ.....	54
48	เคลือบนวลแสงจันทร์.....	55
49	เคลือบสีแดงสด คอปเปอร์ออกไซด์.....	55

50	ภาษาเหนือบเซลาดอน.....	56
51	แจกัันระบายหลายสี ญลลยสมัยราชวงศ์ซิง จักรพรรดิเขียนหลง.....	56

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่การปฏิรูปเศรษฐกิจซึ่งมีพื้นฐานอยู่บนตลาดเมื่อปีค.ศ. 1978 ประเทศจีนกลายมาเป็นหนึ่งในเศรษฐกิจสำคัญที่เติบโตเร็วที่สุดในโลก โดยเป็นผู้ส่งออกสินค้ารายใหญ่ที่สุดของโลก และเป็นผู้นำเข้าสินค้ารายใหญ่ที่สุดเป็นอันดับ 2 ของโลก การขยายตัวของเศรษฐกิจที่สูงที่สุดในโลกติดต่อกันเป็นเวลานานนั้น ส่งผลให้จีนก้าวมาเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ

ปัจจัยที่ทำให้จีนก้าวเข้าสู่ความเป็นมหาอำนาจอันดับหนึ่งของโลก ก็คือ จีนเป็นประเทศที่มีวัตถุดิบสำคัญอยู่อย่างมหาศาลและมีเทคโนโลยีที่ล้ำสมัย อีกทั้งยังมีประชากรมากที่สุดในโลก ทำให้ต้นทุนในการผลิตต่ำ สินค้าจึงมีราคาถูก จีนจึงกลายเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดเป็นอันดับหนึ่งของโลก และเป็นตลาดที่มีศักยภาพในการเติบโตและพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ และวิทยาศาสตร์ที่ทันสมัย

ในปัจจุบัน จีนกลายเป็น “โรงงานของโลก” เป็นแหล่งผลิตที่ใหญ่ที่สุด ความสำเร็จของจีนเกิดมาจากการรับจ้างเป็นผู้ผลิตสินค้าให้กับบริษัทต่างๆ ทำให้พัฒนาตัวเองขึ้นไปเป็น “โรงงานของโลก” อันเป็นการเสริมสร้างศักยภาพของจีนในการก้าวออกไปสู่โลก (สารสิน วีระผล 2536:36)

อุตสาหกรรมเซรามิกส์เป็นอุตสาหกรรมที่มีการผลิตในประเทศจีนมาเป็นเวลานานแล้ว โดยเริ่มในสมัยราชวงศ์ซัน ในรูปแบบของภาชนะและของใช้ประเภทต่างๆ เช่น ถ้วยชาม จาน ตุ่ม น้ำ กระจก และเครื่องประดับตกแต่งบ้านเรือน เป็นต้น ในระยะแรกของการผลิตเป็นลักษณะของงานหัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือนในสมัยนั้นยังไม่มีเครื่องเคลือบ ต่อมาพัฒนาการสู่ระบบโรงงานมีการเคลือบเกิดขึ้น ทั้งชนิดเคลือบตะกั่ว และเคลือบต่าง ผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดภายในประเทศ และเพื่อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ ลักษณะเด่นของอุตสาหกรรมเซรามิกส์นอกจากจะทำประโยชน์จากตัวของมันเองแล้ว เช่น เป็นภาชนะรองรับอาหาร แล้วยังเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐานที่รองรับอุตสาหกรรมอื่นๆ ได้อีก เช่น การผลิตวัตถุดิบไฟ ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำหรับเตาถลุง เพื่อรองรับอุตสาหกรรมโลหะ ผลิตภัณฑ์แก้วผลิตภัณฑ์ซีเมนต์ ตลาดส่งออกที่สำคัญของจีน คือ บราซิล อเมริกา ไทย เม็กซิโก เป็นต้น อุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีนกำลังขยายตัวขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากเนื่องจากจีนเป็นประเทศที่มีวัตถุดิบสำคัญอยู่อย่าง

มหาศาล มีเทคโนโลยีที่ล้ำสมัย และมีการสนับสนุนจากรัฐบาล จนกลายเป็นอุตสาหกรรมที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้ทำให้ประเทศจีน เป็นประเทศส่งออกสินค้าเครื่องเคลือบที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของโลก

2. วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน
3. เพื่อศึกษาแนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีนในอนาคต

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงพัฒนาการของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน
3. เป็นข้อมูลในการวางแผนและแนวทางการพัฒนาของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีนในอนาคต

4. ขอบเขตของการศึกษา

1. ศึกษาเฉพาะพัฒนาการของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน
2. ศึกษาเฉพาะปัจจัยที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน
3. ศึกษาเฉพาะแนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีนในอนาคต

5. วิธีการศึกษา

1. รวบรวมข้อมูลแบบทุติยภูมิ

1.1 ข้อมูลจากหนังสือ ตำรา วารสาร สารนิพนธ์บทความ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน

1.2 ข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ต่างๆ จากอินเทอร์เน็ต

2. การสังเคราะห์และวิเคราะห์

2.1 นำข้อมูลจากเอกสารต่างๆที่ได้มารวบรวม และวิเคราะห์โดยนำเสนอในรูปแบบแผนที่ แผนภูมิ กราฟและตาราง

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เซรามิกส์ หมายถึง วัตถุที่ถูกขึ้นรูปโดยวัตถุดิบหรือส่วนประกอบอื่นๆ นำไปเผาเพื่อให้เกิดความแข็งแกร่ง อาจเคลือบหรือไม่เคลือบก็ได้ ผลิตภัณฑ์จะอยู่ในรูปของข้าววย ของประดับ เครื่องถ้วยชาม ทั้งนี้รวมถึงวัตถุดิบที่ใช้ในการก่อสร้าง เช่น อิฐ เป็นต้น

2. อุตสาหกรรมเซรามิกส์ หมายถึง อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องกระเบื้องเคลือบ หรือเครื่องเผา และรวมทั้งการเตรียมวัสดุเพื่อการดังกล่าว

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. พัฒนาการของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน

1.1 ความหมายของอุตสาหกรรม

ฐานข้อมูลอินเทอร์เน็ตจากเว็บไซต์ (<http://e-book.ram.edu/e-book/g/GE253-11.pdf>) ได้อธิบายความหมายของอุตสาหกรรมว่า อุตสาหกรรม เป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจในขั้นที่ 2 ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง เพราะอุตสาหกรรมเป็นการแปรรูปให้วัตถุดิบมีมูลค่าสูงขึ้น (Value Added) เพื่อเป็นสินค้าสู่ตลาด

1.2 อุตสาหกรรมเซรามิกส์ คือ

เซรามิกส์ มีความหมายว่า สิ่งที่ถูกเผา ในอดีตวัตถุเซรามิกส์ที่มีการใช้งานมากที่สุดคือ เซรามิกส์ดั้งเดิมทำมาจากวัสดุหลักคือดินเหนียว โดยในช่วงแรกเรียกผลิตภัณฑ์ประเภทนี้ว่า ไชน่าแวร์ เพื่อเป็นเกียรติให้กับคนจีนซึ่งเป็นผู้บุกเบิกการผลิต ประวัติเครื่องปั้นดินเผาของจีนเริ่มในสมัยราชวงศ์ชั่น ซึ่งในสมัยนั้นใช้ในรูปแบบของภาชนะและของใช้ประเภทต่างๆ เช่น ถ้วย จาน หม้อ โอ่ง กระถาง ไห และเครื่องประดับตกแต่งบ้านเรือน ในระยะแรกของการผลิตเป็นลักษณะของงานหัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือน ในสมัยนั้นยังไม่มีเครื่องเคลือบ ต่อมาพัฒนาสู่ระบบโรงงานมีการเคลือบเกิดขึ้นทั้งชนิดเคลือบตะกั่วและ เคลือบต่าง ผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดภายในประเทศและเพื่อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ

1.3 ความสำคัญของอุตสาหกรรมเซรามิกส์

อุตสาหกรรมเซรามิกส์เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ มีสัดส่วนการส่งออกต่อการผลิตสูง ในปีหนึ่งทำรายได้ให้แก่ประเทศปีละหลายล้านบาท ลักษณะเด่นของเซรามิกส์อยู่ที่การทำประโยชน์จากตัวมันเอง และยังเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐานรองรับอุตสาหกรรมอื่นๆ อีกหลายอย่าง เช่น การผลิตวัตถุดิบไฟ ซึ่งเป็นวัตถุดิบพื้นฐานสำหรับเตาถลุงเพื่อรองรับอุตสาหกรรมโลหะผลิตภัณฑ์แก้วและผลิตภัณฑ์ซีเมนต์เป็นวัสดุสำคัญของการก่อสร้างและสถาปัตยกรรม เป็นต้น

1.3.1 การแบ่งชนิดของเซรามิกส์

ผลิตภัณฑ์เซรามิกส์แบ่งออกได้หลายประเภท แล้วแต่เกณฑ์ที่นำมาใช้ คือ

ก. แบ่งตามรูปลักษณะ เป็นการแบ่งชนิดตามรูปลักษณะที่มองเห็น ได้ชัดเจน โดยไม่คำนึงว่าผลิตภัณฑ์นั้นจะมีคุณภาพดีเลวอย่างไร เช่น จาน ชาม ช้อน ถ้วย แจกัน อิฐ กระเบื้อง เป็นต้น

ข. แบ่งประเภทตามประโยชน์ใช้สอย เพื่การจัดประเภทตามประโยชน์ใช้สอยที่เกิดจากผลิตภัณฑ์นั้น มิได้คำนึงถึงรูปร่างหรือชนิดเนื้อดินปั้น เช่น เครื่องสุขภัณฑ์ ประกอบด้วย อ่างล้างหน้า โถส้วม อ่างอาบน้ำ เป็นต้น

ค. แบ่งตามประเภทเนื้อดินปั้น การแบ่งชนิดของเซรามิกส์ประเภทนี้มีความสำคัญมาก เพราะ เนื้อดินปั้นแต่ละชนิดมีส่วนผสมและคุณสมบัติต่างกัน ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นมีคุณภาพต่างกันตามชนิดของเนื้อดิน หมายถึงความแตกต่างในเรื่องราคา บางครั้งจะพบว่าผลิตภัณฑ์หนึ่งมีรูปแบบลักษณะ ขนาดเหมือนกันทุกประการ แต่จำหน่ายราคาต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากเนื้อดินที่ต่างกั นันเอง

1.3.2 กระบวนการผลิตเซรามิกส์หรือเครื่องปั้นดินเผา

บุญรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์ (2538) ได้อธิบายถึงขั้นตอนการผลิตเครื่องปั้นดินเผาไว้อย่างละเอียด ตั้งแต่การเลือกเนื้อดิน การขึ้นรูป การตากแห้ง การอบและการเผา และการเคลือบดังนี้

ก. เลือกเนื้อดินปั้น

การปั้นให้เป็นรูปต่างๆ ได้นั้น ต้องแล้วแต่ลักษณะของภาชนะหรือรูปของวัตถุประสงค์จะปั้น ประกอบกับความเหนียวของเนื้อดินปั้น ความเหนียวของเนื้อดินปั้นขึ้นอยู่กับการผสมเนื้อดินปั้นกับน้ำ ซึ่งมีส่วนต่างๆกันและจำแนกออกเป็น 4 ชนิด คือ

(1) ดินน้ำ สำหรับใช้หล่อปูนพลาสเตอร์ เนื้อดินปั้นชนิดนี้ผสมกับน้ำประมาณ ร้อยละ 24-30 เมื่อผสมแล้ว จะมีเนื้อเหลวเป็นน้ำขุ่นๆ เวลาปั้นต้องใช้ปูนพลาสเตอร์เป็นแบบเหมาะสำหรับทำเครื่องปั้นชนิดที่มีเนื้อดินปั้นบาง จำพวกหม้อ ไห แจกัน จาน และเครื่องสุขภัณฑ์

(2) ดินเหลว เป็นเนื้อดินปั้นที่ผสมกับน้ำประมาณร้อยละ 18-24 เนื้อดินปั้นชนิดนี้เมื่อผสมกับน้ำแล้ว จะมีเนื้ออ่อนเหลวไม่เหนียวมากนัก เวลาปั้นจะต้องมีแบบทำด้วยไม้โลหะหรือปูนพลาสเตอร์ เพื่อให้เนื้อดินปั้นอยู่ในที่อับตัวจะได้เกาะติดกัน เหมาะสำหรับใช้ทำผลิตภัณฑ์ประเภท อิฐ ธรรมดา อิฐประดับ กระเบื้องมุงหลังคา ชาม จาน

(3) ดินเหนียว เป็นเนื้อดินปั้นที่ผสมกับน้ำประมาณร้อยละ 14-20 เนื้อดินปั้นชนิดนี้เมื่อผสมกับน้ำแล้ว จะมีเนื้อเหนียวมาก ใช้ปั้นด้วยมือหรือด้วยแบบก็ได้ เหมาะสำหรับทำเครื่องปั้นจำพวกอิฐ กระเบื้อง

(4) ดินซัน เป็นเนื้อดินปั้นที่ผสมกับน้ำประมาณร้อยละ 6-14 เนื้อดินปั้นชนิดนี้เมื่อผสมกับน้ำแล้ว จะมีเนื้อร่วนซ้นเล็กน้อย เวลาปั้นต้องมีแบบทำด้วยโลหะและอัดให้เป็นรูปด้วยเครื่องจักร ใช้ปั้นด้วยมือหรือด้วยแบบใดก็ได้ เหมาะสำหรับทำเครื่องปั้นประเภทกระเบื้องปูพื้น บุผนัง เป็นต้น

ข. การขึ้นรูป

การขึ้นรูปทำได้หลายวิธีแล้วแต่ชนิดของเนื้อดินปั้น เมื่อเตรียมเนื้อดินปั้นสำหรับการขึ้นรูปด้วยวิธีต่างๆ ไว้แล้ว ก็จะนำมาขึ้นรูปซึ่งจะต้องมีการควบคุมคุณภาพด้วย โดยการขึ้นรูปมีด้วยกัน 2 วิธีคือ

- (1) ปั้นด้วยมือ เป็นการขึ้นรูปด้วยมือ และมีเครื่องมือสำหรับตกแต่งในการปั้น เช่น การปั้น ภาชนะเครื่องใช้ต่างๆ
- (2) ปั้นบนแป้นหมุน การปั้นบนแป้นหมุนจะปั้นได้เฉพาะภาชนะที่มีรูปกลมหรือทรงกลม แบ่งออกเป็น 2 อย่าง
 - 2.1 ปั้นครั้งเดียวเสร็จ เป็นการปั้นของขนาดเล็ก เช่น แจกัน อ่าง กระถางหรือโอ่งขนาดเล็ก
 - 2.2 ปั้นสองตอนหรือสามตอน เป็นการปั้นของขนาดใหญ่ใช้วิธีปั้นตอนล่างก่อน ฝั่งให้หมาด ขัดดินต่อขึ้นไป แล้วนำไปรีดบนแป้นหมุน นำไปฝั่งให้หมาดแล้วต่อขึ้นไปอีกตอนหนึ่ง ถ้าเป็นสามตอนแล้ว จึงรีดบนแป้นหมุนทำเป็นปาก เช่น การปั้น โอ่งเคลือบราชบุรี

ค. การตากแห้ง

การตากแห้งคือการไล่น้ำออกจากของที่ขึ้นรูปเสร็จแล้ว การตากแห้งควรให้น้ำระเหยออกไปอย่างช้าๆเพื่อป้องกันการแตกร้าว

ง. การอบและการเผา

การอบเป็นการทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นรูปเรียบร้อยแล้วแห้งและมีความแข็งแรงพอสำหรับนำไปตกแต่งให้เรียบร้อยโดยไม่เสียรูปทรง ผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดมีขนาดและความหนาไม่เท่ากัน จึงต้องมีการควบคุมอุณหภูมิของการอบตามแต่ละชนิดของผลิตภัณฑ์เพราะถ้าทำให้แห้งเร็วเกินไป อาจทำให้ผลิตภัณฑ์แตกและเสียหายได้ เมื่ออบเสร็จแล้วก็นำเข้าเตาเผาเพื่อเผาให้เนื้ออบแห้งและแกร่งขึ้นก่อนที่จะนำไปเคลือบ โดยผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องโต๊ะอาหาร เช่น ถ้วย จาน ชาม มักจะเผา 2 ครั้ง โดยครั้งแรกเป็นการเผาดิบที่มีอุณหภูมิประมาณ 800-850 องศาเซลเซียส เพื่อให้เนื้อผลิตภัณฑ์มีความแข็งแรงมีความพรุนตัวดี ไม่แตกเสียง่ายเมื่อนำไปชุบเคลือบและเผาต่อไป

จ. การเคลือบ

เคลือบ คือ ชั้นของแก้วบางๆที่หลอมละลายติดอยู่กับผิวดินวุ้นขึ้นรูปเป็นภาชนะทรงต่างๆ วัตถุประสงค์ที่เป็นน้ำยาเคลือบถูกบดจนละเอียดมากกว่าดินหลายเท่า ก่อนนำมาเคลือบบนดินเผา เป็นชั้นหนา 1-1.5 มม. เมื่อเคลือบแล้วต้องทิ้งให้ผลิตภัณฑ์แห้ง เช็ดก้นผลิตภัณฑ์ให้สะอาดก่อนเข้าเตาเผาผลิตภัณฑ์ที่เคลือบแล้ว โคนเผาผ่านความร้อนอุณหภูมิสูงวัตถุประสงค์ที่เป็นแก้วในการเคลือบ เมื่อถึงจุดหลอมละลายชั้นของเคลือบจะกลายเป็นแก้วมันวาวติดอยู่กับผิวดิน การเคลือบช่วยให้การล้างภาชนะสะดวก เนื่องจากเคลือบมีสมบัติลื่นมือ สามารถทำความสะอาดง่ายกว่าผิวดินที่มีลักษณะค่อนข้างหยาบ และมีคุณสมบัติเป็นแก้วไม่ดูดซึมน้ำ ทั้งยังเพิ่มความแข็งแรงทนทาน ทำให้ภาชนะดินเผาไม่บิ่นง่าย เมื่อกระทบกันบ่อยๆ ขณะล้างทำความสะอาดและสามารถใส่ของเหลวได้โดยไม่รั่วซึม

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์

การประกอบอุตสาหกรรมทั้งอุตสาหกรรมหนักและอุตสาหกรรมเบาต่างก็มีปัจจัยในการประกอบอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันออกไป ฐานข้อมูลอินเทอร์เน็ตจากเว็บไซต์ ([http://e-book.ram.edu/e-book/g/GE253\(50\)/GE253-11.pdf](http://e-book.ram.edu/e-book/g/GE253(50)/GE253-11.pdf)) ได้กล่าวว่า

2.1 วัตถุดิบ (Material) คือกิจกรรมทางเศรษฐกิจในขั้นปฐมภูมิ เช่น แร่ธาตุ ป่าไม้ พืชผลทางการเกษตร ซึ่งจะถูกนำมาใช้แปรรูปต่อไป

2.2 ทุน (Capital) คือตัวเงินหรือเครดิตที่จะใช้ในการประกอบอุตสาหกรรมนั้นๆ ในบางอุตสาหกรรมจำเป็นจะต้องใช้เงินลงทุนมาก เช่น อุตสาหกรรมขนส่งหรือในบางอุตสาหกรรมจำเป็นต้องใช้เงินจ่ายเป็นค่าจ้างแรงงาน

2.3 แรงงาน (Labor) คือ กำลังคนในวัยทำงานที่ใช้ในการดำเนินอุตสาหกรรม แม้ว่าอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ในประเทศจะเน้นการใช้เครื่องจักรเข้ามาแทน แต่ก็จำเป็นต้องมีแรงงานที่มีทักษะสูง คอบควบคุมการดำเนินงาน หรืออุตสาหกรรมเบา เช่น อุตสาหกรรมทอผ้าก็จำเป็นต้องใช้แรงงานจำนวนมากเช่นเดียวกัน

2.4 การขนส่ง (Transportation) คือการนำเอาวัตถุดิบจากแหล่งวัตถุดิบหรือจากโรงงานสู่ตลาดเพื่อส่งไปยังผู้บริโภค ดังนั้น การขนส่งจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดราคาของผลผลิตได้

2.5 ตลาด (Market) คือแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แก่ผู้บริโภค ตลาดจะมีการจำแนกในหลายลักษณะ

2.6 ปัจจัยที่ส่งเสริมการเลือกที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม

พรสุริย์ ภักดีไทย ได้ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเซรามิกส์ พบว่า ปัจจัยหลักที่มีความสำคัญต่อโรงงานขนาดเล็ก คือ ที่ดิน ความมีชื่อเสียงของพื้นที่ ทุนและการรวมกลุ่ม ปัจจัยหลักที่มีความสำคัญต่อโรงงานขนาดกลางคือ ความใกล้เมือง และใกล้สิ่งบริการ การคมนาคมขนส่ง แรงงาน และตลาด ปัจจัยหลักที่มีความสำคัญต่อโรงงานขนาดใหญ่คือ การคมนาคมขนส่ง ความใกล้เมืองและสิ่งบริการ แรงงาน และระบบสาธารณูปโภค จะสังเกตได้ว่าจากการศึกษาที่ไม่เกี่ยวข้องทางด้านเศรษฐกิจอันได้แก่ ความมีชื่อเสียงของพื้นที่ และความชอบความพอใจส่วนบุคคล จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกที่ตั้ง เนื่องจากปัจจัยดังกล่าวจะมีผลเกี่ยวข้องกับทางด้านเศรษฐกิจของโรงงานอุตสาหกรรมเซรามิกส์โดยตลอด เช่น มีผลต่อการขายสูงสุด หรือการประหยัดต้นทุนต่ำสุด เป็นต้น (พรสุริย์ ภักดีไทย 2543: 110)

ซึ่งสอดคล้องกับ ฐานิกา ปัญจรัตน์ ที่ศึกษาลักษณะที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมเซรามิกส์จังหวัดลำปาง พบว่า อุตสาหกรรมเซรามิกส์เป็นอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ใกล้กับชุมชนเมืองมากกว่าเป็นอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบ โดยปัจจัยที่สำคัญคือ ความได้เปรียบจากการประหยัดจากการรวมกลุ่มของโรงงาน ในด้านการประหยัดค่าขนส่งวัตถุดิบที่แปรรูปแล้วจากโรงงาน และยังได้เปรียบในเรื่องของแหล่งแรงงาน การมีสาธารณูปโภคและการขนส่งที่สะดวกจากการตั้งอยู่ในเขตเมือง (ฐานิกา ปัญจรัตน์ 2545 : บทคัดย่อ)

3. แนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในอนาคต

สุทธิพันธ์ จิราธิวัฒน์ และคณะ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องแนวโน้มและสู่ทางการส่งออกผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ในตลาดโลก พบว่า ประเทศจีนมีศักยภาพในการส่งออกผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ต่างๆเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะ กระเบื้องปูพื้น บุผนัง และกระเบื้องโมเสกชนิดเครื่องใช้บนโต๊ะอาหารรวมถึงเครื่องใช้ภายในบ้าน ที่ทำด้วยวัตถุดิบเครื่องปั้นดินเผาอื่นๆ มีสู่ทางในการขยายตัวการส่งออกค่อนข้างสูง ส่วนเครื่องสุขภัณฑ์และวัสดุก่อสร้างที่เป็นฉนวนกันความร้อนชนิดฉนวนไฟ การขยายออกไปยังตลาดอื่น โดยเฉพาะอเมริกาและยุโรปไม่ใช่เรื่องง่าย

มีปัจจัยในการผลิตที่เอื้ออำนวยทั้งด้านวัตถุดิบสำคัญที่มีอยู่อย่างมหาศาล มีเทคโนโลยีที่ล้ำสมัย และมีการสนับสนุนจากรัฐบาลที่ออกนโยบายสนับสนุนอุตสาหกรรมเซรามิกส์ให้เป็นอุตสาหกรรมเสาหลักของเมืองต่างๆ เพื่อให้เป็นเวทีเจรจาการค้าการลงทุน ความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ และการคมนาคมขนส่งระหว่างประเทศ

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อทำการศึกษาดังนี้ที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์จีนในสาระสำคัญจะเป็นการศึกษาโดยใช้การเก็บข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยอยู่ในรูปแบบของเนื้อหา รูปภาพ และตาราง ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาดังนี้มีเฉพาะข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งเป็นข้อมูลที่หน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานนั้นเก็บรวบรวมขึ้นมาโดยมีการประมวลผลเพื่อเป็นสารสนเทศ เช่น ข้อมูลทางสถิติต่างๆ หน่วยงานราชการทำได้ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้มีการตีพิมพ์เผยแพร่เพื่อให้ใช้งานได้หรือนำไปประมวลผลต่อ

แหล่งที่มาของข้อมูล

ในการศึกษาดังนี้เป็นการเก็บข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งเป็นข้อมูลเอกสารต่างๆ ทั้งจากหนังสือ บทความข่าว รายงาน สิ่งพิมพ์งานวิจัย แผ่นพับ โฆษณาประชาสัมพันธ์ สถิติต่างๆ จากหน่วยงานราชการ รวมถึงข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานราชการต่างๆและสถาบันดังนี้

1. หอสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ และวิทยาเขตวังท่าพระ
2. หอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาเขตวังท่าพระจันทร์
3. รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อออนไลน์ในเว็บไซต์ต่างๆ

การจัดทำข้อมูล

เมื่อมีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว โดยที่ข้อมูลยังไม่เป็นระบบเรียบร้อย และมีจำนวนค่อนข้างมาก ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลทั้งหมดมาเรียบเรียงและจัดทำใหม่ตามขอบเขตของการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สรุป และอภิปรายผล พร้อมทั้งเพิ่มเติมข้อมูลรายละเอียดที่เห็นว่ามีสำคัญและจำเป็นต่อไป

วิธีศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาพัฒนาการของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ โดยใช้ข้อมูลจากบทความหนังสือและอินเทอร์เน็ตในเรื่องที่เกี่ยวข้อง มาวิเคราะห์และจัดทำตารางและแผนที่ภาพประกอบ
2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์ รวมถึงการนำเสนอในรูปแบบแผนที่ และกราฟ เพื่อความชัดเจนและเข้าใจถึงรายละเอียดในหัวข้อต่างๆ
3. ศึกษาแนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรมเซรามิกส์จีนในอนาคต โดยนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเซรามิกส์จีนมาศึกษา เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบร้อยละ โดยผลของการวิเคราะห์จะนำเสนอในรูปแบบของกราฟ และการบรรยาย

สถิติหรือเทคนิคเชิงปริมาณที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์

วิเคราะห์ข้อมูลจากหนังสือตำราทั้งภาษาไทย ภาษาจีน และภาษาอังกฤษ รวมทั้งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเซรามิกส์จีน มาจัดทำตารางเปรียบเทียบ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Word 2010

เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องคอมพิวเตอร์
2. โปรแกรมค้นหา Google Chrome
3. โปรแกรมค้นหา Baidu ของจีน
4. โปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Word และ Microsoft Office Excel
5. โปรแกรมสำเร็จรูป PhotoScape

การวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน
3. เพื่อศึกษาแนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีนในอนาคต

1. วิเคราะห์พัฒนาการของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน

เซรามิกมีรากศัพท์มาจากภาษากรีก keramos มีความหมายว่า สิ่งที่ถูกเผา ในอดีตวัสดุเซรามิกที่มีการใช้งานมากที่สุดคือ เซรามิกดั้งเดิม ทำมาจากวัสดุหลักคือดินเหนียว โดยในช่วงแรกเรียกผลิตภัณฑ์ประเภทนี้ว่า ไชน่าแวร์ เพื่อเป็นเกียรติให้กับคนจีนซึ่งเป็นผู้บุกเบิกการผลิตเครื่องปั้นดินเผารุ่นแรก ๆ มนุษย์ได้คิดค้นผลิตภัณฑ์ขึ้นมาเพื่อประโยชน์ใช้สอยในชีวิตประจำวัน เช่น ถ้วยชาม จาน ถ่มน้ำ กระจก เป็นต้น

ในดินแดนประเทศจีน มีหลักฐานว่ามีผู้คนอาศัยอยู่มาช้านานนับหมื่นปี และได้สืบทอดมาถึงปัจจุบันโดยไม่ขาดสาย หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ได้บ่งชี้ว่าอารยธรรมจีนมีอายุมาแล้ว 5,000 ปี รากฐานที่สำคัญของอารยธรรมจีนคือ การสร้างระบบภาษาเขียน และการพัฒนาแนวคิดปรัชญาขงจื้อ เมื่อประมาณ ศตวรรษที่ 2 ก่อนค.ศ. ประวัติศาสตร์จีนมีทั้งช่วงที่เป็นปึกแผ่นและแตกเป็นหลายอาณาจักรสลับกันไป ในบางครั้งก็ถูกปกครองโดยชนชาติอื่น วัฒนธรรมของจีนมีอิทธิพลอย่างสูงต่อชนชาติอื่นๆในทวีปเอเชีย ซึ่งถ่ายทอดไปทั้งการอพยพ การค้า และการยึดครอง

อารยธรรมอย่างหนึ่งที่แพร่หลายไปทั่วโลก และยังคงแสดงหลักฐานมาจนถึงปัจจุบัน คือ เครื่องเคลือบดินเผา ปรากฏว่าจีน ทำเครื่องเคลือบดินเผาได้ดีมาตั้งแต่ราชวงศ์ฮั่น เชื่อกันว่าเป็นสมัยเริ่มแรกของชนชาติจีน ได้ปรากฏหลักฐานว่า ความรู้ทางด้านเทคนิค วิธีการในการทำเครื่องปั้นดินเผาต่างๆ ได้เจริญก้าวหน้าเป็นอย่างมาก เครื่องปั้นดินของจีนกลายเป็นสินค้าที่ส่งออกขายทั่วโลก และสร้างชื่อเสียงให้กับชาวจีนเป็นอย่างมากในยุคต่อมา

1.1 ประวัติเครื่องเคลือบดินเผาจีนสมัยก่อนประวัติศาสตร์

อารยธรรมจีนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ มีแหล่งอารยธรรมที่สำคัญ 2 แหล่งคือ

ลุ่มแม่น้ำฮวงโหพบความเจริญที่เรียกว่าวัฒนธรรมหยางเซา (Yang Shao Culture)พบหลักฐานที่เป็นเครื่องปั้นดินเผามีลักษณะสำคัญคือเครื่องปั้นดินเผาเป็นลายเขียนสี มักเป็นลายเรขาคณิต พืช นก สัตว์ต่างๆและพบใบหั่นมนุษย์ สี่ที่ใช้เป็นสีดำหรือสีม่วงเข้มนอกจากนี้ยังมีการพิมพ์ลายหรือจุดสักรายเป็นรูปลายจกสาน ลายเชือกทาบ

ลุ่มน้ำแยงซี (Yangtze) บริเวณมณฑลชานตงพบวัฒนธรรมหลงชาน (Lung Shan Culture) พบหลักฐานที่เป็นเครื่องปั้นดินเผามีลักษณะสำคัญคือเครื่องปั้นดินเผามีเนื้อละเอียดสีดำขมมันเงาคุณภาพดีเนื้อบางและแกร่ง เป็นภาชนะ 3 ขา

สมัยก่อนประวัติศาสตร์พบหลักฐานของมนุษย์ตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์นับตั้งแต่สมัยหินเก่า ร่องรอยที่สำคัญคือ คือมนุษย์ปักกิ่ง มนุษย์แลนเทียน และมีพัฒนาการเข้าสู่สมัยของกาตั้งถิ่นฐานที่สำคัญในสมัยหินใหม่คือ ได้พบร่องรอยของวัฒนธรรมหยางเซา(Yang Shao)และวัฒนธรรม ลุงชาน(Lung Shan)

1)วัฒนธรรมหยางเซา (Yang Shao Culture)

ประมาณกว่า 6 พันปีก่อนคริสตกักราชมาแล้ว ที่แถบลุ่มแม่น้ำแยงซี ได้มีผู้คน ได้คิดทำภาชนะเครื่องใช้ดินเผาขึ้น ด้วยเป็นหมุนจากการดำรงชีวิตของมนุษย์ ในยุคหินเก่าซึ่งเป็นบรรพชนที่รู้จักเพียงการนำก้อนหินและไม้มาดัดแปลงเป็นข้าวของเครื่องใช้ในการเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์ ซึ่งจะอาศัยอยู่รวมกันในถ้ำ ภายหลัง มนุษย์ได้รู้จักการสร้างที่อยู่อาศัยอย่างถาวร ตามบริเวณแม่น้ำและเนินเขา เพื่อความสะดวกในการดำรงชีพ ยุคนี้ถือว่าเป็นยุคหินใหม่ ได้แก่เครื่องปั้นดินเผา เครื่องมือหินขัด การทอผ้า การทำไร่ทำนา เป็นต้น

เครื่องปั้นดินเผา จัดเป็นนวัตกรรมที่สำคัญที่สุดในยุคยุคหินใหม่ ซึ่งมนุษย์ในยุคนี้นี้ อาศัยรวมกันอยู่เป็นหมู่บ้าน เริ่มรู้จักทำการเกษตรอย่างเป็นระบบ สามารถเพาะปลูกพืชและเก็บไว้เป็นอาหาร รู้จักทอผ้าและทำเครื่องปั้นดินเผา และเลี้ยงสัตว์ การเพาะปลูกได้เปลี่ยนวิถีชีวิตของมนุษย์จากสังคมล่าสัตว์มาเป็นสังคมเกษตรกรรม ที่ตั้งถิ่นฐานเป็นหลักแหล่ง มีการสร้างที่พักอาศัยถาวรเป็นกระท่อมดินเหนียวและตั้งหลักแหล่งตามบริเวณลุ่มน้ำ ยุคหินใหม่เป็นยุคเกษตรกรรม งานเครื่องปั้นดินเผาของจีนในยุคนี้ จะมีผลงานที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น มีความหลากหลาย และเป็นงานฝีมือชั้นเยี่ยม

เครื่องปั้นดินเผาในยุคแรกของจีน ถือกำเนิดมาประมาณ 10000 ปีมาแล้ว ในสมัยแรกทีค้นพบนั้น จะมีอยู่แถบลุ่มแม่น้ำเหลือง เรียกว่า วัฒนธรรมเป่ย์ลี่กั่ง เมืองซินเซียง มณฑลเหอหนาน ซึ่งอยู่ในช่วงเวลา 6,000 ปี ก่อนคริสตศักราช งานเครื่องปั้นเหล่านี้จะพบทางจินตอนใต้ และแถบแม่น้ำแยงซี ถูกค้นพบที่เจียงซี ซีเจียง และเกียงซี ลักษณะส่วนใหญ่เป็นภาชนะที่อาจจะเป็นเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันหลักฐาน โบราณคดีที่มีความสำคัญมากที่แสดงถึงวัฒนธรรมยุคใหม่ของจีน ได้แก่ เครื่องปั้นดินเผาที่หมู่บ้านยางเซา ในเมืองสี่อี่เซียน ในมณฑลเหอหนาน ที่พบเมื่อปี ค.ศ. 1922 ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ที่เป็นหิน อย่างขวานและมีด ต่อมาในการขุดพบ โบราณวัตถุในยุคหินใหม่เช่นเดียวกัน ซึ่งทางจีนได้เรียกกันว่า “ยางเซา” เรียกตามชื่อหมู่บ้านที่พบเครื่องปั้นดินเผา ส่วนใหญ่พบในภาคกลางของมณฑลส่านซี ภาคตะวันออกของมณฑลเหอหนาน และภาคใต้ของมณฑลกานสู ตามชายฝั่งของแม่น้ำเหลือง ทางตะวันตกและเมืองซางตงทางตะวันออก สันนิษฐานว่าวัฒนธรรมยางเซามีชีวิตอยู่เมื่อประมาณ 6,000 – 7,000 ปีมาแล้ว

ยางเซา เป็นวัฒนธรรมที่สำคัญที่สุดในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ แถบลุ่มแม่น้ำเหลือง มีกลุ่มวัฒนธรรมหรือชุมชนที่ทำเครื่องปั้นดินเผาที่แตกต่างกันในด้านเทคนิคอยู่หลายกลุ่มเช่น บานโพ เมียวคิกู และชีวางกัน วัฒนธรรมยางเซา จัดอยู่ในสมัยหินใหม่ ก่อนยุคราชวงศ์ ซึ่งเป็นช่วง การตั้งถิ่นฐานระยะแรกทางภาคเหนือของจีน หลักฐานทางโบราณคดีที่สำคัญคือ การทำภาชนะดินเผาเขียนสีแดง เป็นวัฒนธรรมของการใช้ เครื่องมือขัดหิน และเป็น สังคมเกษตรกรรมยุคแรกที่ค้นพบในประเทศจีน

เครื่องปั้นดินเผายางเซา มีลวดลายและระบายสีสวยงามมาก จนเป็นที่ยกย่องกัน ชาวจีนเรียกว่า “ไ่ล่ สัต โถวอุ่นฮว่า” หรือ วัฒนธรรมหมอดินปั้นระบายสี ส่วนหนึ่งที่ได้พบเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิต นอกนั้นเป็นของใช้ภายในบ้าน เช่นเตา หม้อหุงต้มอาหารชนิดต่างๆ ภาชนะสำหรับกินอาหารและดื่มน้ำ ฯลฯ ลวดลายที่ปรากฏด้านนอกของเครื่องปั้นดินเผาเหล่านี้ พบว่ามีการระบายเป็นสีดำแดง แดงเลือดนก และน้ำตาล ที่สลักเป็นลายเส้นเรขาคณิต สันนิษฐานว่าอาจเป็นสัญลักษณ์ของเครื่องใช้ต่างๆ มีบางคนเชื่อว่าเป็นตัวอักษรดั้งเดิม สมัยเรียกบรรพบุรุษ ส่วยลวดลายที่เป็นรูปสัตว์ต่างๆ อย่างนก ปลา กวาง กบ อาจเป็นเครื่องหมายประจำชุมชนญาติวงศ์

บ้านเรือนที่อยู่อาศัยของชุมชนญาติวงศ์ ที่สร้างวัฒนธรรมในยุคหินใหม่ ได้แก่หมู่บ้าน ปั้นโปซึ่งอยู่รอบนอกของมณฑลชีอาน มีการขุดพบเมื่อปี ค.ศ. 1968 หมู่บ้านนี้ได้มีการปลูกสร้าง

บ้านอย่างเป็นสัดส่วน ส่วนหนึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัย ส่วนหนึ่งใช้เป็นที่ติดตั้งเตาสำหรับทำเครื่องปั้นดินเผา และอีกส่วนหนึ่งใช้เป็นที่ฝังศพสมาชิกในชุมชน ซึ่งการฝังศพมักจะวางศพผู้หญิงไว้ตรงกลาง และนำสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ฝังรวมไปกับผู้ตาย ศพของผู้หญิงโดยทั่วไปแล้วจะมีสิ่งของมากกว่าผู้ชาย ชวนให้สันนิษฐานว่าเพศหญิงมีความสำคัญต่อชุมชน

ภาพที่ 1 ภาชนะแจกันสีแดง ก้นแหลม แบบชิวางกัน ในวัฒนธรรมยางเซา 3000-2700 ปีก่อนคริสตศักราช

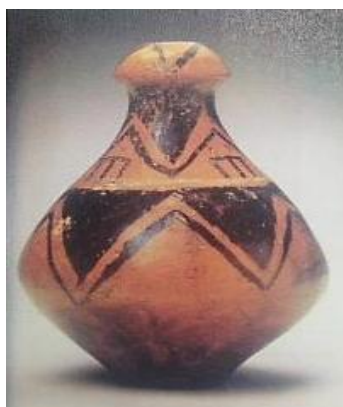
ที่มา : พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ เชียงไฮ้ ประเทศจีน

ภาพที่ 2 ภาชนะหม้อเขียนสีลายเรืออก แบบบานโพ ในวัฒนธรรมยางเซา 4800-3600 ปีก่อนคริสตศักราช

ที่มา : ประวัติศาสตร์จีน โจวหย่าหรง

ภาพที่ 3 ขวด ส่วนปากรูปทรงคล้ายเห็ด ภาชนะเครื่องดินระบายสีแดงที่บจากแหล่ง บานโพ วัฒนธรรมยางเซา 4800-3600 ปีก่อนคริสตศักราช

ที่มา : HE LI, Chinese Ceramics

ภาชนะเขียนสีในวัฒนธรรมมาเจียเขาแถบตอนใต้ลุ่มแม่น้ำเหลือง ใน มณฑลกานซู และฉิงไห่ มีคุณสมบัติและเอกลักษณ์เฉพาะภูมิภาค มีการวาดสีเป็นลวดลายสะท้อนให้เห็นพลวัตของยุคสมัย นักโบราณคดีจำแนกแยกย่อยตามลำดับเหตุการณ์และแยกตามตำแหน่งที่พบเป็นสี่แบบคือฉิลิงเซี่ย มาเจียเขา บานชาน และมาซาง

ภาพที่ 4 เครื่องปั้นดินเผาแบบต่างๆ ในวัฒนธรรมยงเซา

ที่มา : Emmanuel Cooper, A History of world pottery

หลักฐานจากเครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิตที่ได้พบ แสดงว่า ประชาชนผู้สร้างวัฒนธรรมยงเซา ซึ่งส่วนใหญ่ดำรงชีวิตอยู่ตามบริเวณลุ่มแม่น้ำฮวงโห ได้ประกอบการเกษตรเป็นหลัก และเลี้ยงสัตว์เป็นรอง พวกเขาใช้ไม้ปลายแหลมขูดดิน ใช้ขวานสำหรับขุดหน้าดิน ใช้หินหรือกระดูกสัตว์สำหรับทำดินร่วนปรับพื้นให้เรียบ ซึ่งเครื่องมือดังกล่าวก็จะเห็นได้ว่าล้วนแล้วแต่ประดิษฐ์ขึ้นอย่างหยาบๆ วัฒนธรรมเครื่องปั้นดินเผาระบายสียงเซา เป็นต้นกำเนิดวัฒนธรรมเครื่องปั้นดินเผาสีดำ หรือ อีกอย่างเรียกว่าลู่ชาน

2) วัฒนธรรมลู่ชาน (Lung Shan Culture)

ในขณะที่วัฒนธรรมยงเซา ยังเจริญรุ่งเรืองอยู่ทางทิศตะวันตก บริเวณที่ราบทางทิศตะวันออก ได้ให้กำเนิดวัฒนธรรมอีกอย่างหนึ่ง ได้แก่วัฒนธรรมลู่ชาน มีชื่อเรียกตามสถานที่ที่ขุดพบ คือในเมืองลู่ชาน ในมณฑลชานตุง (Shangtung) วัฒนธรรมลู่ชานเกิดจากการกระจายตัวทางภูมิศาสตร์ จากวัฒนธรรมยงเซาวัฒนธรรมลู่ชานเป็น วัฒนธรรมสมัยหินใหม่เช่นเดียวกัน พบว่าเป็นสังคมเกษตรกรรมที่มีความซับซ้อนซึ่งพบทางภาคกลางและภาคใต้ของประเทศจีน หลักฐานทางโบราณคดีที่สำคัญและโดดเด่น คือเครื่องมือหินขัด ภาชนะดินเผาเป็นแบบสีดำขัดมัน และภาชนะดินเผาที่มี 3 ขา ในวัฒนธรรมนี้ยังมีแยกย่อยเป็นกลุ่มอีกเช่นวัฒนธรรมดาเวินคู

ลักษณะของความเจริญได้จากเครื่องปั้นดินเผาที่ขุดพบ ไม่นิยมการระบายสี ผิวด้านนอกของภาชนะจะขจัดมันขึ้นเงามีสีดำเป็นสีพื้นส่วนใหญ่ ไม่มีการตกแต่งหรือวาดภาพเขียนสี ในวัฒนธรรมลุ่มชานนั้น ในการฝังศพ พบว่า นอกจากโลงที่บรรจุศพนั้นแล้ว ยังมีข้างของเครื่องใช้ซึ่งเป็นเครื่องหมายแสดงฐานะความร่ำรวยทางสังคม บางหลุมมีเครื่องปั้นดินเผาจำนวนมาก หยกหินประดับ งาช้างและเขี้ยวฟันล่างของหมู เป็นต้น บางหลุมศพมีขนาดไม่ใหญ่นักและมีเครื่องปั้นดินเผาเพียงไม่กี่ชิ้นเท่านั้น นอกจากนี้ ยังมีศพที่ฝังโดยไม่มีโลง อีกทั้งไม่มีสิ่งของที่ฝังพร้อมศพมาด้วย มีบ้างถึงกับถูกทิ้งอยู่ตามอุโมงค์ห้องใต้ดินหรือแม้แต่ลำห้วย ภาชนะที่ค้นพบรูปทรงที่หลากหลายโดดเด่นมีเอกลักษณ์ ที่มณฑลแห่งนี้ตลอดจนไปถึงตะวันตกของแม่น้ำเหลือง ยังมีแหล่งดินที่ตีอีกด้วย

ภาพที่ 5 หม้อสามขา มีหู ภาชนะเครื่องดิน วัฒนธรรมลุ่มชาน อายุประมาณ 2800 – 2000 ปีก่อนคริสตศักราช

ที่มา : <http://www.prachachat.net>

ภาพที่ 6 ภาชนะดินเผา วัฒนธรรมโง่ อายุประมาณ 3200 - 3800 ปีก่อนคริสตศักราช

ที่มา : <http://www.prachachat.net>

วัฒนธรรมโซ่ง เรียกตามชื่อหมู่บ้านในเมืองชิงฝูเซ็งไฮ้ เป็นวัฒนธรรมก่อนประวัติศาสตร์ แถบลุ่มแม่น้ำแยงซีตอนใต้ ในเนื้อดินปั้นมีทรายสีแดง มีรูปแบบแตกต่างกัน เทคนิคตกแต่งสะท้อนจากความใส่ใจกับสิ่งรอบตัว มีทั้งวาด และแบบอื่นๆ มีจุดขีดเป็นลายโค้ง ลายคลื่น

เปรียบเทียบระหว่าง สองวัฒนธรรม

วัฒนธรรมยางเซา

- ลายขวาง ปลา หน้าคน กบ ลายกันหอย
- ตัวภาชนะสีน้ำตาลแดง (Earthen ware)
- ปั้นด้วยมือ
- นำภาชนะมาใช้ในการประกอบอาหาร

วัฒนธรรมลุงชาน

- ลวดลายเป็นเส้นสองเส้นขนานกัน
- ตัวภาชนะเป็นสีดำข่มมัน
- ปั้นด้วยแปรงหมุน
- นำภาชนะมาใช้ในการประกอบอาหาร และพิธีกรรม (ฝังศพ)

1.2 ประวัติเครื่องเคลือบดินเผาจีนสมัยโบราณ

(เริ่มตั้งแต่สมัยราชวงศ์ซาง สิ้นสุดสมัยราชวงศ์โจว)

ราชวงศ์ซาง, เชี่ย หรือหยิน 1,550 – 1025 ก่อนคริสตศักราช

ราชวงศ์ซาง, เชี่ย หรือหยิน (ก่อนคริสตศักราช 1,550 – 1025) จัดเป็นประวัติศาสตร์แรกของประวัติศาสตร์จีนเพราะมีหลักฐานการบันทึกที่ตรวจสอบได้ชุดค้นพบซากโบราณสถานสมัยราชวงศ์ซาง หลายแห่ง และได้พบวัตถุโบราณเป็นจำนวนมาก บนวัตถุเหล่านั้น มีตัวอักษรจารึกอยู่ไม่น้อย ทำให้สามารถอาศัยข้อมูลทำความเข้าใจประวัติศาสตร์สมัยราชวงศ์ซางได้มากขึ้น บรรพบุรุษของเผ่าซางคือเชี่ย อยู่ในยุคสำริด มีการตั้งหลักทฤษฎีหยิน-หยางเป็นครั้งแรก เน้นว่าทุกอย่าง

ล้วนคู่กัน นักโบราณคดีได้ขุดค้นที่เมืองอันยาง มณฑลเหอหนาน มีที่ตั้งอยู่บริเวณตอนกลาง ส่วนล่างของแม่น้ำเหลืองอยู่ทางตอนกลางของประเทศจีน ก่อนไปทางทิศตะวันออก ศิลปวัตถุใน สมัยราชวงศ์ซางที่ถูกค้นพบ จากสุสานกุ-เจีย-จ้วง ได้ค้นพบเครื่องปั้นดินเผา, เครื่องหยก, ภาชนะที่ทำด้วยโลหะสำริด, ประติมากรรมหินอ่อน จำนวนมากศิลปวัตถุที่น่าสนใจในสมัยราชวงศ์ซาง คือ เครื่องโลหะสำริดที่ใช้ทำภาชนะใส่อาหาร เหล้า ไวน์และน้ำ เครื่องมือเครื่องใช้และอาวุธต่างๆ ลวดลายที่ประดับบนภาชนะสำริดมีการออกแบบที่ดีเลิศ ลวดลายและแบบ จะมีชื่อเรียกต่างกัน เช่น ลายหน้าสัตว์ ลายมังกร ลายก้อนเมฆ นักโบราณคดีในสมัยนั้น ได้ขุดค้นพบกระดูกสัตว์ และ กระดองเต่ามีอักษรจารึกเป็นจำนวนมาก เป็นยุคที่มนุษย์รู้จักใช้โลหะสำริด ลักษณะของเครื่องปั้นมี รูปทรงแข็งแรง ให้ความรู้สึกหนัก มีการใช้เนื้อดินชนิด Earthenware Clay และ Stoneware Clay มีการตกแต่งลวดลายบนผิวดิน โดยการใช้วิธีการขูดลึกลงไปเป็นลายเส้น อีกทั้งสมัยนี้เริ่มมีการ เคลือบไฟสูงเป็นครั้งแรกด้วยหินฟันม้า

ภาพที่ 7 แก้วดื่มไวน์มีหู “กุย” เนื้อเรื่องดินเผา เนื้อดินผสมหินหยาบๆ (Stoneware Clay)

ที่มา : <http://www.ceramicstudies>.

ลักษณะเด่นในสมัยนี้

ประสบความสำเร็จในการหล่อสำริด เครื่องปั้นดินเผาจึงมีรูปทรงเหมือนภาชนะ สำริดปั้น ดินเป็นขอบหนาและหนัก สามารถแบ่งออกกว้างๆ ได้ 2 ลักษณะ

- เนื้อดินผสมหินหยาบๆ (Stoneware Clay) ไม่ตกแต่งผิว
- เนื้อเครื่องดิน (Earthenware Clay) ตกแต่งผิวเป็นลายขูดลึกลงในดิน

เริ่มมีการเคลือบไฟสูงเป็นครั้งแรกด้วยหินฟันม้า (Feldspar) แม้จะยังไม่ได้เห็นผลดีก็ตาม แต่การเคลือบลักษณะนี้ได้ถูกพัฒนาขึ้นจนประสบความสำเร็จยิ่งใหญ่ในสมัยหลังๆ แหล่งทำ

ผลิตภัณฑ์ศิลปาดล ในยุคสมัยชางและฉู่ มีจุดหลักอยู่ที่ภูมิภาคตอนใต้ของแม่น้ำแยงซี ต่อมาในช่วงหลังของสมัยฉู่ ขนาดของผลิตภัณฑ์ค่อยๆเพิ่มขึ้น และมีมือที่ปรับปรุงดีขึ้นอย่างมาก

ภาพที่ 8 ไหมีฝา ภาชนะดินเผาเผาไฟสูง ตกแต่งด้วยการขูดขีด ปลายสมัยชาง

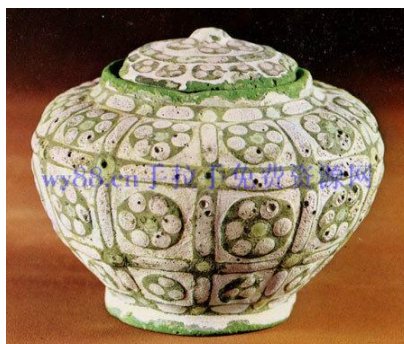
ที่มา : <http://www.ceramicstudies>.

ราชวงศ์เจา (โจว) หรือโจว 1,050 – 256 ปีก่อนคริสตกาล

โจวเป็นวงศ์เผ่าเก่าแก่ ใช้แซ่จี ดำรงชีวิตอยู่อยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำเว่ยเหอ เดิมที่มีถิ่นฐานใกล้กับชนเผ่าหรงและตี้ ต่อมาจึงได้อพยพไปยังฉีซาน (ด้านเหนืออำเภอฉีซาน มณฑลส่านซีปัจจุบัน) เป็นดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเพาะปลูก จึงปักหลักลง ณ ที่นั่น และเรียกตนเองว่าชาวโจว นักประวัติศาสตร์กำหนดเรียกว่า ราชวงศ์โจวตะวันตก ถือเป็นจุดกำเนิดของสมัยสั๊กดินา (ระบบเฟิงเจียน) และถือว่าเป็นยุคชั้นเอก (คลาสสิก) ของจีน สมัยนี้ได้เกิดนักปราชญ์ที่ยิ่งใหญ่ และต่อมากลายเป็นผู้กำหนดแบบแผนในวิถีวัฒนธรรมจีน ถึง 3 ท่านคือ เล่าจื๊อ (650 ก่อนค.ศ. – 531 ก่อนค.ศ.) ขงจื๊อ (551 ก่อนค.ศ. – 497 ก่อนค.ศ.) และเม่งจื๊อ (372 ก่อนค.ศ. – 289 ก่อนค.ศ.)

เครื่องปั้นดินเผาพัฒนาขึ้น มีการเลียนแบบเครื่องใช้สำริด มักทำด้วยดินเหนียวสีเทา มีการเคลือบหินฟ้าน้ำ นอกจากนี้นิยมนำดินสีขาวมาตกแต่งเป็นลวดลาย โดยการฝังเศษแก้วลงบนลวดลายก่อนที่จะนำไปเผา ที่เมืองหางจิน มณฑลส่านซี ได้ขุดพบสุสานหลายแห่งของขุนนางชั้นสูง ในสมัยราชวงศ์โจว อายุประมาณ 2800 ปี พบโบราณวัตถุจำนวนมาก มีทั้งเครื่องทอง เครื่องสัมฤทธิ์ และเครื่องเงินกว่า 600 ชิ้น ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญต่อการวิจัยที่เกี่ยวกับระบบการเมือง เศรษฐกิจ และประเพณีการฝังศพในสมัยราชวงศ์โจว

ภาพที่ 9 กระจุกเครื่องปั้นดินเผา ตกแต่งด้วยการเขียนด้วยน้ำดิน และหินสี สมัยราชวงศ์โจวตะวันออก

ที่มา : <http://www.artsmia.org>

ภาพที่ 10 ไหดินเผาสองหู ศิลาดลยุคแรกๆ ในสมัยโจวตะวันออก

ที่มา : <http://www.artsmia.org>

จุดเด่นของเครื่องปั้นดินเผาของราชวงศ์โจว มักใช้น้ำดินสีขาว (Slip) ระบายลงบนผิวของภาชนะและเพิ่มการตกแต่งลวดลายโดยการฝังเศษแก้วลงบนลวดลายก่อนที่จะนำไปเผา
ลักษณะสำคัญในสมัยนี้

- มีภาชนะลายเขียนสีในแบบที่ได้อิทธิพลจากงานสำริด
- ในหลุมฝังศพได้ค้นพบเครื่องปั้นภาชนะใช้สอยต่างๆ มักทำด้วยดินเหนียวสีเทา
- มีการทำเคลือบหินฟันม้า (Feldspathic Glaze) ต่อจากราชวงศ์ก่อน
- นิยมใช้น้ำดินสีขาว (slip) ระบายบนภาชนะระบายบนภาชนะ
- ตกแต่งลวดลายโดยการฝังเศษแก้วลงบนลวดลายก่อนที่จะนำไปเผา

1.3 ประวัติเครื่องเคลือบดินเผาจีน สมัยประวัติศาสตร์ สมัยจักรวรรดิ

(เริ่มตั้งแต่สมัยราชวงศ์ฉิน จนถึงปลายราชวงศ์ชิงหรือเซ็ง)

ราชวงศ์จีน^{*} 221 – 207 ก่อนคริสตกาล

ราชวงศ์จีน (Qin Dynasty) หรือฉิน เป็นราชวงศ์ที่ปกครองแผ่นดินจีนระหว่าง 221 ปีก่อน
 จีน (Qin Dynasty) หรือฉิน เป็นราชวงศ์ที่ปกครองแผ่นดินจีนระหว่าง 221 ปีก่อน ค.ศ. – 207 ปีก่อน
 ค.ศ. (พ.ศ. 322 – พ.ศ. 337) ก่อนหน้านั้นจีนได้แตกแยกออกเป็น 7 รัฐ และทำสงครามกันอยู่
 หนึ่งเดียว และสถาปนาตนเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จีน โดยใช้พระนามว่า ฉินสื่อหวงตี้ หรือ
 ลำเนียงไท่ยออกเสียงเป็น ฉินซีฮ่องเต้ หรือฉินซีฮ่องเต้ ฉินซีฮ่องเต้ครองราชย์ระหว่าง 221 – 210
 ก่อนปีค.ศ. ในช่วงนี้แผ่นดินจีนมีความเป็นปึกแผ่นมั่นคงมาก แต่เมื่อฉินซีฮ่องเต้เสด็จสวรรคต
 ราชวงศ์ฉินก็สั่นคลอนอย่างหนัก และล่มสลายลงใน 206 ก่อนปี ค.ศ. สำหรับเหตุการณ์ภายนอก
 ประเทศ พระเจ้าฉินซีฮ่องเต้ ได้ขยายอาณาจักรมาทางใต้ ได้กวางคั้ง กวางสี ตังเกี๋ย และมีการติดต่อกับ
 ญี่ปุ่น

ฉินซีฮ่องเต้ ได้ชื่อว่า เป็นทรราชที่โหดร้ายทารุณมาก ปกครองด้วยความเหี้ยมขาด อำนหิต
 มีคนหาทางปลงพระชนม์ตลอดเวลา และใช้เงินทองจำนวนมหาศาล ในการก่อสร้างสุสานของฉินซี
 ฮ่องเต้(ปัจจุบันยังหาสุสานฝังศพไม่พบ พบแต่ส่วนที่เป็นสุสานกองทัพดินเผา) มีบันทึกไว้ว่า สุสาน
 จริงๆนั้น เลิศหรูอลังการมากอุดมไปด้วยอาวุธลับ ซึ่งจะทำงานอัตโนมัติ เวลาผีผู้บุกรุก และยังมี
 ทะเลสาบที่เป็นปรอท เรือมังกรขนาดใหญ่วรรทุกโลงศพไว้ โดยปรอทจะหมุนเวียนอยู่ราวกับว่า
 เป็นน้ำตกถาวรจริงๆ ปัจจุบันจากข้อมูลล่าสุด ทางนักสำรวจได้ตรวจบริเวณที่เชื่อว่าเป็นสุสานฉิน
 ซีจริงๆ พบว่ามีปริมาณปรอทอยู่สูงมาก เครื่องปั้นดินเผาสมัยราชวงศ์จีนที่สำคัญคือภาชนะ “เย่ว”
 พบครั้งแรกในมณฑลซีเกียง ปั้นด้วยเนื้อดินสีคล้ำ เคลือบหินฟอสฟอรัสสีขาวหรือเทา เผาด้วยอุณหภูมิ
 สูง เย่วจึงเป็นเซลาดอนรุ่นแรกที่ทำเป็นสีขาวไปก้า และได้รับการพัฒนา ขึ้นอย่างมากในระยะ
 ต่อมาในปี ค.ศ. 1974 นักโบราณคดีได้ขุดสำรวจสุสานของจักรพรรดิฉินซี ได้พบประติมากรรมดิน
 เผาทหารและม้าศึกมากมาย สุสานฉินซีฮ่องเต้เริ่มก่อสร้างในสมัยฉินซีฮ่องเต้ ใช้ระยะเวลาก่อสร้าง
 ประมาณ 38 ปี ตั้งแต่ปี 246 – 208 ก่อนคริสตกาล ซึ่งอาณาเขตพื้นที่ของสุสานรวมทั้งสิ้น 2,180
 ตร.กม. แบ่งออกเป็นพระราชฐานชั้นในและพระราชฐานชั้นนอก ภายในสุสานใช้บรรจุพระบรม
 ศพของฉินซีฮ่องเต้ ทรัพย์สมบัติต่าง ๆ ตลอดจนกองกำลังทหาร นางสนมและนางกำนัล รถม้าและ
 ขุนพลทหาร จำนวนมาก เพื่อเป็นตัวแทนของข้าราชการบริพารในการร่วมเดินทางไปยังปรโลกของฉิน

ซึ่งองค์และเนื่องด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ทำให้หุ่นทหารดินเผาไม้ศึก และรถม้าจำนวนมากที่ถูกฝังอยู่ภายในสุสาน ล้วนแต่มีขนาดเท่าของจริงทุกประการ รวมทั้งรายละเอียดต่างๆ ของหุ่นทหารดินเผา และการจัดทัพ

ภาพที่ 11 ลักษณะท่าทางของทหารดินเผา ที่เลียนแบบทหารจริง

ที่มา : <http://www.capitalmuseum.org.cn>

จากการขุดค้นพบกองทัพทหารดินเผาและม้าศึกจำนวนกว่า 7,000 ตัว คาดว่าเมื่อรวมกับจำนวนของทหารดินเผาที่ยังไม่ได้ขุดค้น อาจมีประติมากรรมอันเป็นสิ่งมหัศจรรย์ของโลกมากถึง 8,000 ตัว กองทัพทหารดินเผาที่ขุดค้นพบทั้ง 3 หลุมนี้ ในแต่ละหลุมจะแยกจากกันอย่างมีแบบแผน มีการฝังลึกลงไปจากผิวดินในระยะทางประมาณ 5 เมตร มีแนวกำแพงดินพูนสูงราว 3 เมตร แยกจากกันเป็นช่วง ๆ กำกับด้วยท่อนซุง โดยรายละเอียดต่าง ๆ ของกองทัพทหารดินเผามีทั้งหมด 3 หลุมด้วยกัน

ลักษณะเด่นในสมัยนี้

ปรากฏภาชนะ “เข่ว” เป็นครั้งแรกในมณฑลซีเกียง ปั้นด้วยเนื้อดินสีคล้ำ เคลือบหินฟันม้า (Feldspathic Glaze) สีเขียวหรือเทา เผาด้วยอุณหภูมิสูง เป็นเซลาดอนรุ่นแรกที่ทำเป็นสีเขียวไขก่า และได้รับการสืบสานพัฒนาขึ้นในราชวงศ์ต่อมา ผลิตเป็นภาชนะใช้สอยจำนวนมากพบในสุสาน

กองทัพดินเผา

ภาพที่ 12 เครื่องปั้นดินเผาสมัยราชวงศ์ฉิน

ที่มา : <http://th.wikipedia.org/wiki>

ราชวงศ์ฉิน 206 – 220 ปีก่อนคริสตกาล

ราชวงศ์ฉินสถาปนาโดยหลิวปังหรือจักรพรรดิฉินเกาจู่ ซึ่งถือเป็นจักรพรรดิผู้ยิ่งใหญ่ องค์ที่ 2 ของชนชาติจีนที่สามารถรวมประเทศจีนเป็นปึกแผ่นอีกครั้งหนึ่ง ราชวงศ์ฉินแบ่งเป็น 2 ช่วง ราชวงศ์ฉินตอนต้นมีเมืองหลวงตั้งอยู่ที่นครฉางอันจึงได้รับการขนานนามว่าฉินตะวันตก เมื่อถึง สมัยราชวงศ์ฉินตอนปลายได้ย้ายเมืองหลวงมายังนครลั่วหยังเรียกว่าฉินตะวันออก

หลิวปังผู้ก่อตั้งราชวงศ์ฉินนั้น แต่เดิมเป็นเพียงชนชั้นขุนนางผู้น้อย เมื่อฉินลือหวงตี้หรือฉินซีฮ่องเต้ในราชวงศ์ฉินสิ้นพระชนม์ลง อำนาจของราชวงศ์ฉินเริ่มคลอนแคลน มีการลุกฮือขึ้นก่อ การจลาจลกบฏชาวนาและบรรดาเชื้อสายเจ้าผู้ครองแคว้นเดิม มีการตั้งตัวเป็นใหญ่ในทุกหัวระแหง หลิวปังก็เป็นกลุ่มหนึ่งที่เพาะสร้างอำนาจขึ้นจากขุมกำลังเล็ก ๆ ต่อมาได้กรีธาทัพเข้านครเสียนหยาง อยู่ใกล้กับเมืองซีอานในปัจจุบัน ปิดฉากยุคสมัยของราชวงศ์ฉิน และส่งมอบนครเสียนหยาง ให้กับเซี่ยงอิวหรือฉ้อป้ออิงซึ่งมีฐานอำนาจอยู่ในแคว้นฉู่และมีขุมกำลังเข้มแข็งที่สุดในขณะนั้น หลิวปังจึงได้รับการอวยยศขึ้นเป็นอันจงอ่อง หลังจากสะสมกำลังพลกล้าแกร่งขึ้น จึงเปิดศึกแย่งชิง บัลลังก์กับเซี่ยงหวี่ การศึกครั้งนั้นได้รับการขนานนามว่า สงครามฉู่ฉิน กินเวลานาน 4 ปี ในปี ค.ศ. 210 หลิวปังได้ชัยชนะอย่างเด็ดขาด จึงได้ก้าวก้าวขึ้นเป็นจักรพรรดิ สถาปนาราชวงศ์ฉิน

เครื่องเคลือบดินเผาในสมัยราชวงศ์ฉิน ประเภทเครื่องใช้สอย จะมีลักษณะค่อนข้างหนา มี น้ำหนักมาก สมัยนี้เป็นยุคแรกที่จีนรู้จักการนำเคลือบตะกั่วซึ่งเผาไฟต่ำมาใช้ มีสีเคลือบค่อนข้าง สดใส นอกจากนี้ยังมีตุ๊กตาดินเผาสำหรับแต่งหลุมศพ เช่น รูปสิ่งก่อสร้าง ภาชนะที่เป็นเอกลักษณ์ ของสมัยนี้ คือ ไหภูเขา ทำฝาปิดเป็นรูปภูเขา รอบตัวภาชนะ ตกแต่งด้วยภาพนูนต่ำเป็นรูปสิงห์สารา สัตว์ ภาพทิวทัศน์บนภาชนะนั้น ได้ความคิดมาจาก ความเชื่อเรื่องสวรรค์ ความสงบ ในลัทธิเต๋า ภาชนะที่เรียกว่า เข่ว ซึ่งทำมาแต่ราชวงศ์ก่อนก็ยังมีทำต่อไป

เหตุการณ์สำคัญในสมัยนี้

1) เป็นชาติแรกที่รู้จักทำกระดาษโดยขุนนางไซหลุน การทำกระดาษได้แพร่เข้าสู่ พวก อาหรับ ในก่อนค.ศ. 208 และยุโรปปรับไปใช้ต่อไป

2)นครฉางอานมณฑลเซินสี เป็นศูนย์กลางความเจริญและการพาณิชย์ นอกจากนี้จีนมีนโยบายผูกมิตรกับต่างชาติคณะทูตจีนเดินทางไปเอเชียกลาง และกลับมาพร้อมม้าพันธุ์ดี รูปรางสวยงาม จนเป็นความคลั่งใจให้ศิลปินจีน เขียนและปั้นรูปม้ากันอย่างกว้างขวาง

3)จีนเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับจักรวรรดิโรมัน การเดินทางเพื่อแลกเปลี่ยนสินค้าของจีน ทำให้จีนได้พบกับพวกปาเถียน แอบทะเลสาบ แคสเปียน ทำให้ได้ความรู้เรื่องน้ำเคลือบตะกั่วที่โรมันใช้เคลือบดินเผาอยู่ขณะนั้น

4)เป็นยุคแรกของจีนที่รู้จักการเคลือบด้วยน้ำเคลือบตะกั่ว (Lead Glaze) ซึ่งเผาไฟต่ำ สีเคลือบค่อนข้างสดใส

5)มีดินเผาสำหรับแต่งหลุมศพ เช่น รูปสิ่งก่อสร้าง บ้าน หอคอย เป็นรูปอาคารสถาปัตยกรรมต่างๆ จำลองให้เห็นศิลปะการก่อสร้างรูปแบบของแต่ละสมัยอย่างชัดเจน

ภาพที่ 13 เครื่องปั้นรูปม้า เคลือบเขียว เผาไฟอุณหภูมิต่ำ สมัยฮั่นตะวันออก

ที่มา : <http://www.nvrentaoba.com>

ภาพที่ 14 เครื่องปั้นหินสีเขียว เผาไฟอุณหภูมิต่ำ ในน้ำเคลือบมีส่วนผสมของหินฟันม้า ลายบนเนื้อดินเป็นลายขูด ลีกลงในดิน การปั้นและการตกแต่งมีลักษณะประณีตบรรจง

ที่มา : <http://www.gucn.com>

เครื่องศิลาคล ได้ทำขึ้นในช่วงระหว่างราชวงศ์ซาง ถึงช่วงราชวงศ์ฉินตะวันออก มักจะพบลักษณะเด่นดังต่อไปนี้

- เนื้อทำจากดินเปอร์ซเลน
- มีส่วนประกอบของเหล็กต่ำกว่า 3%
- เสาอุณหภูมิถึง 1200 องศาเซนเซียส
- ผิวภายนอกฉาบด้วยเคลือบเขียวอ่อน

ลักษณะเด่นในสมัยนี้

ภาชนะที่เป็นเอกลักษณ์ของราชวงศ์ฉิน คือ 'ไหภูเขาไฟ (Hill Jar) ฝาปิดเป็นรูปภูเขา ภาพทิวทัศน์บนฝา นั้นได้จากความเชื่อเรื่องสวรรค์ของลัทธิเต๋า ซึ่งถือว่าเป็นเกาะน้อยแห่งความสุขอันศักดิ์สิทธิ์บนผิวภาชนะเป็นรูปสิงห์สาราสัตว์แบบภาพนูนต่ำ (Bas-relief) เนื้อดินเป็นสีแดง น้ำเคลือบตะกั่วออกสีเขียวยอมน้ำตาล

หกราชวงศ์ สิบหกก๊กคริสตศักราช 263 – 588

ยุคนี้เป็นยุคที่บ้านเมืองไม่มีความมั่นคง แผ่นดินจีนแตกกระส่ำระสาย เป็นอาณาจักรน้อยใหญ่ เป็นเวลายาวนานถึง 370 ปี สถานการณ์โดยรวมแบ่งแยกเป็นสามก๊ก คือ อาณาจักรเว่ย (วุยก๊ก) อาณาจักรซู่ (จ๊กก๊ก) อาณาจักรอู๋ (ง่อก๊ก) จากนั้นมีการรวมตัวเป็นอาณาจักรจีนตะวันตก เป็นปึกแผ่นชั่วคราวเวลาอันสั้น ต่อมาขณะที่ดินแดนทางใต้ยังคงอยู่ในอำนาจของราชวงศ์ฉินตะวันออกอยู่ ดินแดนทางเหนือก็ตกอยู่ในสภาพศึกสงคราม ชนเผ่าต่างๆก่อตั้งรัฐของตนขึ้นมามากมาย ประวัติศาสตร์เรียกยุคนี้ว่า ยุคห้าเผ่าสิบหกก๊ก

ลักษณะเด่นในสมัยนี้

เครื่องถ้วยในยุคนี้ถูกนำมาใช้ในหลุมฝังศพ แสดงถึงอิทธิพลทางความเชื่อและ เทคนิคซึ่งทอดมาจากราชวงศ์ฉินศาสนาพุทธจะเป็นสื่อำในการพัฒนาความคิดในยุคนี้ แต่เครื่องถ้วยในยุคนี้ส่วนใหญ่ก็ไม่ได้นำไปใช้ในพิธีกรรมทางศาสนาพุทธ เพราะศาสนาพุทธมีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตมากกว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องของคนตาย

ในปลายสมัยหกราชวงศ์ ศาสนาพุทธได้มีผลในการเปลี่ยนข้อคิดที่ให้อิทธิพลต่อช่างที่ทำปะติมากรรมและจิตรกรรม ให้ผลงานที่ทำการออกมาสัมผัสส่วนของศิระและตัวของปะติมากรรมให้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น ทำให้มีลักษณะสง่างาม และมีรายละเอียดต่างๆ เพิ่มมากขึ้นแม้ว่าช่างจะยังคงใช้สี

ที่ไม่เผาไฟมาใช้ตกแต่งบนผิวของวัตถุตามความเชื่อที่สืบทอดมา แต่มีความก้าวหน้าในการเตรียมการป้องกันและตกแต่งภาชนะด้วยน้ำเคลือบสีเขียว

ภาพที่ 15 เครื่องปั้นดินเผา รูปสิงโต สมัยจิ้นตะวันออก อายุประมาณ คริสตศักราชที่ 265 - 317

ที่มา : พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ เซี่ยงไฮ้ ประเทศจีน

ภาพที่ 16 ไหดินเผา ตกแต่งรูปตัวคน และสิ่งก่อสร้าง สมัยจิ้นตะวันออก อายุประมาณคริสตศักราชที่ 265 - 317

ที่มา : <http://jd.mycollect.net>

ราชวงศ์สุยคริสตศักราช 581 – 618

ประชาชนในสมัยราชวงศ์เว่ยจิ้น และราชวงศ์เหนือใต้ ในยุคสามก๊ก ได้รับความทุกข์จากความวุ่นวายจากสงครามยาวนานหลายร้อยปี ต่างก็เฝ้าปรารถนาที่จะมีชีวิตมีความสุข หย่งเจียนเป็นชนชั้นสูงของราชวงศ์โจวเหนือ ธิดาคณโฑของหย่งเจียน สมรสกับพระเจ้าโจวเซวียนตี้ เมื่อพระเจ้าโจวเซวียนตี้สิ้น โอรสของพระเจ้าโจวเซวียนตี้ ซึ่งสืบราชบัลลังก์ต่อมา มีพระชนม์อายุเพียง 8 พรรษา หย่งเจียนจึงเข้าช่วยบริหารราชการแผ่นดิน ปีต่อมาคือปี ค.ศ. 581 หย่งเจียนถอดพระเจ้าโจวจิ้งตี้และขึ้นครองบัลลังก์เอง เป็นพระเจ้าสุยเหวินตี้

เนื่องจากราชวงศ์สุยมีประวัติศาสตร์และอายุเพียงสั้นๆ ทำให้หลักฐานทางด้านเครื่องปั้นดินเผาค่อนข้างมีน้อย แต่ข้อมูลที่ได้จากนักโบราณคดี ทำให้เราทราบว่า ในยุคนี้มีการขยายแหล่งเตาเผาที่จากเดิมจะตั้งอยู่ทางตอนใต้ของแม่น้ำแยงซีเกียงและต้นน้ำแม่น้ำแยงซีเกียงแถบพื้นที่มณฑลเสฉวน มาอยู่ที่เขตพื้นที่ทางตอนเหนือของจีนอีกด้วย ถือเป็นการเพิ่มกำลังผลิตของเครื่องเคลือบในยุคนี้อย่างแท้จริง ผลพวงจากการนี้ถือเป็นการปูพื้นฐานที่มั่นคงให้กับการทำเครื่องเคลือบดินเผา ในยุคที่บ้านเมืองมีเสถียรภาพทั้งทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจอย่างสมัยราชวงศ์ถัง โดยเฉพาะเครื่องเคลือบดินเผาที่ผลิตทางตอนใต้ของจีนก้าวขึ้นสู่ความเจริญสูงสุด

เครื่องปั้นเคลือบตะกั่ว ใช้อุณหภูมิต่ำใช้ตะกั่วออกไซด์ผสมกับทรายแก้ว ในอัตราส่วน 3:1 ทำให้มีสี โดยการเติม คอปเปอร์ จำนวนเล็กน้อย จะกลายเป็นสีเขียว และเหล็กจะกลายเป็นสีเหลือง สีเขียวจะสุกปลั่งเป็นสีเงิน

ภาพที่ 17 เครื่องปั้นรูปอูฐสมัยราชวงศ์สุย อายุประมาณคริสต์ศักราชที่ 581 - 618

ที่มา <http://www.yododo.com>

ภาพที่ 18 เครื่องปั้นดินเผา เคลือบสีขาว รูปคนผู้หญิงอุ้มไห และ รูปคนผู้หญิงเล่นพิณสมัยราชวงศ์สุย

ที่มา : <http://www.guide.yododo.com>

ราชวงศ์ถัง คริสต์ศักราช 618 – 906

หลี่หยวน เดิมเป็นคนตระกูลสูง ขุนนางใหญ่ในสมัยสุย สืบทอดบรรดาศักดิ์เป็นถึงกั๋วอ๋อง ได้ลุกฮือที่แดนไท่หยวน และได้บุตรชายคนรองหลี่ซื่อหมิน ทำการชนะศึกอย่างต่อเนื่อง ได้ตั้งราชธานีที่เมืองฉางอัน ผู้นำของแคว้นถังได้สถาปนาตัวเองเป็นอิสระจากสุยหยางตี้

หลังจากพระเจ้าถังเกาจู่ขึ้นครองราชย์ กลุ่มขุนศึกยังทำสงครามไม่หยุดหย่อน พระเจ้าถังเกาจู่จึงเลือกใช้กลยุทธ์ของหลี่ซื่อหมิน ผู้เป็นบุตรชาย และได้ชัยชนะเด็ดขาดจากแคว้นอื่นๆ ในที่สุด ภายหลังกองทัพของหลี่ซื่อหมินได้ก่อการรัฐประหารยึดอำนาจจากรัชทายาท หลี่เจี้ยนเฉิง และโอรสองค์ที่สามหลี่หยวนจี้ ฆ่าทั้งสองตายในเหตุการณ์ที่ประตูเสียนอู่ ต่อมาไม่นานพระเจ้าถังเกาจู่มอบราชสมบัติให้ หลี่ซื่อหมินขึ้นเป็น ถังไท่จงฮ่องเต้ และเริ่มยุคถัง ซึ่งรุ่งเรืองเทียบได้กับยุคฮั่น เป็นยุคที่มีความรุ่งเรืองทั้งทางด้าน แสนยานุภาพทางทหาร การค้า ศิลปะ ฯลฯ มีนครหลวงฉางอาน (ซีอานในปัจจุบัน) เป็นเมืองหลวง

ราชวงศ์ถังมีอาณาเขตกว้างใหญ่กว่าราชวงศ์ฮั่นมาก นอกจากจักรพรรดิถังไท่จงแล้วในสมัยดังนี้ยังมีจักรพรรดิถังสวนจง ซึ่งในสมัยของพระองค์ก็รุ่งเรืองมาก นับว่าในสมัยของพระองค์ยังเป็นยุครุ่งเรืองและเสื่อมลงเพราะปลายสมัยของพระองค์ ทรงลุ่มหลงหยางกุ้ยเฟย ไม่สนใจในราชกิจบ้านเมือง และในระหว่างได้เกิดฮ่องเต้หญิงคนแรกของประเทศจีน ซึ่งก็คือ พระนางบูเช็กเทียน อานคู่ชานแม่ทัพชายแดนจึงก่อการปฏิวัติและยึดเมืองหลวงฉางอานเป็นผลสำเร็จ ทำให้ราชวงศ์ถังเริ่มเสื่อมตั้งแต่นั้นราชวงศ์ถังมีระยะเวลาอยู่ช่วงราวๆ ค.ศ. 618 – 906 นักประวัติศาสตร์ถือว่ายุคของราชวงศ์ถังเป็นยุคแห่งความรุ่งเรืองสูงสุดในประวัติศาสตร์จีน

เหนือกว่าราชวงศ์ซัน ซึ่งนับว่ารุ่งเรืองมากแล้ว อาณาเขตใหญ่กว่าสมัยฮั่น จากการติดต่อสัมพันธ์กับ ประเทศอินเดียและตะวันออกเฉียงกลาง ความเจริญรุ่งเรืองและการประดิษฐ์บ้านสະพຣິ່ງ มีการผลิต แม่พิมพ์ ทำให้หนังสือสามารถเข้าถึงชาวบ้านมากขึ้น เป็นยุคทองด้านวรรณกรรม มีการอัญเชิญ พระไตรปิฎกจากอินเดีย พุทธศาสนาเผยแผ่สู่ระดับรากหญ้าอย่างแพร่หลาย

สมัยราชวงศ์ถัง มีการพัฒนาเครื่องเคลือบดินเผาเป็นเคลือบ 3 สีคือ เหลือง น้ำเงิน เขียว ส่วนสีเขียวไขกามีชื่อเสียงมากในสมัยราชวงศ์ซ่ง ในส่วนของพระพุทธรูป นิยมสร้างในสมัย ราชวงศ์ถัง ทั้งงานหล่อสำริดและแกะสลักจากหิน ซึ่งมีสัดส่วนงดงาม เป็นการผสมผสานระหว่าง ศิลปะอินเดียและจีนที่มีลักษณะเป็นมนุษย์มากกว่าเทพเจ้า นอกจากนี้มีการปั้นรูปพระโพธิสัตว์ กวนอิมเศษเครื่องปั้นดินเผาที่ขุดค้นพบที่ซากเมือง โบราณจีนซึ่งเป็นเมืองหลวงสมัยราชวงศ์ซาง เป็นหลักฐานที่ยืนยันว่าวัฒนธรรมเครื่องปั้นดินเผาและเครื่องเคลือบลายครามของจีนเกิดในสมัย นั้น ต่อมาในสมัยราชวงศ์ฮั่นเทคนิคการเผาได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ เครื่องปั้นดินเผาลดความสำคัญลงไป โดยมีเครื่องเคลือบลายครามเข้ามาแทนที่ ในสมัยราชวงศ์ถัง การสร้างสรรค์ทางศิลปะและเทคนิคการผลิตเครื่องปั้นดินเผาได้รับการพัฒนาจนสูงงอมทั้งในด้าน ปริมาณและคุณภาพ เครื่องเคลือบลายครามสีเขียวอ่อน เครื่องเคลือบลายครามสีขาวและเครื่อง เคลือบลายครามสามสีถือเป็นผลิตภัณฑ์ที่สะท้อนถึงเทคนิคการผลิตขั้นสูงสุดของเครื่องเคลือบลาย ครามในสมัยราชวงศ์ถัง

ราชวงศ์ซุ่ย และราชวงศ์ถัง เป็นยุคที่มีการติดต่อกับต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเครื่องใช้ต่างๆ และ เครื่องประดับที่เป็นของใช้ในงานศพที่ผลิตมีคุณภาพเทคนิคสูง และได้รับความต้องการมาก บรรดา ช่างได้คิดผลิตเครื่องใช้ต่างๆ โดยใช้ความคิดและเทคนิคใหม่ๆ เครื่องถ้วยสีเขียว (Monochrome) กับเครื่องถ้วยสองสี (Bichromatic ware) มีรูปทรงต่างๆและทันทาน มีโครงสร้างที่แข็งแกร่ง การ เคลือบสีมีสีเคลือบหลายสี ตั้งแต่สีขาวถึงสีดำ ทั้งสีเหลืองอ่อนและสีเขียวใส มีภาชนะกลุ่มหนึ่งที่มี เนื้อบางแข็งแรงด้วยการเผาอุณหภูมิสูง และเคลือบด้วยน้ำเคลือบสีขาว

ไหเนื้อดิน Earthenware น้ำเคลือบตะกั่วสีเหลือง เขียว ฟ้า ตกแต่งสีเคลือบเป็นรูปดอกไม้ และ ลายเส้นแหลมเหมือนบั้ง (Chevron and rosette) ลักษณะน้ำเคลือบสีที่ไหลลงสู่ภาชนะ ใน ระหว่างการเผา ทำให้เกิดความงามเฉพาะอีกรูปแบบหนึ่ง ถือเป็นแบบแผนการเคลือบสมัยราชวงศ์ ถัง เรียกว่า แบบถังสามสี (Tang Three color)

ภาพที่ 19 แจกันเครื่องเคลือบดินเผา สมัยราชวงศ์ถัง คริสตศักราช 618 – 907

ที่มา : <http://www.gucn.com>

น้ำเคลือบตะกั่วเผาให้ละลายได้ในไฟอ่อน ประมาณ 900 องศาจีนทำสีจากเคลือบตะกั่วได้มากกว่าสามสี บางครั้งจะเห็นเคลือบสีส้มตกแต่งอยู่ด้วย การเผาหน้าเคลือบตะกั่วจะต้องมีบรรยากาศในการเผา เป็นแบบสมบูร์น (Oxidation Firing) เสมอการเคลือบจะเคลือบเพียงครั้งก่อนภาชนะ ไม่ค่อยถึงส่วนล่าง เพราะน้ำเคลือบตะกั่วไหลมากหากเผาไฟแรงกว่าที่ควร อย่างไรก็ตาม เคลือบหนาหรือเคลือบบางก็มีส่วนในการไหลของน้ำเคลือบในระหว่างการเผาด้วย

ภาพที่ 20 เขือกภาชนะดินเผา สมัยราชวงศ์ถัง คริสตศักราช 618 – 907

ที่มา : HE LI, Chinese ceramics

เขือกเนื้อเครื่องดิน เคลือบตะกั่วสีครีมและสีเขียว รูปทรงและลวดลายได้รับอิทธิพลจากโลกตะวันตก ภาพปั้นนูนต่ำรูปเด็กเร่ร่อนประกอบลวดลายในอะแคนธัส มาจากกรีกและโรมันโบราณ

ภาพที่ 21 รูปปั้นดินเผา คนขี่อูฐ สมัยราชวงศ์ถัง คริสตศักราช 618 – 907

ที่มา : <http://www.artsmia.org>

ภาพอูฐและคนขี่เนื้อเครื่องดินและเคลือบตะกั่ว พบในหลุมฝังศพ สะท้อนภาพจากอดีตได้อย่างชัดเจน การเดินทางติดต่อค้าขายไกลๆ คนจีนใช้อูฐเป็นพาหนะ

ภาพที่ 22 ม้านดินเผา สมัยราชวงศ์ถัง คริสตศักราช 618 – 907

ที่มา : <http://www.artsmia.org/art-of-asia/ceramics>

ม้านดินเผา ทั้งเคลือบ (Lead Glaze) และไม่เคลือบ (Terra-Cotta) แสดงอาการเคลื่อนไหวต่างๆ ล้วนแล้วแต่เป็นภาพที่งดงามช่างปั้นสามารถจับอิริยาบถ ถ่ายทอดลักษณะท่าทีของม้าได้อย่างชัดเจน

ลักษณะเด่นของยุคสมัย

- มีความโดดเด่นในด้านเคลือบตะกั่ว คน สัตว์ ภาพเหยือกเนื้อเครื่องดินเคลือบตะกั่วสีครีมและสีเขียวรูปทรงรูปทรงและลวดลายได้รับอิทธิพลจากโลกตะวันตก ภาพปั้นนูนต่ำรูปเด็กเรียงระบำประกอบลวดลายในอะแคนซัส มาจากกรีกและโรมันโบราณ
- รูปปั้นเผาไม่เคลือบ (Terra-Cotta) รูปปั้นดินเผาไม่เคลือบมักจะใช้ประดับในหลุมฝังศพ แสดงวิถีชีวิตของคนในสมัยนั้น เช่นนักดนตรี นางรำ นักรบ เป็นต้น

ภาชนะดินเผาหลายหินอ่อน เทคนิคการทำลายหินอ่อน ใช้ดินที่มีสีต่างกัน 2-3 สี นวดดินแต่ละสีแล้วตัดเป็นแผ่น วางซ้อนสลับสีกัน นวดเบาๆพอให้ดินแต่ละสีผสมเข้าหากัน แล้วตัดเป็นแผ่นบางๆ ข้างในแผ่นจะเป็นลายเหมือนหินอ่อน แล้วจึงนำแผ่นลายหินอ่อนมาวางในแม่พิมพ์เพื่อทำเป็นภาชนะ ในสมัยหลังๆ เกิดเทคนิคการใช้สีน้ำดินสี บีบออกจากขวดยางที่ละสีบนผิวดิน ใช้ขนนกหรือหวี ลากน้ำดินให้ทั่วจนประสานกันก็จะได้ลายหินอ่อน มีทั้งเคลือบและไม่เคลือบ

จุดเด่นของสมัยนี้

- น้ำเคลือบตะกั่วได้พัฒนาก้าวหน้า กลจนเกิดลักษณะพิเศษ จนเป็นที่ยอมรับจนเรียกว่าถังสามสี
- เคลือบหินพื้นมีภาชนะเย็บ ยังคงทำต่อเนื่อง และเผาจนแกร่ง เนื้อดินผสมหิน เคลือบสีเขียวอมเทา
- ลายหินอ่อนใช้ดินที่มีสีต่างกัน นวดดินแต่ละสี แล้วตัดเป็นแนว นำมาขึ้นรูปลงในแม่พิมพ์ หรือการบีบน้ำดินสีแล้ว ใช้หวีหรือขนนก มาลากให้ทั่วจนจะได้ลายหินอ่อน
- ปอร์ซเลน เนื้อดินโปร่งบาง เรียกว่า กังไส เผาไฟอุณหภูมิ 1300 องศาเซนเซียส

ห้ำราชวงศ์คริสต์ศักราช 907 – 960

ภายหลังจากการล่มสลายของราชวงศ์ถัง ทางภาคเหนือของจีนปกครองโดย 5 ราชวงศ์ อันได้แก่ ราชวงศ์เหลียง ถึง จิ้น ฮั่น และโจว โดยนักประวัติศาสตร์เรียกกันว่า ราชวงศ์ โฮ่วเหลียง โฮ่วถัง โฮ่วจิ้น โฮ่วฮั่น และโฮ่วโจว ซึ่งได้ปกครองแถบลุ่มน้ำฮวงโหติดต่อกันมาตามลำดับ จึงเรียกรวมๆว่า ยุคห้ำราชวงศ์ ในช่วงเวลาเดียวกันนั้น เขตลุ่มแม่น้ำแยงซีเกียง และดินแดนทางใต้ลงไป นอกเหนือจากบริเวณที่เป็น มณฑลชานซีในปัจจุบัน ได้ทยอยเกิดเป็นรัฐอิสระขึ้นมา สิบรัฐ รวมเรียกว่า สิบอาณาจักร

หลังการล่มสลายของราชวงศ์ถัง แผ่นดินจีนตกอยู่ในสภาพความวุ่นวาย จากการแบ่งแยกดินแดนยาวนานถึงกว่า 50 ปี ประวัติศาสตร์เรียกสมัยนี้ว่า ยุคห้ำราชวงศ์สิบอาณาจักร เขตงหววนปกครองโดย ห้ำราชวงศ์ส่วนสิบอาณาจักรนั้นกระจายอยู่ตามเขตภาคใต้ ห้ำราชวงศ์หมายถึงปกครองต่อเนื่องกันช่วง ห้ำราชวงศ์ สิบอาณาจักรหมายถึง อาณาจักรที่มีอำนาจปกครองอิสระพร้อมกันในช่วงสมัยเดียวกัน

1. ราชวงศ์เหลียงยุคหลัง กลุ่มผู้สืบจากตระกูลเหลียงที่เคยมีอำนาจมาก่อนมีอาณาจักรเพียงสองฝั่งแม่น้ำฮวงโหเท่านั้นอยู่ได้เพียง 16 ปี

2. ราชวงศ์จิ้นยุคหลัง พวกจิ้นไปรวมตัวกับพวกกลุ่มเชื้อชาติมองโกล เมื่อถึงเสื่อมอำนาจก็สถาปนาอาณาจักรจิ้นยุคหลังขึ้น มีอาณาจักรกว้างใหญ่อยู่ทางภาคเหนือของจีน พวกนี้อยู่ภายใต้อิทธิพลของต่างชาติมองโกล ภายหลังก็ถูกรวบงำหมดอำนาจไป

3. อันยุคหลัง ชาวจิ้นรวมตัวกันขับไล่พวกชนชาติผสมมองโกลออกไป แล้วผู้นำจีนครองราชย์ ตั้งราชวงศ์อันยุคหลังขึ้นแก่ครองจีนแต่อยู่ไม่ได้นาน

4. ราชวงศ์ถังยุคหลัง ยึดอำนาจจากราชวงศ์เหลียงยุคหลัง แล้วก่อตั้งการปกครองของราชวงศ์ถังยุคหลัง สืบต่อราชวงศ์ได้เพียง 15 ปีเท่านั้น

5. โจวยุคหลัง แม่ทัพของราชวงศ์อันยุคหลังก่อการยึดอำนาจจากจักรพรรดิ ตั้งราชวงศ์ขึ้นมาใหม่คือ ราชวงศ์โจวยุคหลัง พยายามขับไล่พวกมองโกลแต่ก็ไม่สำเร็จ ได้ปกครองจีนในช่วงระยะเวลาอันสั้น

เครื่องปั้นดินเผาสมัยห้าราชวงศ์

ในสมัยห้าราชวงศ์ปอร์ชเลนถือเป็นเรื่องเคลือบดินเผาที่มีความสำคัญ และปอร์ชเลนที่มีความสำคัญมีอยู่ 2 ประเภท โดยทั้ง 2 ประเภท เริ่มเป็นที่รู้จักครั้งแรกตั้งแต่สมัยราชวงศ์ถัง

ชนิดแรกคือ “ภาชนะยูเซา” นับว่าเป็นปอร์ชเลน ที่มีความคล้ายคลึงกับเซลาดอน มีลักษณะคือ เคลือบเป็นสีเขียวมะกอก มีการตกแต่งได้เคลือบส่วนใหญ่เป็นลายใบไม้ ดอกไม้ คล้ายลายแกะสลักและฉลุลงบนพื้นผิวของภาชนะ ภาชนะเหล่านี้ล้วนถูกผลิตขึ้นในยูเยาเซียน ทางตอนเหนือของมณฑลซีเกียง ปอร์ชเลนอีกชนิดหนึ่งที่เป็นที่รู้จักก็คือ “ภาชนะซุน” ภาชนะชนิดนี้ถูกผลิตขึ้นเพื่อใช้ในราชสำนักเท่านั้น ปอร์ชเลนชนิดนี้ ถูกขนานนามว่า “ซุ่มน้ำค้างฟ้าหลังฝน สดใสราวกับกระจก บางเบาตั้งเช่นกระดวย และก้องกังวานเหมือนกับเสียงดนตรีแห่งอัญมณีหยก” ภาชนะซุนมีเหลืออยู่เป็นจำนวนน้อยมากจนเกือบจะสูญหายไปราวกับไม่เคยมีอยู่ อย่างไรก็ตามยังมีปอร์ชเลนอีกชนิดหนึ่งที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างสมัยราชวงศ์ถังและสมัยห้าราชวงศ์ แต่เป็นที่รู้จักกันเฉพาะในระยะเวลาสั้นๆเท่านั้นตั้งแต่มีการขุดค้นพบ ต่อมามีการตั้งชื่อปอร์ชเลนชนิดนี้ขึ้นใหม่ว่า “ภาชนะยิงซิง” มีลักษณะเป็นสีฟ้า มีความสวยงามด้วยการเคลือบที่ทำให้เกิดรอยร้าวที่มีความพิเศษ ภาชนะยิงซิงถูกพบว่าผลิตขึ้นอยู่กระจัดกระจายอยู่หลายแห่งในเมืองจีน มีการพัฒนาต่อมาจนถึงสมัยราชวงศ์ซ้อง มีการพัฒนาทั้งทางด้านคุณภาพ สี ความหนาบางของผิวภาชนะและความกังวานของเสียงเมื่อเคาะบนภาชนะ

ราชวงศ์ซ่ง(ซ่ง) คริสต์ศักราช 960 – 1279

พระเจ้าโจวซือจง ในราชวงศ์ฮ่าวโจว มีปณิธานที่จะรวบรวมแผ่นดินจีน มักนำทัพขึ้นเหนือ ล่องใต้ด้วยพระองค์เอง แต่ไม่นานก็ประชวรสิ้นพระชน พระเจ้าโจวกงตี้ขึ้นครองราชย์ทรงมี พระชนมายุเพียง 7 พรรษา เจ้าควงอิ่นผู้บัญชาการ และองครักษ์ ได้รับการแปรพักตร์จากแม่ทัพนายกองให้ขึ้นเป็นจักรพรรดิแทนเพื่อความมั่นคง ควงอิ่นจึงบังคับให้พระเจ้าโจวกงตี้สละราชบัลลังก์ ควงอิ่นขึ้นเป็นพระเจ้าซ่งไท่จูแล้วสถาปนาราชวงศ์ซ่ง ในปีค.ศ. 960 เมืองหลวงอยู่ที่ไคเฟิง (มณฑลเหอหนานในปัจจุบัน) ประวัติศาสตร์เรียกยุคสมัยนี้ว่า ราชวงศ์ซ่งเหนือ

ชนเผ่าหนี่วจิน อาศัยอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศจีนมาแต่โบราณ เดิมถูกปกครองโดยอาณาจักรเหลียว ต่อมาภายหลังแข็งแกร่งขึ้น ได้สร้างอาณาจักรจินขึ้น ต่อมาได้ต่อต้านอาณาจักรเหลียวได้หลายครั้ง สุดท้ายได้ร่วมกับซ่งเหนือ พิชิตอาณาจักรเหลียวสำเร็จ และต่อมาก็พิชิตอาณาจักรซ่งเหนือได้ หลังจากทีทหารจินถอนทัพกลับทางเหนือ ขุนนางที่ยังจงรักภักดีต่อราชวงศ์ซ่งเหนือได้ พร้อมใจกันยกเจ้าโก้ว พระอนุชาขึ้นเป็นพระเจ้าซ่งเกาจง รบกับอาณาจักรจินอยู่หลายครั้งและย้ายเมืองหลวงลงทางใต้

ทางด้านเครื่องเคลือบดินเผา เป็นยุคทองของเครื่องถ้วยเคลือบของจีน จัดเป็นยุคของอุตสาหกรรมการทำเครื่องถ้วยเคลือบ การผลิตเครื่องถ้วยนี้ ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลมีทุนอุดหนุนมาก จึงมีการผลิตเครื่องถ้วยได้เป็นจำนวนมาก เตาเผาได้แยกออกเป็น 2 ประเภท คือ เตาหลวง และ เตาเอกชน เตาหลวงจะเรียกว่า “กวนเหยา” จะผลิตเครื่องปั้นดินเผาแปลกๆมีลักษณะที่เป็นพิเศษมากกว่า สะท้อนให้เห็นรสนิยมของชนชั้นสูง การเคลือบก็เคลือบด้วยน้ำเคลือบสีเดียวด้วยความประณีต เตาเอกชนหรือเตาพื้นบ้านนั้นมักจะนิยมลวดลายที่แข็งและมีสีสันสดใส

1) เครื่องถ้วยตึง (Ting Ware) เครื่องเคลือบสีขาวจากเตาเผาตั้งในเขตฉูยาง, จังหวัดโฮเป่ย ประสบความสำเร็จมากในศตวรรษที่ 11 และเป็นที่รู้จักในราชวงศ์ซ่ง มีลักษณะพิเศษคือการประทับตราแม่พิมพ์และการแกะสลักลวดลายดอกไม้ เเผาด้วยไฟแรงสูง เครื่องปั้นดินเผาสีเทาจะถูกคลุมด้วยกระดาษแผ่นเล็กๆสีขาววางข้างและแผ่นเคลือบมันใส

เตาเผาจำนวนมากในภาคเหนือและภาคใต้เลียนแบบภาชนะตึง ข่างปั้นได้พัฒนาเทคนิคใหม่โดยการวางซ้อนภาชนะกันในขณะเผาเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดการงอผิครูปของภาชนะชามตึง

นั้นจะถูกเผาขอบปากที่ไม่มีเคลือบเงาโดยปกคลุมส่วนบนสายรัดโลหะ เครื่องปั้นดินเผาตั้งนั้นปรับปรุงขัดเกลามาจากเครื่องปั้นชอง ซึ่งถูกปั้นให้บางและมีความสวยงามภาชนะสามารถประดับตกแต่งแกะสลักด้วยมือเช่นเดียวกันกับการตกแต่งด้วยการกดทับตราที่มีหลักฐานทางวรรณคดีซึ่งแสดงว่าเครื่องปั้นดินเผาตั้งเป็นสิ่งหนึ่งในบรรดาเครื่องเคลือบ ที่จัดส่งให้พระราชสำนักชองทางตอนเหนือในปี ค.ศ. 960-1127 ลักษณะเด่น

- เครื่องถ้วยเคลือบสีขาวซึ่งสืบมาจากเครื่องถ้วยชิงและวิวัฒนาการไปเป็นแบบตูติง (Tu Ting)
- เมื่อน้ำเคลือบใช้สีจันขึ้น แทนที่จะเคลือบเป็นสีขาวแบบสีชอล์คตามเดิม
- มีพวกเคลือบสีม่วง เคลือบสีดำและที่มีสีเคลือบผสมม ทั้งยังมีพวกตกแต่งด้วยสีทองบ้าง
- มีลักษณะพิเศษคือ ตรงขอบภาชนะจะเว้นไว้ไม่เคลือบ เนื่องจากใช้วิธีคว่ำภาชนะเคลือบในเตาเผา
- ภาชนะตั้งจึงมักถูกตกแต่งขอบภาชนะ ด้วยการนำเส้น โลหะมาประดับทำให้ดูสวยงาม

ภาพที่ 23 จานลายกลีบบัว ภาชนะตั้ง สมัยราชวงศ์ชอง

ที่มา : <http://www.artsmia.org/art-of-asia/ceramics>

ภาพที่ 24 จานลายดอกบัว ภาชนะตั้ง สมัยราชวงศ์ชอง

ที่มา : <http://www.npm.gov.tw>

2) ภาชนะชุน (Chun Ware) ผลิตภัณฑ์ชุน อยู่ในช่วงราชวงศ์ซ้อง (960-1279) ที่อำเภอ ยูเจียน ในจังหวัดเหอหนาน ลักษณะเด่นของเครื่องเคลือบราชวงศ์ชุนคือ เคลือบเป็นสีฟ้า สีฟ้าลาเวลเดอร์ ซึ่งสีฟ้าลาเวลเดอร์ จะเป็นฟ้ากับเขียวออกเป็นสีม่วง ส่วนผสมสำคัญของเคลือบภาชนะชุนคือ คอปเปอร์ออกไซด์เผาในบรรยากาศรีดักชัน ส่วนมากจะเป็นรูปทรงเรียบง่าย ไม่หรูหราตามหลักสุนทรียศาสตร์ ผู้ที่ใช้เครื่องเคลือบชุนจะเป็นผู้มีฐานะเท่านั้น ดินที่ใช้ทำเครื่องเคลือบเผาชุน จะเป็นดินดำที่มาจากจังหวัดเหอหนาน ซึ่งในตัวผลิตภัณฑ์จะมีความโดดเด่นมาก คือ มีส่วนผสมของคอปเปอร์ในผิวเคลือบ กษัตริย์ช่วยช่งเคยสั่งทำแจกัน เพื่อนำมาใช้พระราชสำนักเป็นจำนวนมาก

ภาชนะมีรูปลักษณะแข็งแรง เคลือบของภาชนะชุน มักเป็นเคลือบสีฟ้าหลายลักษณะ เช่น ฟ้าอมเหลืองไล่ไปจนกระทั่งฟ้าอมม่วง และมักยืม ตัวหนาอยู่ตรงก้นภาชนะ ช่วงมักจะเคลือบให้รู้สึกมีชีวิตชีวาขึ้น โดยการใส่กลุ่มสี ที่ตัดกันลงไปเป็นกลุ่มเหมือนหมอก ทำให้สีเคลือบดูชุ่มชื้น มีผู้เปรียบเทียบเคลือบสีฟ้าของภาชนะชุนว่า “ชุ่มฉ่ำดั่งฟ้าหลังฝน”

ภาพที่ 25 แจกันภาชนะชุน สมัยราชวงศ์ซ้อง

ที่มา [http:// www.artsmia.org/art-of-asia](http://www.artsmia.org/art-of-asia)

3) **ภาชนะจู (Ju Ware)** ภาชนะจูตั้งอยู่ที่วัดเซียงเถียงในเมืองเปาเฟง มณฑลเหอหนาน มีจุดเด่นที่การเผาและพอร์ซเลนที่เคลือบด้วยเคลือบที่ทำให้เกิดความชื้นและเป็นมัน ท่ามกลางศึลาคล นานาชนิดที่ผลิตขึ้น ในเวลานั้น ได้เกิดพอร์ซเลน ที่ออกแบบเพื่อนำไปใช้งาน

สีเคลือบที่เป็นเอกลักษณ์ของพอร์ซเลนคือสีเขียว ไข่กาก็กับสีชมพูดอกกุหลาบ เป็นมันแวววาว ซึ่งแตกต่างอย่างมาก จากภาชนะ เยาเซา และศึลาคลลวงชวนในราชวงศ์ซ้อง คุณสมบัติของ เครื่องปั้นดินเผาจูคือผิวเคลือบที่มีลายแตกที่ไร้รูปแบบ ผู้เชี่ยวชาญหลายท่านยกย่องว่าเป็นเพราะ เพชรแห่งศึลาคล รูปถ้วยติดกับจานที่ทำเป็นกลีบดอกไม้ เมื่อดูรวมกันแล้วเหมือนดอกไม้ เป็น ความคิดสร้างสรรค์อย่างหนึ่งของช่างสมัยราชวงศ์ซ้อง เนื้อดินปั้นเป็น Stoneware สีอ่อนๆ มีความ ละเอียดยมาก เคลือบสีเขียวอมฟ้าจางๆมีรอยร้าว (Crackle) ในผิวเคลือบ ภาชนะจูผลิตที่ จู-เจา มณฑลโฮหนาน

ภาพที่ 26 ชามรูปกลีบบัว ภาชนะจู สมัยซ้อง

ที่มา <http://www.artsmia.org/art-of-asia>

4) **ภาชนะเยา-เซา (Yao-Chou)** เมืองเยาเซาในจังหวัดชานสีกลายเป็นศูนย์กลางที่สำคัญ ของงานเคลือบของจีนตอนเหนือช่วงราชวงศ์ซ้อง ปีค.ศ. 960 – 1279 เมืองนี้มีการทำเครื่องเคลือบ ดินเผาที่มีลักษณะบาง สีเทาด้วยแม่พิมพ์หรือปั้นด้วยความร้อนสูงเหล่านี้ทำจากส่วนประกอบ มากมายในเมืองชางสี จากส่วนประกอบเดียวกันกับเครื่องเคลือบทั้งหลายแล้ว ตั้งชื่อว่าศึลาคล การ ตกแต่งเครื่องเคลือบดินเผานี้ได้สีจากเหล็กและไทเทเนียมออกไซด์ ที่สะสมตรงส่วน ไค้งเว้าของ เครื่องเคลือบ ทำให้เกิดสีที่ขึ้นด้วยวิธีทำให้เกิดเป็นจุดเด่นของเครื่องเคลือบลักษณะนี้ ในรูปแบบ ของภาชนะแบบที่นิยมมักจะมีการตกแต่งด้วยต้นหญ้า, ดอกไม้, คลื่นปลา, เป็ด, เด็ก, มังกร และเมฆ ทั้งที่ได้รับการชื่นชมจากราชสำนักอย่างมากแต่เครื่องเคลือบนี้ก็ไม่ใช่ของประจำราชสำนัก

ภาพที่ 27 เหยือก ภาชนะเยา-เซา

ที่มา : <http://www.npm.gov.tw>

5) **ภาชนะเจียน(Chien Ware)** เครื่องเคลือบดินเผาสีดำ เป็นของใช้ประจำของคนชนชั้นกลาง จากศตวรรษที่ 10-13 มีความต้องการแฉกที่มีลักษณะหนาสีน้ำตาลดำ และแพร่หลายไปทั่วทุกชนชั้นของจีน ศูนย์กลางของการทำเครื่องเคลือบสีดำมีอยู่ทั้งตอนเหนือและตอนใต้ของจีน เตาเจียนในจังหวัดฟูเจียน มีชื่อเสียงในการทำเครื่องเคลือบขึ้นเงาสีดำ ตกแต่งเป็นลวดลายขจรกระต่ายป่า, ขนนกกระทา และเคลือบจุดน้ำมันเตาของซิเซา ผลิตเครื่องเคลือบใช้เทคนิคที่ดีกว่ามีการสกัดกั้นการรวมตัวกันของขี้ผึ้ง นอกจากนี้เครื่องเคลือบจากเมืองซูเจาในเหอหนานและซานซี ผลิตเครื่องเคลือบสีดำที่มาจากปฏิกิริยาของเหล็กด้วยวิธีจุดน้ำมัน (oil-spot) และแบบเคลือบตัด (cut-glaze)

ภาพที่ 28 ภาชนะเจียน ลายหยดน้ำมัน สมัยราชวงศ์ซ้อง

ที่มา : <http://www.artsmia.org>

เนื้อเครื่องหิน Stone Ware เป็นเครื่องถ้วยที่มีรูปทรงกรวยที่ก้นมีขอบเตี้ยๆ ก้นภาชนะหยาบไม่เคลือบ เเผาแกร่ง ชุบเคลือบหนาเคลือบเป็นสีน้ำตาลเข้มจัดถึงดำ น้ำเคลือบมีส่วนผสมของเหล็กออกไซด์ซึ่งมักมีเปอร์เซ็นต์สูงเกินความอิ่มตัวของน้ำ เคลือบ เป็นผลทำให้เกิดจุดหรือเส้นสี เหมือน

โลหะสีเทาเงิน ที่เรียกกันว่า “หยดน้ำมัน” และลาย “ขนกระต่าย” เตาที่เผาภาชนะเขียนที่สำคัญ อยู่ที่ซี-เซา ในมณฑลเกียงสี ภายหลังจากญี่ปุ่นได้รับอิทธิพลนำไปผลิตภาชนะเคลือบลักษณะนี้เรียกว่า “เท็มโทกุ” (Temmoku)

6) ภาชนะชู-เจา (Tzu-Chou) เตาชูเจาเป็นจุดศูนย์กลางในการทำเครื่องปั้นดินเผาของจีนมา ตั้งแต่ประมาณ ค.ศ. 581-618 ซึ่งตรงกับสมัยของราชวงศ์สุย เนื้อดิน Stoneware สีเทา มักปั้นเป็น ภาชนะรูปใหญ่ๆ ได้ความรู้สึกหนักและแข็งแรง เผาด้วยอุณหภูมิสูงมากจนดินแกร่ง เทคนิควิธีการ ตกแต่งมีลักษณะเด่นตรงที่ใช้สีน้ำดินสีขาว (slip) ชูบหรือทาภาชนะ แล้วใช้เครื่องมือขูด (Sgraffito) ออกเป็นเส้นลายจนเห็นเนื้อดินสีคล้ำ บางทีก็ใช้พู่กันชุบน้ำตาลเข้มระบายบนพื้น ภาชนะที่ชุบน้ำดินสีขาวไว้แล้ว เป็นงานประเภท brushwork มีแหล่งผลิตที่เตาชูเจา มณฑลโฮเป่ย คำว่าชูเจา มิได้หมายถึงแหล่งผลิต แต่มาจากลักษณะวิธีการตกแต่งและรูปทรงของภาชนะ เตาชูเจา เป็นศูนย์กลางของการผลิตเครื่องเคลือบดินเผาของจีนมาเป็นเวลายาวนาน

ภาพที่ 29 ภาชนะชู – เจา สมัยราชวงศ์ซ้อง

ที่มา : <http://www.artsmia.org>

7) ภาชนะหลุนชวณ ภาชนะหลุนชวณผลิตขึ้นมามากแทนที่ภาชนะเข่ว ซึ่งเป็นเซลาดอนรุ่นแรก เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เครื่องถ้วยดี (Ti Ware) เนื้อดินปั้นมีหลายshadeสี ตั้งแต่สีเทาจนถึงเกือบสีขาว เนื้อดินทึบแสงหลอมได้ถึง 1300 องศาเซลเซียส ผิวของเคลือบมีลักษณะนุ่มเนียน สีเคลือบสุขุม ลึก ซึ่ง เป็นผลจากการเลียนแบบสีของหยกแต่เดิม การตกแต่งผิวอาจทำแบบเรียบ แกะลาย ปั้นนูน หรือ กดลายจากแม่พิมพ์แล้วนำมาติดบนภาชนะแล้วจึงเคลือบทับ

ภาพที่ 30 ภาชนะหลุนชวาน สมัยราชวงศ์ซ้อง

ที่มา : <http://www.artsmia.org>

8)ภาชนะควน (Kuan Ware) และ ภาชนะโคะ(Ko Ware) เต่าเผาควนได้ถูกสร้างโดยอาณาจักรซ้องซึ่งปัจจุบันเป็นเมืองไคเฟิงและหางโจวซึ่งเป็นจุดเริ่มต้น เนื้อดินเป็นเนื้อเครื่องหิน (Stoneware Clay) เนื้อดินเป็นเนื้อเครื่องหินคล้ำ เคลือบมีลักษณะทึบ ส่วนใหญ่เป็นสีครีมหรือหม่น ผิวเคลือบเน้นรอบรานให้เห็นเด่นชัดด้วยการไล่สีเข้มให้ซึมในรอยราน ช่วงบาณนิยมแข่งภาชนะเคลือบลงในน้ำชาเก่าๆ เพื่อให้สีคล้ำของชาซึมลงไปนรอยราน ทำให้เกิดความสวยงามทางศิลปะ มีการผสมน้ำเคลือบและเผาให้เกิดรอยรานทั้งอย่างหยาบละเอียดได้ ในสมัยราชวงศ์ซ้องเหนือภาชนะชนิดนี้ทำขึ้นเพื่อใช้ในราชสำนัก มีการตั้งเตาหลวงครั้งแรก ไค เฟิง พู ในมณฑลโฮนาน จนถึงราชวงศ์ซ้องใต้ ก็ย้ายโรงงานเคลือบมาที่ โคะ มณฑลซีเกียง

ภาพที่ 31 ภาชนะควน สมัยราชวงศ์ซ้อง

ที่มา : <http://khanhhoathuynga.wordpress.com/>

9) **ภาชนะชิง-ปาย (Ching-pai)** ภาชนะเซิง-ไป หรือที่เรียกว่า ยิง-ชิง (Ying-ching) ภาชนะแบบกึ่งใส (พอส์ซเลน) ซึ่งมีลักษณะเนื้อดินขาวละเอียด เผาไฟสูงจนสุกตัวแกร่ง เคาะมีเสียงดังกังวาน แสงผ่านได้เมื่อส่องดู เคลือบเงาด้วยสีฟ้าอ่อน ฟ้าจางๆ สีขาวอมเขียวอ่อนๆ หรือสีขาว ทکرั้งแรกที่ ตำบล เซ็ง-เตอ-เซิน (จิ่ง เตอเจิน) ในมณฑลเกียงสีซึ่งเป็นศูนย์กลางเครื่องเคลือบดินเผาใหญ่โต มีเตาเผาไม่ต่ำกว่า 3,000 เตา เตาเผาแถบตะวันตกเฉียงใต้ ในเกียงสี ยูนาน ยูเป่ ฟูเกียน และมณฑลกวางตุ้ง

การเคลือบดินได้แนวคิดมาจากแสงสว่าง การเคลือบสีฟ้าอ่อนเป็นที่น่าสนใจตลอดจีนกลางและในตลาดต่างประเทศ ภาชนะเซิง-ไป ถูกขุดพบจากหลุมฝังศพมากมายและเตาขนาดต่างๆ ทั่วประเทศจีน

ภาพที่ 32 ภาชนะชิง - ปาย สมัยราชวงศ์ซ้อง

ที่มา : <http://www.artsmia.org>

ราชวงศ์หยวน คริสต์ศักราช 1200 -1368

ในช่วงศตวรรษที่ 12 ชนเผ่ามองโกลอันเป็นเผ่าเลี้ยงสัตว์ ร่ำร้อนในภาคเหนือของประเทศจีนรวมตัวกันขึ้น เตมูจิน ผู้นำมองโกลได้ก่อสร้างอาณาจักรมองโกลขึ้นมา และขนานนามตัวเองว่า เจงกีสข่านในยุคนั้นบนพื้นแผ่นดินจีน มีรัฐอธิปไตยอยู่ 3 รัฐ ได้แก่ อาณาจักรซ้องใต้ อาณาจักรซีซยา(ซีเซี่ย) และอาณาจักรจิน ราชวงศ์ซ้องร่วมมือกันกับอาณาจักรมองโกลทำลายอาณาจักรจินลงได้ ปลั่งจากนั้น อาณาจักรมองโกลก็เปลี่ยนชื่อเป็นหยวน และพิชิตซ้องได้สำเร็จ

ชาติมองโกลเป็นชนร่ำร้อนเลี้ยงสัตว์ ก่อนที่จะพิชิตซ้องลงได้ ก็ก่อสร้างตัวเป็นมหาอาณาจักร แผ่อำนาจคลุมทั้งยุโรปและเอเชียแล้ว หลังจากมองโกลก็ตั้งราชวงศ์หยวน ก็ปกครองอย่างเหี้ยมโหดเพื่อป้องกันการแข็งขันและแบ่งประชาชนออกเป็นสี่ชั้น สถานะทางสังคมไม่เท่ากัน

นโยบายการปกครองที่กดขี่ทำให้เศรษฐกิจไม่เหมาะสม เป็นเหตุให้เกิดจลาจลวุ่นวาย เกิดการต่อต้านจากราษฎรและอยู่ได้เพียง 90 กว่าปี

ในส่วนเครื่องปั้นดินเผาที่มีรูปทรงที่อุ้ยอ้าย การตกแต่งเป็นลายหยั่งเหยิง บ่งบอกถึงรสนิยมที่แตกต่างกันอย่างมากกับสมัยราชวงศ์ซ้องที่ผ่านมา การตกแต่งผิวภาชนะเต็มพื้นที่ ทั้งลายปั้นนูนและลายเขียน ส่งเป็นสินค้าส่งออกสู่ยุโรป ที่ได้รับความนิยมมาก

ในสมัยราชวงศ์หยวน ได้ค้นพบวิธีเขียนภาพด้วยสีครามหรือสีน้ำเงินที่เรียกกันว่าลายคราม โดยใช้สีจาก Cobalt oxide เขียนภาพลงบนผิวดินแล้วเคลือบทับด้วยน้ำเคลือบใสหรือน้ำเคลือบสีขาวแล้วนำเข้าเผาด้วยอุณหภูมิสูงนับเป็นศักราชแรกที่จีนสามารถเขียนภาพลงบนเครื่องปั้นดินเผาได้อย่างละเอียดชัดเจนด้วยวิธีลายคราม ในคริสตวรรษที่ 14 ภาพเขียนบนเครื่องปั้นของจีน โดยส่วนใหญ่เป็นสัญลักษณ์อันเป็นมงคลต่างๆ

ภาพที่ 33 เครื่องลายครามแบบต่างๆ สมัยราชวงศ์หยวน

ที่มา : <http://www.amulet1.com>

สัญลักษณ์มงคลต่างๆ

1) ฮก- ลก - ชิว

1.1 ฮก(วาสนา) แปลว่า ความสุข จากการได้สมปรารถนาในโชค ในทรัพย์
ยศถาบรรดาศักดิ์ และอายุที่ยืนยาวสัญลักษณ์ได้แก่ ขุนนางมือถืออยู่อี้(คทา ซึ่งได้รับพระราชทานจากฮ่องเต้) ,ดอกพุดตานหรือโบตัน (พญาดอกไม้) ,ค้ำกาว (ไม่รู้จักลงดิน) ,ส้มมือ (เปรียบดังพระหัตถ์พระพุทธเจ้า) ,พระอาทิตย์ (อนุภาพรัศมีเร้าร้อนแผ่ไพศาล) ,ลาวคลายคล้ายหัวอยู่อี้

1.2 ลก(ร่ำรวย) แปลว่า บุญบารมี บุญที่ขอให้ร่ำรวย ฐานะมั่นคง มีบารมี ความก้าวหน้าในงาน มีลูกหลานดีๆมากมาย สืบทอดวงศ์ตระกูลสัญลักษณ์ได้แก่ เศรษฐีอุ้มเด็ก ,หรือถือม้วนหนังสือ , ดอกเบญจมาศ(มีกลีบมากมายสลับซับซ้อน) , กวางดาว มีลายกลมๆเหมือนเหรียญเงินจีน (กระแปะ) พรราวท้าวด้ว, ผลทับทิม (เมล็ดมาก) , ดวงจันทร์ (มีรัศมีแจ่มใส่น้ำ) , ลายลูกคลื่นแบบต่างๆ

1.3 ชั่ว(ยั่งยืน) แปลว่า อายุมั่น ขวัญยืน สุขภาพแข็งแรงสัญลักษณ์ได้แก่ ชายแก่มือถือผลท้อ อีกมือถือไม้เท้า , ต้นสน(ไม้ใหญ่ทนทาน) , อิกานกดำ (ถือว่าไม่มีใครเห็นว่าตายในที่ใด) , ผลท้อ (รสหวานชื่นใจ) , ดวงดาว (ไม่มีขึ้น ลง) , ลายที่เป็นเส้นต่อไม่รู้จบ เช่น ลายประแจเงิน เป็นสัญลักษณ์มงคลอย่างหนึ่งของจีนมาแต่โบราณที่สำคัญที่สุดนิยมให้เป็นของขวัญเพื่อความเป็นมงคล

2) มงคลแปดของพระพุทธศาสนา

2.1 ธรรมจักรหรือวัฏฏะสงสาร เป็นเครื่องหมายทางพระพุทธศาสนาคือวัฏฏะสงสารของการเวียนว่ายตายเกิด และความเป็นอมตะแห่งธรรมหรือคำสอนของพระพุทธเจ้า

2.2 ปลาตู้ ให้ความหมายถึงความเข้มแข็ง ความสุขกับความเชื่อของคน โบราณที่ใช้เป็นเครื่องราง คุ่มครองจากภูตผีปีศาจ

2.3 ดอกบัว สัญลักษณ์แห่งความบริสุทธิ์ ด้วยดอกบัวนั้นชูดอกจากก้านที่อยู่ในโคลนตม แต่ดอกบัวที่ผุดพ้นน้ำจะไม่สกปรกหรือเปื้อนดินเลย ในพุทธศาสนานิยมให้กลีบบัวเป็นอาสนะรองรับองค์พระพุทธเจ้าไม่ว่าจะทรงอยู่ในอิริยบถใด

2.4 หอยสังข์ เสียงสังข์ที่เป่าออกมา เป็นเสียงแห่งโชค ลวดลายของหอยสังข์สื่อความหมายว่าให้โชคดี ประสบผลสำเร็จ

2.5 ปะรำพิธีหรือเบญจา เป็นสัญลักษณ์แทนพระพุทธองค์แสดงถึงเมตตาธรรมที่หวังจะช่วยเหลือสัตว์โลกทั้งหลายให้พ้นทุกข์

2.6 ผอบหรือแจกัน เป็นภาชนะที่บรรจุความรู้ ความสำเร็จ และคุณงามความดี แจกันจึงมีในมงคลว่าให้มีชีวิตที่รุ่งเรือง

2.7 ยันต์หรือลายसान ใสี่่เก๋จิ้นไม่มีปลาย หมายถึงให้ มีอายุยืนยาวไม่มีที่สิ้นสุด

2.8 ฉัตรหรือร่ม เป็นสัญลักษณ์ของการปกป้องคุ้มครอง ร่มคือป้องกันกิเลสตัณหาไม่ให้ใกล้กรายปฏุชน

3) เขียนแปด (มงคลเต่า)

3.1 หลีทิก้วยโช่วโล้ว มีน้ำเต่าพิเศษ ภายในน้ำเต่ามียาอายุวัฒนะ ใครได้กินจะมีอายุยืนยาว นัยมงคลของน้ำเต่าจึงมีความหมายว่าให้อายุมั่นขวัญขึ้น

3.2 ฮั่นเจ็งหลี่ ลี่ หรือพัดใบกล้วย เป็นพัดที่พัดคนตายให้ฟื้นคืนชีพได้

3.3 นาไซฮั่ว ฮวยน้ำ คือกระเช้าดอกไม้ เป็นของคู่กายของเซียนนาไซฮั่ว เป็นเซียนอุปถัมภ์ชาวสวน

3.4 ฮ่อเซียนโกวฮ้อฮวย คือดอกบัว เซียนผู้หญิงถือดอกบัวใบบัวเป็นเซียนอุปถัมภ์แม่บ้าน

3.5 เตียก๊กเหล่า เกราะไม้ไผ่ เซียนผู้อุปถัมภ์ศิลปิน ชำนาญการเขียนตัวหนังสือ มีของวิเศษเป็น

เกราะไม้ไผ่ และไม้ห้วงสองอัน (เป็นเครื่องดนตรีที่ทำด้วยกระบอกไม้ไผ่) มีลาเฟือกเป็นพาหนะ

3.6 ลือท่งปิ่น ดาบ เซียนนักดาบบู๊ลิ้มเดินไวตัวเบา สะพายกระบี่เป็นของวิเศษ

3.7 ฮั่นเซียงจือ ขลุ่ย เซียนผู้อุปถัมภ์นักดนตรี มีขลุ่ยเป็นของวิเศษ

3.8 เข่ากั๊ก กู๋รับกู๋ เซียนอุปการะนักแสดง นาฏศิลป์ มีกรับคู่เป็นของวิเศษ เขียนองค์ที่แปด

4) สิ่งมีค่าทั้งแปด

4.1 ไช่มุก หมายถึง ความรุ่งเรืองกระตือรือร้น อันนำมาซึ่งความสุขรุ่งโรจน์

4.2 เหยียนโยธาณ หมายถึง ความมั่นคงร่ำรวย

4.3 กรอบสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน หมายถึง ชัยชนะ

4.4 แผ่นกระจกขนมสี่เหลี่ยมเปียกปูน หมายถึง ป้องกันความวิบัติ

4.5 หนังสือคู่ หมายถึง ความก้าวหน้าในงาน เป็นสิ่งคุ้มครองให้พ้นจากสิ่งชั่วร้าย

4.6 ระฆังหรือเครื่องดนตรีโบราณ หมายถึง ความสุข ความมิตรไมตรี

4.7 นอแรด หมายถึง ขจัดอำนาจความชั่วร้าย มีชัยชนะ สมความปรารถนา

4.8 ใบไฉเอี้ย หมายถึง ป้องกันความเจ็บป่วย ขจัดปัดเป่าภูตผีปีศาจ

5) สัตว์วิเศษสี่ชนิด หรือสัตว์มงคล

5.1 มังกร เป็นสัตว์เทพอันศักดิ์สิทธิ์ และได้รับการยกย่องให้เป็นเจ้าแห่งสัตว์ทั้งปวง หมายถึงพลังอำนาจความยิ่งใหญ่ เพศชาย เป็นสัญลักษณ์ของพระจักรพรรดิ มีลำตัวเหมือนกิ้งก่า หรือจระเข้ ขาวเหมือนงู เกร็ดเหมือนปลา หัวมีขนยาวเหมือนสิงโต มี 4 ขา

5.2 หงส์ (ฝูง หงส์ตัวผู้, หวง หงส์ตัวเมีย) สื่อความหมายถึงความงามเพศหญิง และเป็นสัญลักษณ์ของจักรพรรดินี เป็นสัตว์ในจินตนาการของจีน เกิดจากนก 5 ชนิดมาประกอบด้วย ถ้ามีหัวสีแดงหรือมีสีแดงมากกว่าจะเป็นหงส์ตัวเมีย ถ้ามีสีเขียวหรือน้ำเงินมากกว่าจะเป็นหงส์ตัวผู้ เรียกว่า หล่วง หงส์สื่อความดี 5 ประการคือ คุณธรรม ความยุติธรรม ศิลธรรม มนุษยธรรม สัจธรรม

5.3 กิเลนหรือชีหลิน หมายความว่าบ้านนี้กำลังมีเรื่องมงคล มักหมายถึงวิวาห์มงคล เป็นสัตว์ในเทพนิยาย มาจากสัตว์ 5 ชนิด คือ หัวมังกร เขาญวนicorn หิวกวาง เก้งคปลลา หางวัว บางครั้งเรียกว่า ม้ามังกร เป็นสัญลักษณ์ของวาสนาและความมั่นคง

5.4 เต่าหรือเอี้ยกู่ เป็นสัตว์จำศีล ไม่กินเนื้อสัตว์ อายุยืน จึงเป็นสัญลักษณ์มงคลว่าให้มียูยืน

6) ดอกไม้ประจำฤดู

6.1 ดอกบัว เป็น 1 ใน 8 ของสัญลักษณ์มงคลทางพุทธศาสนา เป็นสัญลักษณ์แห่งความบริสุทธิ์และพลังสร้างสรรค์ เป็นดอกไม้ประจำฤดูร้อน ดอกบัวแฝดที่เกิดจากก้านดอกบัวเดียวกัน หมายถึง อายุยืนยาว และรักที่จริงใจ ดอกบัว 1 ดอก และ 1 ใบ ที่ผุดขึ้นจากหน่อต้นเดียวกัน หมายถึงความสงบสุขที่เกิดจากการรวมกันของหนึ่งใจและหนึ่งวิญญาณรวมกันเป็นหนึ่งเดียว

6.2 ดอกพุดตาน หรือดอกโบตั๋น ดอกไม้ประจำฤดูใบไม้ผลิ เป็นราชาดอกไม้ของจีน หมายถึงความมั่งคั่ง เกียรติ ความสง่างาม ลวดลายดอกโบตั๋นจึงมีนัยอวยพรถึงความรุ่งเรือง ความสดชื่นร่าเริง สีขาว หมายถึง เด็กสาวสวย และฉลาด

6.3 ดอกเบญจมาศหรือดอกเก๊กฮวย เป็นดอกไม้ประจำฤดูใบไม้ร่วง หมายถึง ความเป็นเพื่อนที่มั่นคงและร่าเริง

6.4 ดอกเหมย หรือดอกบ๊วย ดอกไม้ประจำฤดูหนาว หมายถึงความงาม ความชื่นบาน

7) หยิน-หยาง

คนจีนเรียกว่า ไท่เก๊ก ไต่่ว บางคนบอกว่าเป็นการรวมตัวกันของปลา 2 ตัว คือปลาหยิน-หยางหรือปลาขาวดำ – ปลาดำขาวสะท้อนสัจธรรมว่าชีวิตมี 2 ด้านเสมอ ความดีมักมีความไม่ดีแฝงอยู่ ความสมบูรณ์มีความไม่สมบูรณ์อยู่ในตัวของมันเอง

สีดำ คือ หยิน หมายถึงสตรีเพศ ความมืด โลก พระจันทร์ ความสวย ความเดียวดาย

สีขาวย คือ หยาง หมายถึงเพศชาย แสงสว่างสวรรค์ พระอาทิตย์ พลังอำนาจ ความแข็งแรง
ความเป็นคู่ มักตกแต่งสัญลักษณ์หยินหยางรวมกับ โป๊ยภัยหรือสัญลักษณ์ 8 ทิศของธรรมชาติ เป็น
เครื่องรางของขลังอย่างหนึ่งใช้แก้ดวงจู้ที่เสียได้

8) เห็ดหลินจือ- ยู่อี้ - ลายคอเมฆ

เห็ดหลินจือเป็นยารักษาโรค เป็นยาอายุวัฒนะ มีอิทธิพลต่อการออกแบบคทา ยู่อี้ เป็น
ภาพสิริมงคล หมายความว่าให้มีอายุยืน ส่วนหัวคทาที่เป็นรูปหัวงูๆ เป็นแป้นมาจากส่วนหัวขอ
หลินจือลายคอเมฆ หรือลายเมฆสมปรารถนา ว่าเป็นลายขอดคทา ยู่อี้ที่ดัดแปลงมาจากเห็ดหลินจือ
อีกที

9) ภาพสัตว์ พืชพันธุ์ไม้และลวดลาย

9.1 ค้างคาวมีนัยมงคลว่า โชคดีมีสุข และอายุยืน วาสนา ค้างคาว 2 ตัว เป็นการอวยพร 2 เท่า
ค้างคาว 5 ตัว หมายถึง พร 5 ประการ ให้มีอายุยืน มีสุขภาพแข็งแรง มั่นคงสมบูรณ์ ได้ทำความดี คืบ
ดี เรียกว่า โหงวสก

9.2 เป็ด นก พิวราบ ห่าน ไก่ฟ้า หมายถึง ความเกษมสุขสงบ

9.3 ปลามังกร เป็นตำนานเรื่องการกระโดดข้ามประตูมังกรที่ปากทางสวรรค์ หมายถึง ความบากบั่น
มานะพยายาม

9.4 ปลาทอง หมายถึง มีเงินทองเต็มบ้าน มั่นคงบริบูรณ์ มีกินมีใช้มากมาย

9.5 ไก่ มีความหมายเป็นคุณธรรมหลายประการ คือ ไก่ตัวผู้มีหงอน เป็นสัญลักษณ์ของตำแหน่ง
ราชการ มีความรู้เป็นปราชญ์

เล็บไก่ ใช้ต่อสู้ มีความกล้าหาญ

ไก่เรียกลูกกินอาหาร มีความโอบอ้อมอารี ชันบอกเวลาเจ้าของบ้าน แสดงถึงความกตัญญูคุณเวที

9.6 นกกระเรียน เป็นพาหนะของเทพชิว หมายถึงการมีอายุยืนยาว

9.7 ลิง หมายถึงตำแหน่งขุนนาง

9.8 สิงโต สัญลักษณ์ตำแหน่งขุนนางสูงสุดเป็นสิริมงคล ขจัดภัยชั่วร้าย

9.9 นกยูง หมายถึง สัญลักษณ์ของขุนนางฝ่ายบุ๋น

9.10 เสือควา บอกข่าวเรื่องมงคล

9.11 ตะขาบ งู แมลงป่อง คางคก จิ้งเหลน หมายถึง ขจัดสิ่งเลวร้าย

- 9.12 ม้า หมายถึงว่องไว ปราดเปรียว
- 9.13 มังกรดันเมฆ สัญลักษณ์ของการเกิดฝน
- 9.14 เถาแดง น้ำเต้า ให้ผลไม่รู้จบ บุตรเต็มบ้าน หลานเต็มเมือง
- 9.15 ปะการัง หางนกยูง มีเกียรติยศตำแหน่งขุนนางใหญ่โต
- 9.16 ไผ่ ความอ่อนนุ่มถ่อมตน สัญลักษณ์แห่งความเป็นจริงเปรียบคนใจกว้าง เป็นสัญลักษณ์แห่งความก้าวหน้า หยัดหยุ่น มั่นคง ทนทาน อายุยืนยาว
- 9.17 ลิ่นจี้ กระจับ หมายถึง ปราดเปรื่อง
- 9.18 ต้นไม้น้ำ สาหร่าย สัญลักษณ์ของควสมบริสุทธิ
- 9.19 ทับทิม เป็นผลไม้มงคลของจีน เปิดเปลือกออกเห็นเมล็ดทับทิม หมายถึง ให้มีบุตรชายมากๆ
- 9.20 สน ไผ่ เหมย อยู่ร่วมกัน สื่อถึงความยิ่งใหญ่ของลัทธิทั้งสาม คือ เต๋า ขงจื้อ และศาสนาพุทธ
- 9.21 เมฆลอยฟ้า หมายถึง โชค สันติภาพ ความสุข เป็นรูปก้อนเมฆประหนึ่งกำลังลอย
- 9.22 เมฆโบราณ นิยมเขียนในช่องว่าง เครื่องปั้นดินเผา เป็นกลุ่มเมฆลายนกใหญ่เล็กต่อกันเป็นแถว
- 9.23 เมฆยู่อี้ สมปรารถนา
- 9.24 ลายชีวิฉิว ลูกกลม เกิดจากสิงโตตัวผู้ตัวเมีย
- 9.25 ลายสวรรค์กะ หมายถึง โชคทั้งปวง คนจีนเรียกว่า บ่วงแสดงถึงความมากมายไม่สิ้นสุด
- 9.26 ลายเมฆไหล ศิริมงคล
- 9.27 ลายคลื่น ความสมบูรณ์ ความสำรวจ
- 9.28 หิน หมายถึง แกร่ง ทนทาน
- 9.29 ลายเส้นต่อเนื่อง ความยืดยาว มงคลไม่รู้จบ

ภาพที่ 34 ถ้วยเขียนสีได้เคลือบลายพุดกษา

ที่มา : <http://khanhhoathuynha.wordpress.com/>

ภาพที่ 35 เครื่องลายครามลายมังกร

ที่มา <http://www.artsmia.org>

ราชวงศ์หมิงคริสตศักราช 1369-1644

ปลายรัชสมัยราชวงศ์หยวน ประชาชนก่อการจลาจลขึ้นทั่วทุกหัวระแหง กลุ่มของหลิวฝูทง และหานชานถง มีอิทธิพลมากที่สุด ยกกำลังเข้าตีรัฐบาลราชวงศ์หยวนอย่างหนัก อดสูดท้ายก็พ่ายแพ้ จูหยวนจางปฏิบัติการทางตอนใต้ และตอนกลางของแยงซีเกียง แล้วรุกขึ้นเหนือจนยึดเมืองได้ ราชวงศ์หยวนก็ล่มสลาย จูหยวนจางก่อตั้งราชวงศ์หมิง ทรงพระนามหมิงไท่จู พระองค์เป็นชาวฮั่น จูเริ่มแรกตั้งเมืองหลวงที่นานกิง ต่อมาในสมัยรัชกาลที่สอง ก็ได้ย้ายเมืองหลวงไปยังปักกิ่ง สมัยราชวงศ์หมิง เป็นยุคของการสร้างประเทศ ยุคโล่ฮ่องเต้จักรพรรดิที่ 3 ได้สร้างสาธารณูปการ เพื่อที่จะบรรจุความรู้ทุกแขนง บำรุงการอุตสาหกรรมแล้ววัฒนธรรม มีความก้าวหน้าและมั่นคง ยิ่งใหญ่ และเนื่องจากการปกครองใช้ระบบศูนย์รวมอำนาจไว้ในส่วนกลางอย่างเด็ดขาด จนในที่สุด ทำให้การเมืองการปกครองของราชวงศ์หมิงเกิดการเสื่อมโทรมถึงขีดสุด ในปลายราชวงศ์หมิง ประชาชนก็ลุกฮือขึ้นก่อการจลาจลทั่วสารทิศ และราชวงศ์หมิงก็ถึงการล่มสลาย

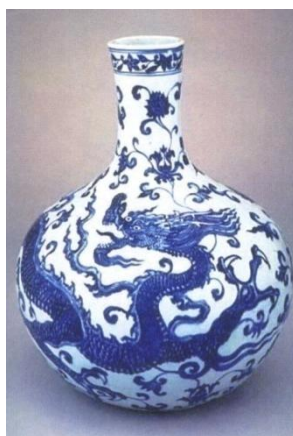
เครื่องถ้วยส่วนใหญ่ของราชวงศ์หมิงจะเป็นเครื่องปั้นดินเผาแบบเครื่องกระเบื้อง (Porcelain) จุดประสงค์ของการตกแต่งเครื่องถ้วยของจีน ก็เพื่อความสวยงามและความเป็นสิริมงคลตามความเชื่อ

ภาพที่ 36 เครื่องลายคราม สมัยราชวงศ์หมิง

ที่มา : <http://www.samkokview.com>

ภาพที่ 37 แจกันเครื่องลายคราม สมัยราชวงศ์หมิง

ที่มา : <http://www.artsmia.org>

จุดเด่นของสมัยนี้

1. สืบต่อการทำลายคราม เครื่องลายครามยังได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก
2. คิดค้นการทำน้ำยาสีต่างๆ และวิธีการเขียนสีบนเคลือบ วิทยาการทางด้านการทำเคลือบ มีความเจริญ อย่างรวดเร็ว จนเกิดลักษณะพิเศษในการเขียนสีบนเคลือบสองแบบ
 - 2.1 เต้าใช้ เนื้อสีเขียนละลายดี ซึมซับลงบนพื้นเคลือบอย่างนุ่มนวล มีความมัน ใส ภาพมักเกี่ยวกับดอกไม้ ใบไม้ หรือภาพทิวทัศน์ ต้องร่างเส้นนอกของลายด้วยสีฟ้าลงบนภาชนะแล้วจึงเคลือบใส หรือขาวทึบ นำเข้าเผาแล้วจะเห็นเส้นร่างสีฟ้า แล้วจึงนำมาเขียนลวดลาย โดยใช้สีต่างๆมากกว่า 2 สี เสร็จแล้วจึงนำเข้าเตาเผาอบสีเขียนให้สุก

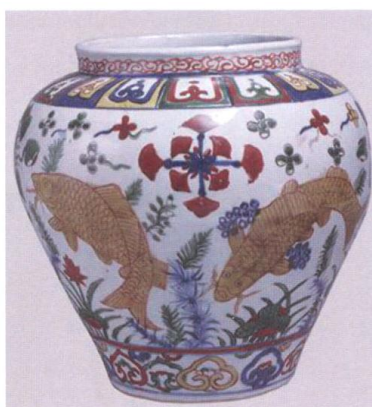
ภาพที่ 38 เต้าไห้

ที่มา : <http://www.artsmia.org>

2.2 ฐุ้ไ้ คือ เครื่องห้าสี(Polychrome) การเขียนสีเหมือนกับของเต้าไห้ แต่ต่างกันที่เส้นนอกของ ลวดลายไม่จำเป็นต้องใช้สีฟ้าได้เคลือบ แต่อาจเป็นสีแดงหรือ ดำ บางครั้งเขียนบนเคลือบสุกพร้อมกับระบายสีอื่นๆ มีที่เขียนค่อนข้างหนา อบไฟต่ำ สีบนลวดลายไม่ใสและแวววาวเหมือนของเต้าไห้

ภาพที่ 39 ฐุ้ไ้

ที่มา : <http://www.artsmia.org>

3. เริ่มมีการเขียนเครื่องหมายที่ก้นภาชนะบอกระยะสมัยที่ทำการผลิต นิยมใช้วิธีประทับตัวหนังสือลงบนเนื้อดิน

ภาพที่ 40 การเขียนประดับตัวหนังสือ ก้นภาชนะ

ที่มา : <http://www.artsmia.org>

4. สามารถเผาเคลือบสีแดงเลือดหมูได้อย่างสวยงามสีแดงได้จากการเผา Copper Oxide ที่ผสมในน้ำเคลือบ โดยเผาในบรรยากาศแบบลดออกซิเจน (Reduction Firing)

ภาพที่ 41 เคลือบสีแดงเลือดหมู

ที่มา : Emmanuel Cooper, A History Of World pottery

5. ฟาหวย (Cloisonne) โดยใช้เครื่องมือบีบน้ำดินชั้นสีขาวลากเป็นเส้นนูนเป็นลวดลาย บนเนื้อดินที่ยังไม่ได้เผา แล้วระบายสีเคลือบลงในระหว่างช่องลาย

ภาพที่ 42 เครื่องเคลือบดินเผา ฟาหวย

ที่มา : Emmanuel Cooper, A History Of World pottery

6. การระบายสีทองบนเคลือบ น້ายาทองเป็นสีบนเคลือบอย่างหนึ่ง การเขียนสีทองบนภาชนะให้อิทธิพลแก่ญี่ปุ่นเป็นอย่างมากเรียกว่า "คินรานเคะ"

ภาพที่ 43 เขียนทองบนเคลือบ

ที่มา : Emmanuel Cooper, A History Of World pottery

7. เต็ก-หวย (Blanc-de-chine) เคลือบเฉพาะสีขาวละลื่นวอด มีเนื้อเคลือบประสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับเนื้อดิน รูปปั้นเป็นคน เทพเจ้า จ่างๆ ไม่มีการเขียนลายแต่อย่างใด

ภาพที่ 44 เครื่องเคลือบดินเผา เต็กหวย

ที่มา : Emmanuel Cooper, A History Of World pottery

8. ยี่ฉิ่ง เครื่องดินเผาเนื้อละเอียด ออกสีแดงหรือน้ำตาล ไม่มีการเคลือบ มักทำเป็นภาชนะใช้สอยที่เล็กๆ ถูกเรียกอีกอย่างว่า Boccaro

ภาพที่ 45 เครื่องดินเผา ยี่ฉิ่ง

ที่มา : <http://www.teadezhang.blogspot.com>

9. เครื่องเซลาดอน ยังคงทำต่อเนื่อง แต่ไม่เป็นที่นิยมทำทำภาชนะที่เขียนภาพสี และลายคราม

ภาพที่ 46 เครื่องเคลือบดินเผาเซลาดอน

ที่มา : Emmanuel Cooper, A History Of World pottery

ราชวงศ์ชิง หรือชิง คริสต์ศักราชที่ 1645 – 1912

ราชวงศ์แมนจู หรือ ชิง ปกครองแผ่นดินจีนต่อจาก ราชวงศ์หมิง และถือเป็นราชวงศ์สุดท้ายของประเทศจีน ราชวงศ์ชิง ไม่ได้ก่อตั้งโดยชาวจีนซึ่งเป็นชนส่วนใหญ่ของประเทศจีน แต่เป็นชาวแมนจู ซึ่งอาศัยอยู่ในเขต แมนจูเรีย ทางตะวันออกเฉียงเหนือของสาธารณรัฐประชาชนจีน ในปัจจุบัน

ในสมัยราชวงศ์นี้พระเจ้าคังซี (ค.ศ. 1662-1912) เป็นกษัตริย์ที่ทรงได้รับความสำเร็จอย่างยิ่งในการส่งเสริมการผลิตเครื่องถ้วย ต่อจากพระองค์ก็มีกษัตริย์อีก 2 พระองค์ที่ได้ดำเนินงานสืบต่อมา คือ พระเจ้าหย่งเจิ้น และพระเจ้าเจียนหลง ซึ่งทรงทำได้เป็นอย่างดี จีนได้มีการทำการค้าระหว่างอังกฤษและมหาอำนาจตะวันตก สินค้าเพียงอย่างเดียวที่สามารถรักษาสกุลการค้าเมื่อเทียบกับชาได้ก็คือฝิ่น สิ่งนี้ทำให้คนจีนติดฝิ่นจนอ่อนแอพร้อมกับการเกิดการรื้อราษฎรบังหลวงอย่างกว้างขวางรัฐบาลได้ส่งข้าหลวงใหญ่ไปกวางโจว เพื่อทำลายคลังฝิ่นที่มีจำนวนมากจนใน ค.ศ. 1839 อังกฤษส่งเรือรบเข้ามาบีบบังคับให้จีนจ่ายค่าเสียหาย เกิดสงครามฝิ่นที่ทำลายประเทศจีนเสียหายอย่างมาก ถึงขั้นยอมให้อังกฤษได้ดินแดนฮ่องกงไปครอบครองและยอมให้เปิดท่าเรือต่อเนื่องหลายท่ารวมถึง เซี่ยงไฮ้ ให้แก่ต่างชาติ ราชวงศ์ชิงที่ร่อแร่ (จนจะสูญสิ้น) ถูกโค่นล้มในปี ค.ศ. 1911 ภายใต้การปฏิวัติ ที่นำโดย ดร.ซุนยัตเซ็น (Sun Yat-sen) ราชวงศ์ชิงถูกยึดอำนาจในปีนั้น และใน ค.ศ. 1949 จักรพรรดิองค์สุดท้ายถูกบังคับให้สละราชสมบัติ ถือเป็นจุดอวสานของราชวงศ์ชิง และการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ของจีนทำให้ประเทศอ่อนแอต่อการรุกราน โดยกองทัพญี่ปุ่น จนเมื่อสงครามสงบจีนต้องการรัฐบาลที่เข้มแข็ง เป็นจุดนำมาซึ่งพรรคคอมมิวนิสต์จีน ที่นำ

โดย Mao Zedong ผู้ซึ่งประกาศให้ประเทศจีนเป็น สาธารณรัฐประชาชนจีน ณ ชุ่มเหินือประตู
เทียนอันเหมิน ของกรุงปักกิ่ง

เครื่องปั้นดินเผาสมัยราชวงศ์ชิง เนื่องจากเครื่องถ้วยในยุคนี้มีการผลิตเป็นจำนวนมากทำ
ให้ลักษณะบางอย่างขาดไป คือดูขาดเอกลักษณ์อย่างที่เคยมีและเป็นที่ยื่นชมอย่างมากของสมัย
ราชวงศ์หมิง ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงรสนิยมที่เปลี่ยนไป โดยทั่วไปจากลวดลายที่เขียนจะแสดงให้เห็น
ถึงความงามสง่าและมักจะทำขึ้นซ้ำๆกัน โดยที่อาจจะทำให้เป็นงานชิ้นเยี่ยมได้ในสมัยพระ
เจ้าคังซีมีการผลิตเครื่องลายครามมาก ลวดลายนั้นเขียนด้วยโคบอลต์ที่ให้สีใส โดยเฉพาะพวกที่มี
เนื้อบางลักษณะเครื่องเคลือบเผาที่เด่นชัด

ในสมัยราชวงศ์ชิง มีลักษณะดังนี้

1. **กิดคั้นน้ำเคลือบ** และ การเขียนสีได้เคลือบ ทำให้การเขียนสีบนผิวภาชนะได้ผลสดสวย
ละเอียดประณีต สีเขียนได้เคลือบมีหลากหลาย นิยมเรียกเป็น “สกุล” เช่น น้ำเคลือบสกุลเขียว
(Familleverte) น้ำเคลือบสกุลชมพู (Famille rose) น้ำเคลือบสกุลเหลือง (Famillejaune) และน้ำ
เคลือบสกุลดำ (Famille noire) การที่เรียกว่าสกุลนั้น เนื่องมาจากแต่ละสีถูกกิดคั้นได้หลายหลาย
shade สี เช่น สีเขียว มีตั้งแต่ เขียวอมเหลือง เขียวอมฟ้า อมน้ำตาล อมเทา เรียบเรียงจากอ่อนสุดจน
เข้มสุด เป็นต้น

ภาพที่ 47 สีได้เคลือบ

ที่มา : <http://www.auction8.artrade.com>

2. **สีเคลือบที่เรียกว่า “นวลแสงจันทร์” (Clair-de-Lune)** เป็นเคลือบที่สวยงามสีฟ้าอ่อนจาง
เรียบเนียนไม่มีรอยราน หรือ จุดดำงใดๆ บางครั้งปรากฏสีม่วงอมฟ้าอ่อนสุด เนื้อดินเป็นพอร์ซเลน

สีขาวเคลือบนวลแสงจันทร์ ทำขึ้นครั้งแรกในสมัยคังฮือฮ่องเต้ (ค.ศ. 1662-1722) เคลือบแบบนี้ที่ทำออกมาได้พบว่ามี 8 แบบ ซึ่งล้วนแต่ออกแบบมาเป็นเครื่องตั้งโต๊ะของนักปราชญ์ เช่น ตลับหมึก ที่วางพู่กัน ที่หยคน้ำสำหรับฝนหมึก เป็นต้น ของพวกนี้มีรูปร่างสวยงาม และเป็นแบบที่หายาก มักจะผลิตในรัชกาลของพระเจ้าหย่งเจิ้น (ค.ศ. 1723-1735) อันเป็นยุคหนึ่งที่มีศิลปะที่สวยงาม จัดเป็นยุคที่มีความเจริญสูงสุดยุคใหม่ยุคหนึ่ง

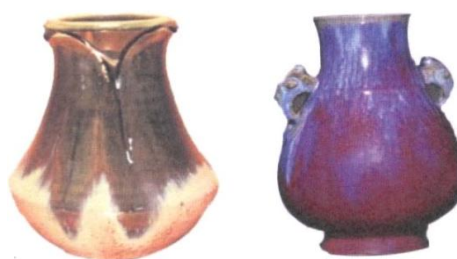
ภาพที่ 48 เคลือบนวลแสงจันทร์

ที่มา : Emmanuel Cooper, A History Of World pottery

3. **เคลือบสีแดงสด** ซึ่งพัฒนาจากเคลือบแดงของสมัยราชวงศ์หมิง อันมีส่วนผสมของ Copper Oxide เผาด้วยวิธีลดออกซิเจน (Reduction Firing) ลักษณะของเคลือบเมื่อเผาแล้วจะเห็นเป็นสีแดง สลับกับสีม่วง หรือ ม่วงอมฟ้า ซึ่งส่งสีแดงให้เด่นเมื่อเปลวไฟ จึงเรียกว่า “Flambe”

ภาพที่ 49 เคลือบสีแดงสด คอปเปอร์ออกไซด์

ที่มา : <http://www.artsmia.org/art>

4. **มีการฟื้นฟูภาชนะเคลือบ** แบบต่างๆของสมัยที่ผ่านมา ประเภทเคลือบเซลาโคนสีเขียวไปกา ประเภทเคลือบสีเดียว ประเภทเขียนสีตบแต่งบนเคลือบ ตลอดจนการปั้นภาชนะมีผนังสองชั้น นล

ลาย อย่างอลังการซึ่งนิยมตั้งแต่ราชวงศ์หยวน เครื่องถ้วยในยุคนี้มีการผลิตเป็นจำนวนมาก ทำให้เอกลักษณ์อย่างที่เคยมี ขาดหายไปสะท้อนให้เห็นรสนิยมที่เปลี่ยนไปภาพเขียนน้ำนําสีได้เคลือบ นิยมเรียกเป็น “สกุล” เช่น น้ำเคลือบสกุลเขียว (Familleverte) น้ำเคลือบสกุลชมพู (Famille rose) น้ำเคลือบสกุลเหลือง (Famillejaune) และน้ำเคลือบสกุลดำ (Famille noire) มีการฟื้นฟูภาชนะเคลือบแบบต่างๆของสมัยที่ผ่านมา เช่น ภาชนะตั้ง จู กวน เขาเขา ลุงชวน ประเภทเคลือบเซลาดอนสีเขียว ไช่กา เคลือบสีเดียว ปะติมากรรมรูปคน-เทพเจ้า ฯลฯ

ภาพที่ 50 ภาชนะเคลือบเซลาดอน

ที่มา : <http://www.artsmia.org/art>

ภาพที่ 51 แจกันระบายหลายสี จตุลายุสมัยราชวงศ์ชิง จักรพรรดิเฉียนหลง

ที่มา : <http://www.manager.co.th>

1.4 ประวัติเครื่องเคลือบดินเผาจีน สมัยใหม่และประวัติศาสตร์ร่วมสมัย

(ประวัติศาสตร์สมัยใหม่ เริ่มปลายราชวงศ์ชิง จนถึงการปฏิวัติเข้าสู่ระบอบสังคมนิยม)

(ประวัติศาสตร์ร่วมสมัย เริ่มตั้งแต่จีนปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองเข้าสู่ระบอบสังคมนิยม หรือคอมมิวนิสต์จนถึงปัจจุบัน)

หลังจากจักรพรรดิบูยี ส่องเต๋ราชวงศ์ซ่งองค์สุดท้ายสละราชสมบัติและเข้าไปอยู่ภายใต้การคุ้มครองของญี่ปุ่นซึ่งเข้าครองดินแดนบางส่วนของจีนและกดขี่ข่มเหงคนจีนจำนวนมาก กลายเป็นหุ่นเชิดของญี่ปุ่นเมื่อถูกสถาปนาขึ้นเป็นฮ่องเต้ของดินแดนแมนจูว์ ซึ่งญี่ปุ่นยึดครองไว้ ต่อมาต้องพ่ายแพ้ต่อพรรคคอมมิวนิสต์ของ เหมาเจ๋อตุง และถูกจับเข้าค่ายเพื่ออบรมเปลี่ยนแนวความคิดตามหลักการของพรรคคอมมิวนิสต์ ทำให้ฮ่องเต้พระองค์นี้รอดตายและมีพระชนม์ชีพจนแก่ชราและสวรรคตด้วยโรคภัยของชายชราทั่วไป ถือเป็น การสิ้นสุดจีนโบราณและก้าวเข้าสู่ยุคจีนใหม่ ซึ่งเป็นการต่อสู้ชิงอำนาจระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์ของ เหมาเจ๋อตุง กับพรรครัฐบาล ของนายพล เจียง ไคเช็ค ยุคสาธารณรัฐ (ค.ศ. 1912-1949) ควบทความหลักที่ ประวัติศาสตร์สาธารณรัฐจีน ดร. ชุนยัดเซิน เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ซึ่งปกครองด้วยสิทธิขาดของจักรพรรดิ มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีจักรพรรดิอันเป็นประมุขตามอารยธรรมหลังจาก ชุนยัดเซินเสียชีวิต เป็นช่วงเวลาชิงอำนาจระหว่างฝ่ายประชาธิปไตย คือ เจียงไคเช็ค กับฝ่ายคอมมิวนิสต์นำโดย เหมาเจ๋อตุง ช่วงแรกเจียงไคเช็คเป็นฝ่ายชนะและทำการปฏิวัติได้สำเร็จ สูดท้ายผู้นำพรรคก๊กมินตั๋งรวมตัวกันขับไล่ เจียงไคเช็คหนีไปยังเกาะไต้หวัน และสถาปนาสาธารณรัฐจีนขึ้นแทน ยุคสาธารณรัฐประชาชนจีน (ค.ศ. 1949-ปัจจุบัน)

จิ่งเต๋อเจิ้น: เมืองแห่งประวัติศาสตร์เครื่องปั้นดินเผาของจีน

เมืองจิ่งเต๋อเจิ้นตั้งอยู่ในมณฑลเจียงซีทางภาคกลางของจีนเดิมมีชื่อว่า “ซางหนาน” เมื่อเกือบ 2000 ปีก่อน ชาวจิ่งเต๋อเจิ้นรู้จักวิธีการเผาเครื่องกระเบื้องโดยได้สร้างเตาเผาอิฐภูเขาจนกระทั่งถึงสมัยราชวงศ์ซ่ง (ช่วงระหว่างปีค.ศ.960-1279) จิ่งเต๋อเจิ้นก็ได้ค่อยๆ พัฒนาขึ้นเป็น "เมืองเครื่องเคลือบ" ของจีน มีการเชื่อกันว่าชาวยุโรปเรียกชื่อประเทศจีนว่า “ไชน่า” นักวิชาการหลายท่านสันนิษฐานว่า คำว่าไชน่าพวกชาวยุโรปเรียกติดปากมาจากเครื่องเคลือบดินเผา ซางหนาน เวลาถามว่ามาจากไหนก็บอกว่า ซางหนาน นานๆ ไปจึงเป็นไชน่า แต่บางคนก็ยังคัดค้าน กล่าวได้ว่า เป็นเมืองที่ตกแต่งด้วยเครื่องเคลือบดินเผาเมืองหนึ่ง ไม่ว่าถนน กำแพงสองข้างถนน โคมไฟให้แสงสว่าง รูปปั้นประติมากรรมหรือภาพฝาผนัง ล้วนตกแต่งด้วยเครื่องเคลือบดินเผา มีผู้เปรียบเทียบกับ เครื่องกังไสของเมืองจิ่งเต๋อเจิ้น “ขาวเหมือนหยก บางเหมือนกระดาษ” จิ่งเต๋อเจิ้นได้ประดิษฐ์คิดค้น

วิธีการเผาเครื่องเคลือบชนิดพิเศษที่มีเนื้อขาวบริสุทธิ์ และสีเคลือบเป็นสีขาวอมเขียว เครื่องเคลือบสีขาวอมเขียวชนิดนี้คล้ายเครื่องหยกมาก ดังนั้นจึงถูกเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าเป็น "เครื่องหยกเทียม" ครั้นถึงปลายศตวรรษที่ 13 ราชวงศ์หยวนได้ก่อตั้งองค์การประกอบการเครื่องเคลือบภาครัฐเป็นแห่งแรกในประวัติของจีนขึ้นที่จิ่งเต๋อเจิน ซึ่งการก่อตั้งองค์การเครื่องเคลือบดังกล่าว นับเป็นแรงขับเคลื่อนให้กรรมวิธีการประดิษฐ์เครื่องเคลือบของจิ่งเต๋อเจินมีการพัฒนาไปอย่างมาก โดยได้ประดิษฐ์เครื่องเคลือบประเภทที่มีความหมายในการแบ่งยุคแบ่งสมัยขึ้นมามากมาย เช่น เครื่องเคลือบสีขาวลายครามและเครื่องเคลือบที่มีสีเคลือบแดงลายครามที่ได้รับการสมญานามว่า "มณีอันล้ำค่าในแดนมนุษย์" เครื่องเคลือบลายครามดังกล่าว ได้กลายมาเป็นสินค้าที่นิยมกันทั้งในและต่างประเทศอย่างรวดเร็ว และมีส่วนกำหนดฐานะแห่งการเป็นเมืองเครื่องเคลือบของจิ่งเต๋อเจินให้แข็งแกร่งขึ้นต่อไป ในสมัยนั้น ช่างเครื่องเคลือบของจิ่งเต๋อเจินยังได้ค้นพบและใช้ดิน "เกาหลิ่งดู" อันเป็นวัตถุดิบสำหรับการประดิษฐ์เครื่องเคลือบที่มีคุณภาพดีเลิศ ดินชนิดดังกล่าว ได้ค้นพบที่หมู่บ้านเกาหลิ่งเป็นเฉพาะเท่านั้น เป็นดินที่สามารถทนไฟสูงถึง 1735 องศาเซลเซียส ยังผลให้สมรรถภาพของเครื่องเคลือบก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย การค้นพบครั้งนี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญครั้งหนึ่งในประวัติการประดิษฐ์เครื่องเคลือบของจีนตลอดจนของโลก ปัจจุบัน ดินเกาหลิ่ง (Kaolin) ได้กลายมาเป็นศัพท์วิชาการเฉพาะในวิชาดินแร่ประเภทดินเหนียวในโลกและเป็นชื่อที่ใช้กันทั่วไปของดินเหนียวชนิดที่สำหรับประดิษฐ์เครื่องเคลือบในโลก

ในช่วงระยะต้นของสมัยราชวงศ์ซ่งนั้น จิ่งเต๋อเจินได้ประดิษฐ์คิดค้นวิธีการเผาเครื่องเคลือบชนิดพิเศษที่มีเนื้อขาวบริสุทธิ์ และสีเคลือบเป็นสีขาวอมเขียว เครื่องเคลือบสีขาวอมเขียวชนิดนี้คล้ายเครื่องหยกมาก ดังนั้นจึงถูกเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าเป็น "เครื่องหยกเทียม" ต่อมาในช่วงหลังศตวรรษที่ 11 ช่างของจิ่งเต๋อเจินได้ประดิษฐ์คิดสร้างเครื่องเคลือบชนิดที่เรียกว่า "เครื่องเคลือบสีเขียวสะท้อนเงา" บนพื้นฐานของ "เครื่องหยกเทียม" มาได้ "เครื่องเคลือบสีเขียวสะท้อนเงา" ดังกล่าวนี้นี้ในสีเขียวมีขาว ปรากฏให้เห็นและในสีขาวทอประกายสีเขียว ทันทีที่ "เครื่องเคลือบสีเขียวสะท้อนเงา" นี้เผาออกมาก็มีชื่อเสียงดังอุโฆษไปทั่วหล้า ภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว "เครื่องเคลือบสีเขียวสะท้อนเงา" ดังกล่าวก็ได้ถูกนำไปถวายแด่พระราชสำนัก พระจักรพรรดิ "เจินจง" ของราชวงศ์ซ่งในสมัยนั้นทรงโปรดปรานเครื่องเคลือบชนิดนี้เป็นอย่างยิ่ง แล้วทรงมีพระบรมราชโองการฯ ให้ จิ่งเต๋อเจินเป็นผู้เผาเครื่องเคลือบสำหรับการถวายแด่พระราชสำนัก อีกทั้งได้ทรงลาย

ลักษณะอักษรคำว่า "ผลิตในปรีชสมัยจิ่งเต๋อ" ซึ่งเป็นนามรัชสมัยของพระองค์เองไว้ได้เครื่องเคลือบดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ พระองค์ยังพระราชทานคำว่า "จิ่งเต๋อ" ให้เป็นชื่อของอำเภอเมืองอีกด้วย นับจากนั้นมา อำเภอเมืองนี้ก็ได้รับเปลี่ยนชื่อมาเป็น "อำเภอเมืองจิ้นเต๋อเจิ้น" ในปีนี้ตรงกับปีที่หนึ่งของรัชสมัยจิ่งเต๋อซึ่งตรงกับปีค.ศ. 1004

เนื่องด้วยพระราชสำนักราชวงศ์ซ่งทรงให้ความสำคัญต่อเครื่องเคลือบของจิ่งเต๋อเจิ้นมาก ดังนั้น เครื่องเคลือบของจิ่งเต๋อเจิ้นจึงได้เข้ายึดส่วนแบ่งตลาดค่อนข้างมากในตลาดเครื่องเคลือบของจีนอย่างรวดเร็ว และจำหน่ายไปไกลถึงประเทศญี่ปุ่น เกาหลี เอเชียอาคเนย์ ตลอดจนเขตภาคตะวันออกเฉียงกลางและแอฟริกา เป็นต้น

ครั้นถึงปลายศตวรรษที่ 13 ราชวงศ์หยวนได้ก่อตั้งองค์การประกอบการเครื่องเคลือบภาครัฐเป็นแห่งแรกในประวัติของจีนขึ้นที่จิ่งเต๋อเจิ้น ซึ่งการก่อตั้งองค์การเครื่องเคลือบดังกล่าว นับเป็นแรงขับเคลื่อนให้กรรมวิธีการประดิษฐ์เครื่องเคลือบของจิ่งเต๋อเจิ้นมีการพัฒนาไปอย่างมาก โดยได้ประดิษฐ์เครื่องเคลือบประเภทที่มีความหมายในการแบ่งยุคแบ่งสมัยขึ้นมามากมาย เช่น เครื่องเคลือบสีขาวลายครามและเครื่องเคลือบที่มีสีเคลือบแดงลายครามที่ได้รับการสมญานามว่า "มณีอันล้ำค่าในแดนมนุษย์" เครื่องเคลือบลายครามดังกล่าว ได้กลายมาเป็นสินค้าที่นิยมกันทั้งในและต่างประเทศอย่างรวดเร็ว และมีส่วนกำหนดฐานะแห่งการเป็นเมืองเครื่องเคลือบของจิ่งเต๋อเจิ้นให้แข็งแกร่งขึ้นต่อไป

ในสมัยนั้น ช่างเครื่องเคลือบของจิ่งเต๋อเจิ้นยังได้ค้นพบและใช้ดิน "เกาหลิ่งถู่" อันเป็นวัตถุดิบสำหรับการประดิษฐ์เครื่องเคลือบที่มีคุณภาพดีเลิศ ดินชนิดดังกล่าว ได้ค้นพบที่หมู่บ้านเกาหลิ่งเป็นเฉพาะเท่านั้น เป็นดินที่สามารถทนไฟสูงถึง 1735 องศาเซลเซียส ยังผลให้สมรรถภาพของเครื่องเคลือบก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย การค้นพบครั้งนี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญครั้งหนึ่งในประวัติการประดิษฐ์เครื่องเคลือบของจีนตลอดจนของโลก ปัจจุบัน ดินเกาหลิ่ง (Kaolin) ได้กลายมาเป็นศัพท์วิชาการเฉพาะในวิชาดินแร่ประเภทดินเหนียวใน โลกและเป็นชื่อที่ใช้กันทั่วไปของดินเหนียวชนิดที่สำหรับประดิษฐ์เครื่องเคลือบในโลก

ในสมัยราชวงศ์หมิงและราชวงศ์ชิงระหว่างศตวรรษที่ 14 -19 กิจการเครื่องเคลือบของจิ่งเต๋อเจิ้นได้เข้าสู่ยุคทอง พระราชสำนักราชวงศ์หมิงทรงมีพระบรมราชโองการฯ ก่อตั้งโรงงานเครื่องเคลือบหลวงซึ่งเป็นองค์กรที่เผาเครื่องเคลือบถวายกษัตริย์โดยเฉพาะขึ้นที่จิ่งเต๋อเจิ้น ทั้งนี้ นับเป็นการ

ผลักดันให้จิ้งเต๋อเงินก้าวเข้าสู่ความรุ่งโรจน์ที่ไม่เคยมีมาก่อน ผลกระทบของจิ้งเต๋อเงินมีการจำหน่ายไปถึง 4 ทวีป คือ เอเชีย แอฟริกา ยุโรปและอเมริกา โรงงานเครื่องเคลือบหลวงดังกล่าวยังรับใบสั่งซื้อสินค้าประเภทพิเศษจากบรรดาประเทศตะวันตกอีกด้วย นอกจากนี้ เทคโนโลยีการเผาเครื่องเคลือบลายครามของจิ้งเต๋อเงินยังได้เผยแพร่เข้าสู่เกาหลี ญี่ปุ่น อิหร่าน เวียดนาม หลังจากนั้นยังได้เผยแพร่เข้าสู่ซีเรีย อียิปต์และอิตาลี เป็นต้น

2. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน

อุตสาหกรรมเซรามิกส์เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศจีนชนิดหนึ่ง เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปวัตถุดิบประเภทอนินทรีย์สารให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป ซึ่งต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างในการดำเนินการผลิต เช่น วัตถุดิบ แรงงาน เงินทุน ผู้ประกอบการ การขนส่ง พลังงาน ไฟฟ้า เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ที่ดิน

เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากอุตสาหกรรมไม่ได้ต้องการใช้ที่ดินเพื่อสร้างโรงงานเพียงอย่างเดียว แต่ต้องการพื้นที่เพื่อก่อสร้างสถานที่เพื่อเก็บรักษาวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูปสถานที่สำหรับจอร์แดนและรถบรรทุก และพื้นที่ว่างเพื่อเตรียมไว้ที่เพื่อรองรับการขยายกิจการในอนาคต (Smith 1971:32) ในการพิจารณาเรื่องที่ดิน ปัจจัยสำคัญที่สุดที่ต้องนำมาพิจารณาคือ ราคาที่ดิน โดยบริเวณศูนย์กลางของเมืองที่เป็นย่านธุรกิจ ราคาที่ดินจะมีราคาแพงและราวมที่ดินจะถูกลงเมื่อห่างจากศูนย์กลางของเมืองออกไป (Lloyd and Dicken 1977:44) ในส่วนของราคาที่ดินที่เหมาะสมในการตั้งอุตสาหกรรมยังขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้ประกอบการที่มีปัจจัยส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้องในการตัดสินใจว่าราคาที่ดินเท่าไรจึงเหมาะกับการเลือกที่ตั้งอุตสาหกรรม (Smith 1971:89) ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดเดียวกับแนวคิดการแข่งขันการใช้ที่ดิน ได้มีการนำทฤษฎีค่าเช่าทางเศรษฐกิจ (Theory of Rent) ที่มีต้นกำเนิดจาก Von Thunen มาใช้ในเชิงอุตสาหกรรม ซึ่งค่าเช่าทางเศรษฐกิจจะมีความผันแปรในทางพื้นที่ Hoover ได้เสนอสาเหตุของการผันแปรไว้ดังนี้

1) ระดับการเข้าถึง (Accessibility) ของที่ดิน โดยทั่วไปที่ดินที่มีการเข้าถึงสูง ราคาที่ดินผิวนั้นจะสูงตามไปด้วย

2) คุณสมบัติของที่ตั้ง (Site Characteristics) เช่น ความลาดชัน ความหนาแน่น เป็นต้น โดยทั่วไปคุณสมบัติที่เหมาะสมต่ออุตสาหกรรมจะส่งผลให้ค่าเช่าทางเศรษฐกิจสูงขึ้นด้วย

3) ค่าขนส่ง (Transport Costs) ค่าขนส่งรวมที่ต่ำจะส่งผลให้เกิดการประหยัดต้นทุนการผลิต ดังนั้นที่ตั้งใดที่มีค่าขนส่งรวมที่ต่ำ ที่ตั้งนั้นจะมีค่าเช่าทางเศรษฐกิจสูง

4) ความคล่องตัวในการขนส่ง (Transferability) คือ ที่ดินที่เป็นที่ตั้งอุตสาหกรรมที่มีความคล่องตัวในการขนส่งสูงจะมีแนวโน้มที่มีค่าเช่าทางเศรษฐกิจสูงกว่าที่ดินที่เป็นที่ตั้งของอุตสาหกรรมที่มีความคล่องตัวในการขนส่งต่ำกว่า (มโรตม์ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา 2532:33-34)

3.2 วัตถุดิบ

วัตถุดิบเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากในอุตสาหกรรมการผลิต ซึ่งอุตสาหกรรมทุกประเภทต้องการวัตถุดิบไปป้อนโรงงาน เพื่อทำการผลิตสินค้าสำเร็จรูปออกจำหน่าย วัตถุดิบจะมีการผันแปรในทางพื้นที่ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โดยในพื้นที่ใดมีวัตถุดิบและพลังงานจำนวนมากจะมีอิทธิพลต่อการเลือกที่ตั้งอุตสาหกรรม ในพื้นที่ที่ไกลออกไปจากแหล่งวัตถุดิบและพลังงานกิจกรรมทางเศรษฐกิจจะมีไม่มากนัก โดยทั่วไปวัตถุดิบจะมี 2 ลักษณะคือ วัตถุดิบที่มีอยู่เฉพาะที่แห่งใดแห่งหนึ่ง (Localized) กับ วัตถุดิบที่มีอยู่ทั่วไปทุกหนทุกแห่ง (Ubiquitous) (Lloyd and Dicken 1977:59) อิทธิพลของวัตถุดิบที่มีต่อการเลือกที่ตั้งของโรงงานนั้นขึ้นอยู่กับตัววัตถุดิบเอง วิธีการผลิตและเทคนิคในการจัดหาวัตถุดิบของโรงงานอุตสาหกรรมนั้นๆ

3.3 การขนส่งและการคมนาคม

การขนส่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับอุตสาหกรรม เพราะในกระบวนการผลิตจะต้องขนย้ายวัตถุดิบไปยังโรงงาน และขนส่งผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปไปยังตลาด โดยปัจจัยสำคัญที่กำหนดค่าขนส่ง คือ น้ำหนักกับระยะทาง นอกจากนั้นยังพิจารณาในเรื่องรูปแบบการขนส่ง ลักษณะภูมิภาค และประเภทของถนน รวมถึงคุณลักษณะในตัวสินค้าอีกด้วย (Weber 1929:42) ตัวแปรที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อค่าขนส่งคือ “ระยะทาง” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระยะทางจากแหล่งวัตถุดิบไปยังโรงงาน และ ระยะทางจากโรงงานไปยังตลาด ระยะทางนี้เองทำให้ราคาวัตถุดิบ

ราคาสินค้า และราคาปัจจัยต่างๆ แตกต่างกันไป เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายในการขนส่งเพิ่มขึ้น การขนส่งที่ใช้กันในอุตสาหกรรมแบ่งตามชนิดของเส้นทางได้แก่

- 1) การขนส่งทางบก ที่สำคัญคือ การขนส่งทางถนนและทางรถไฟ
- 2) การขนส่งทางน้ำ หรือการขนส่งทางเรือ
- 3) การขนส่งทางอากาศ หรือการขนส่งทางเครื่องบิน

เปรียบเทียบรูปแบบการขนส่งทั้ง 3 จะพบว่า รูปแบบการขนส่งที่ประหยัดค่าใช้จ่ายมากที่สุดคือ การขนส่งโดยรถบรรทุกจะเหมาะสำหรับการขนส่งระยะใกล้ๆ การขนส่งทางรถไฟเหมาะสำหรับการขนส่งระยะทางปานกลาง – ไกล และการขนส่งทางน้ำเหมาะสำหรับการขนส่งระยะทางไกลมากๆ และถ้าเปรียบเทียบคุณภาพของการให้บริการ โดยใช้ระยะเวลาในการขนส่งเป็นตัววัด จะพบว่า การขนส่งโดยรถบรรทุกจะรวดเร็วที่สุดสำหรับระยะทางใกล้ ลำดับรองลงมาคือ การขนส่งทางเครื่องบิน การขนส่งโดยรถไฟ และการขนส่งทางน้ำตามลำดับ

3.4 แรงงาน

แรงงานเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ส่งผลต่อที่อุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานอย่างเข้มข้น โดยทั่วไปแรงงานจะมีอยู่ทุกหนทุกแห่ง ขึ้นอยู่กับประเภทของอุตสาหกรรม ซึ่งจะเลือกใช้แรงงานแตกต่างกัน ส่งผลให้พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งมีความเหมาะสมสำหรับตั้งโรงงานอุตสาหกรรมมากกว่าอีกพื้นที่หนึ่ง เนื่องจากอุตสาหกรรมบางประเภทมีความต้องการใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก บางประเภทมีความต้องการใช้แรงงานเป็นจำนวนน้อย หรือ บางประเภทมีความต้องการใช้แรงงานสตรี เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอ บางอุตสาหกรรมมีความต้องการแรงงานที่มีความชำนาญสูง เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้นความต้องการแรงงานและประเภทของแรงงานอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์ได้ เพราะอุตสาหกรรมต้องใช้แรงงานเข้าไปเกี่ยวข้องกับการผลิต (Miller 1977: 90)

สำหรับผลตอบแทนด้านแรงงานเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญ เนื่องจากรัฐบาลได้นำ “อัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ” มาใช้ในการผลักดันอุตสาหกรรมให้ไปตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ห่างไกล ความเจริญ เพื่อส่งเสริมให้พื้นที่ดังกล่าวได้รับการพัฒนาให้มากขึ้น และยังเป็นการสร้างงานให้กับประชากรในบริเวณดังกล่าว ตลอดจนเป็นการชะลอความเจริญเติบโตเพื่อบรรเทาความแออัดในพื้นที่เดิมให้ทุเลาเบาบางลงอีกด้วย (วิชัย ศรีคำ 2546: 75-76) อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันมีการนำ

เครื่องจักรอัตโนมัติมาใช้ในอุตสาหกรรมมากขึ้น ส่งผลกระทบให้แรงงานไร้ฝีมือลดความสำคัญลง แต่แรงงานที่มีความสามารถในการใช้เทคนิคบางประการอาจยิ่งทวีความสำคัญขึ้น จนทำให้พื้นที่ที่มีอุปทานของแรงงานประเภทนี้กลายเป็นบริเวณที่มีความได้เปรียบด้านที่ตั้งอุตสาหกรรม (คณาจารย์ภาควิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2535: 272)

3.5 ตลาด

เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อที่ตั้งอุตสาหกรรมเป็นอย่างมาก โดยทั่วไปผู้ประกอบการมักจะคำนึงถึง และพิจารณาปัจจัยตลาดก่อนทำการเลือกที่ตั้งโรงงานเพื่อประกอบกิจการอุตสาหกรรม (ฉัตรชัย พงศ์ประยูร 2547: 66) เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีประชากรกระจุกตัวอยู่มาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแหล่งรองรับสินค้าขนาดใหญ่ โดยเฉพาะในปัจจุบันนี้ แหล่งวัตถุดิบและพลังงานให้ความสำคัญส่งผลให้อุตสาหกรรมหาแหล่งที่ตั้งเพื่ออยู่ใกล้ตลาด บริเวณตลาดจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์อีกประการหนึ่ง (นโรตม์ ปาลกะวงษ์ ณ อยุธยา 2532: 74)

3.6 ทุน

ทุนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอีกอย่างหนึ่งของอุตสาหกรรม Smith จำแนกทุนออกเป็น เงินทุน และสินค้า ทางทฤษฎีเงินทุนจัดว่ามีความคล่องตัวในทางภูมิศาสตร์สูง แต่ในทางปฏิบัติ ความคล่องตัวอาจมีระดับสูงหรือต่ำ ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งหากประเทศใดหรือพื้นที่ใดมีความคล่องตัวของเงินสูง ศักยภาพในการดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมก็จะสูงตามไปด้วย ส่วนทุนสินค้า หมายถึง เครื่องมือเครื่องจักรและสิ่งก่อสร้าง (Smith 1971: 38) ทุนเป็นปัจจัยหนึ่งใน 4 ปัจจัยการผลิตที่จำเป็นต่อการริเริ่มการทำกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมการผลิต ทุนจึงมีความสำคัญต่อการประกอบอุตสาหกรรม โคนทุนจะเข้าไปเกี่ยวข้องในทุกขั้นตอนของการผลิต นับตั้งแต่การเช่า และการซื้อพื้นที่การก่อสร้างโรงงาน การซื้อเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสินค้าจนถึงการตลาด โดยทั่วไปผู้ประกอบการจะสนใจลงทุนในบริเวณที่มีปัจจัยการผลิตอยู่พร้อม และขยายกำลังการผลิตให้มากขึ้นได้ โดยใช้เงินทุนน้อยกว่าการสร้างโรงงานในพื้นที่แห่งใหม่ ดังนั้นจึงทำให้ย่านอุตสาหกรรมมีการสร้างปัจจัยที่เกื้อหนุนระหว่างกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมกลุ่มเดียวกัน หรือชักจูงให้เกิดการลงทุนใหม่ (อุทุมพร จิวราษฎร์อำนวนัย 2530:37)

3.7 พลังงานและเชื้อเพลิง

พลังงานและเชื้อเพลิง เป็นปัจจัยสำคัญของโรงงานอุตสาหกรรมทุกประเภท พลังงานไฟฟ้าจะต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงานทุกอย่าง ในบางโรงงาน พลังงานไฟฟ้า ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ซึ่งต้นทุนในการผลิตสินค้าจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับปริมาณการใช้พลังงานและเชื้อเพลิง อุตสาหกรรมแต่ละประเภทใช้พลังงานและเชื้อเพลิงในการผลิตสินค้าเป็นจำนวนไม่เท่ากัน และลักษณะการใช้ยังแตกต่างกันอีกด้วย เช่น อุตสาหกรรมถลุงเหล็ก และเหล็กกล้า จะใช้ถ่านหินทำการเผาเหล็ก หรือถลุงเหล็กและเหล็กกล้า แต่ถ้าเป็นอุตสาหกรรมสมัยใหม่ นิยมนำไฟฟ้าที่ได้จากพลังงานน้ำ หรือน้ำมันมาทำการผลิตสินค้า แต่เดิมมาอุตสาหกรรมที่ต้องใช้พลังงานและเชื้อเพลิงเป็นจำนวนมาก ต้องไปตั้งอยู่แหล่งพลังงานและเชื้อเพลิง เพื่อลดค่าขนส่งวัตถุดิบ ต่อมาเมื่อผลิตไฟฟ้าและน้ำมัน ได้เป็นผลสำเร็จทำให้สามารถเคลื่อนย้ายพลังงานเชื้อเพลิงจากแหล่งวัตถุดิบไปสู่ตลาดได้ง่าย และค่าขนส่งก็นับวันจะถูกลงเรื่อยๆ เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้ความสำคัญทางที่ตั้งของแหล่งพลังงานเชื้อเพลิงลดลงไปเรื่อยๆ ปัจจุบันพลังงานไฟฟ้ากลายเป็นพลังงานที่มีความสำคัญที่สุดของอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ในขณะนี้ (วิชัย ศรีคำ 2546: 87-88)

3.8 ผู้ประกอบการ

หน้าที่ของผู้ประกอบการ คือ การตัดสินใจว่าจะผลิตสินค้าอะไร จำนวนเท่าใด ใช้เทคนิคใดในการผลิตและจะตั้งโรงงาน ณ ที่ใดจึงจะเหมาะสมที่สุด ผู้ประกอบการไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของหน่วยผลิต แต่อาจเป็นเจ้าของเงินทุนและเป็นผู้ตัดสินใจ ซึ่งก่อให้เกิดการผสมผสานของปัจจัยการผลิต ซึ่งรวมถึงการพัฒนาผลผลิตใหม่ การหาตลาดใหม่ แหล่งวัตถุดิบใหม่ ตลอดจนเทคนิคใหม่ อันมีผลต่อความก้าวหน้าของอุตสาหกรรม (อภิเศก ปิ่นสุวรรณ 2547: 5-15)

3.9 ปัจจัยการเกาะกลุ่มรวมตัวกัน

โดยทั่วไปโรงงานอุตสาหกรรมมักไม่ตั้งอยู่โดดเดี่ยว แต่จะมีการตั้งโรงงานอยู่ในพื้นที่เดียวกัน เพราะอุตสาหกรรมเหล่านี้จะได้รับประโยชน์จากการประหยัดของการรวมกลุ่ม โดยอุตสาหกรรมที่รวมตัวกันจะสนับสนุนกันเองในด้านต่างๆ เช่น ในพื้นที่ที่มีอุตสาหกรรมดำเนินการอยู่จะเป็นแหล่งรวมแรงงานฝีมือ มือจ๋กรที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการตลาด นอกจากนี้การรวมตัวของอุตสาหกรรมยังก่อให้เกิดการสร้างระบบสาธารณูปโภคอีกด้วย เช่น ระบบน้ำ ระบบไฟฟ้า ถนน และระบบโทรศัพท์ เป็นต้น ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนในการผลิตของอุตสาหกรรมได้ ซึ่งหากโรงงานตั้งอยู่ตามลำพังแล้วจะไม่เกิดการประหยัดขึ้น การประหยัดลักษณะนี้ถือว่าเป็น การประหยัดจาก

ภายนอก (Smith 1971: 82-84) การประหยัดอันเนื่องมาจากกระบวนการ กลายเป็นลักษณะเฉพาะ ที่ถ่องถื่น จะก่อตัวขึ้นเรื่อยๆ และเห็นได้เด่นชัดที่สุดในบริเวณที่เรียกว่า เขตอุตสาหกรรม (Industrial Externalities) ซึ่งเอื้ออำนวยประโยชน์ทางด้านปัจจัยภายนอกที่เป็นไปในทางบวก ดังเช่น ต้นทุน การผลิตต่ำลง เนื่องจากการลดค่าขนส่งและลดค่าแปรรูปผลิตภัณฑ์ ยิ่งไปกว่านั้นยังเกี่ยวข้องกับ ความหลากหลายของลักษณะที่มองไม่เห็นอีกด้วย เช่น ความมีชื่อเสียง หรือกิตตินิยมของสินค้า เป็นต้น (วิชัย ศรีคำ 2546: 91-92)

3.10 นโยบายของรัฐ

เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งส่งผลต่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์ ยิ่งในเศรษฐกิจสมัยใหม่ รัฐบาลได้ กลายเป็นผู้มีอำนาจมากขึ้นเรื่อยๆ นโยบายของรัฐจะมีอิทธิพลต่อการลงทุนมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นกับระบบเศรษฐกิจและระดับความเจริญทางเศรษฐกิจของประเทศนั้นๆ ระยะเวลาที่ อุตสาหกรรมขยายตัวในประเทศต่าง ๆ นั้น โรงงานอุตสาหกรรมจะรวมตัวกันในเขตที่มีข้อได้เปรียบ ต่างๆ ที่ช่วยประหยัดต้นทุนการผลิตมากกว่าที่จะตั้งโรงงานในบริเวณอื่น ปกติการลงทุนระยะนี้มา จากการตัดสินใจของผู้ประกอบการเอกชน พออุตสาหกรรมเจริญได้ระยะหนึ่งแล้ว เขตที่ อุตสาหกรรมรวมตัวกันเริ่มมีปัญหาความแออัด สาธารณูปโภคไม่พอ ที่ดินราคาสูงขึ้น เกิดแหล่ง เสื่อมโทรม สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม ขณะที่บริเวณเหล่านี้ขยายตัวทางเศรษฐกิจ เขตอื่นๆ มักขาด โอกาสที่จะขยายการลงทุน เพราะปกติแล้วในทุกๆ ประเทศความเจริญจะอยู่ที่ศูนย์กลางเป็นส่วน ใหญ่ บางเขตมีปัญหาคนว่างงาน คนอพยพออก ความแตกต่างนี้เองทำให้รัฐบาลเข้ามามีส่วนในการ กระจายความเจริญและจะส่งผลต่ออุตสาหกรรม โดยรัฐจะส่งเสริมให้เอกชนลงทุนในเขตที่รัฐ ต้องการโดยใช้มาตรการชักจูงการลงทุน เช่น การใช้มาตรการภาษี ทางกฎหมาย สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ส่งเสริมเขตนิคมอุตสาหกรรม เป็นต้น (อัญชลิ ภูวิชัยสัมฤทธิ์ 2526: 34-36)

3. วิเคราะห์แนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรมเซรามิกส์จีนในอนาคต

ความเจริญทางด้านเครื่องเคลือบดินเผา ก็ยังคงดำเนินกิจการอย่างต่อเนื่อง อุตสาหกรรม เครื่องเคลือบในจีนกำลังขยายตัวขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากจีนเป็นประเทศที่มีวัตถุดิบสำคัญอยู่อย่าง มหาศาล มีเทคโนโลยีที่ล้ำสมัย และมีการสนับสนุนจากรัฐบาล ด้วยเหตุนี้ทำให้ประเทศจีน เป็น ประเทศส่งออกสินค้าเครื่องเคลือบที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของโลก ในแง่ของเศรษฐกิจด้วยความที่

ประเทศจีนอุดมไปด้วยวัตถุดิบและเทคโนโลยี ทำให้ต้นทุนในการผลิตต่ำ สินค้าจึงมีราคาถูก ประกอบกับรัฐบาลจีนสนับสนุนผู้ประกอบการส่งออกสินค้าเครื่องเคลือบดินเผา ในด้านเทคโนโลยีที่ช่วยสนับสนุนการผลิต ซึ่งคณะกรรมการ The National Development and Reform Commission กำลังมีโครงการมูลค่า 3 พันล้าน สร้างเขตอุตสาหกรรม ภายในเขตเมืองที่ยังไม่พัฒนา ทางภาคตะวันตกของจีน ซึ่งโครงการนี้จะเป็นปัจจัยที่ทำให้อัตราการเจริญเติบโตของตลาดเครื่องเคลือบ และพอร์ซเลนในประเทศจีนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้แผนพัฒนา 5 ปีครั้งที่ 12 ของจีน ได้สนับสนุนทางการเงิน 2 ด้าน คือ

1. สนับสนุนการลงทุนด้านสาธารณูปโภค
2. สนับสนุนด้านกำลังการผลิต

ในประเทศจีนกิจการเซรามิกส์และพอร์ซเลนมีการแข่งขันกันสูง กิจการใหญ่ๆ ในจีนมีจำนวนกว่าร้อยบริษัท ซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ที่เมืองฝอวซาน เมืองเซินเจิ้น และเมืองฉัวเถา แต่เมืองที่ขึ้นชื่อเรื่องสินค้าเซรามิกส์และพอร์ซเลนที่สุด คือ เมืองฝอวซาน มณฑลกวางตุ้ง เมืองฝอวซานขึ้นชื่อว่าเป็นแหล่งผลิตเซรามิกที่ใหญ่ที่สุดในประเทศจีน นอกจากนี้ ยังมีอีกหนึ่งเมืองที่ถูกขนานนามว่าเป็น “เมืองหลวงแห่งเซรามิกจีน” (China's ceramic capital) นั่นก็คือเมืองจิ้งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี ทั้งสองเมืองนี้ส่งออกทั้งผลิตภัณฑ์เซรามิกในกลุ่มวัสดุก่อสร้าง (Building ceramic) และเครื่องสุขภัณฑ์ (Sanitary ceramic) ใหญ่เป็นอันดับสามของโลก รองจากอิตาลีและสเปนเท่านั้น

ตารางที่ 1 แสดงสถิติการนำเข้าและส่งออกผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ ตั้งแต่เดือนม.ค.-ธ.ค. ปี 2010

2010年 1月 - 12月省市进出口统计

序号	省份	出口额	出口占比	出口同比
合计		1108944.308	100	37.86
1	广东	491989.7512	44.37	22.73
2	福建	89571.2287	8.08	50.61
3	辽宁	66304.2066	5.98	33.5
4	江苏	58370.2212	5.26	62.91
5	江西	51382.0733	4.63	280.49
6	河北	50256.3246	4.53	18.53
7	山东	49984.9055	4.51	28.34
8	黑龙江	45430.136	4.1	180.73
9	四川	26599.8004	2.4	119.78
10	湖南	24839.1995	2.24	34.88
11	河南	24092.2841	2.17	86.51
12	北京	22128.3466	2	-4.79
13	上海	21488.2486	1.94	11.71
14	广西	18068.9605	1.63	9.68
15	新疆	10232.0728	0.92	-10.65
16	浙江	9425.54	0.85	18.68
17	重庆	7936.4536	0.72	216.53
18	天津	7615.7348	0.69	8.42
19	湖北	6998.177	0.63	46.58
20	山西	6973.1125	0.63	293.99
21	云南	6427.1123	0.58	102.85
22	安徽	5644.6124	0.51	88.05
23	贵州	1812.955	0.16	135.16
24	吉林	1307.0371	0.12	681.57
25	甘肃	1028.1879	0.09	445.94
26	海南	925.1033	0.08	12.74
27	西藏	902.0586	0.08	126.54
28	内蒙古自治区	581.9844	0.05	-28.93
29	陕西	409.1726	0.04	40.82
30	宁夏	215.861	0.02	12719.11
31	青海	3.446	0	-86.4

ที่มา ที่มา : <http://www.cccla.org.cn> กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตารางที่ 2 แสดงสถิติการนำเข้าและส่งออกผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ ตั้งแต่เดือนม.ค.-ต.ค. ปี 2011

2011年 1月 - 10月省市进出口统计

序号	省份	出口额	出口占比	出口同比	上年出口额
合计		39326574.10	100.00	23.90	31740688.32
1	广东	13682284.08	34.79	23.69	11061554.79
2	浙江	5816953.43	14.79	18.70	4900522.43
3	江苏	3919946.04	9.97	13.57	3451671.43
4	福建	2955285.88	7.51	36.32	2167953.86
5	山东	2885715.18	7.34	22.99	2346243.18
6	上海	2696891.41	6.86	14.19	2361705.49
7	黑龙江	901456.09	2.29	20.07	750756.24
8	河北	603317.34	1.53	30.15	463562.11
9	江西	601180.19	1.53	73.69	346130.52
10	新疆	583563.54	1.48	31.30	444464.05
11	四川	582377.31	1.48	13.78	511845.54
12	辽宁	505287.47	1.28	13.59	444821.93
13	天津	472716.06	1.20	21.47	389152.47
14	重庆	433253.45	1.10	317.77	103705.24
15	河南	409335.68	1.04	43.23	285790.50
16	湖北	373372.45	0.95	80.76	206554.46
17	北京	369188.06	0.94	16.96	315661.18
18	安徽	368932.62	0.94	32.69	278040.64
19	广西	304667.56	0.77	38.03	220719.43
20	云南	255766.41	0.65	16.03	220435.13
21	湖南	154490.05	0.39	20.29	128426.67
22	吉林	92937.65	0.24	15.58	80407.12
23	陕西	68198.04	0.17	-7.73	73912.73
24	内蒙古自治区	66407.24	0.17	76.78	37565.45
25	甘肃	61452.24	0.16	37.54	44680.99
26	西藏	41357.32	0.11	51.48	27302.67
27	山西	36980.13	0.09	10.80	33376.62
28	贵州	35368.12	0.09	93.26	18300.40
29	海南	25982.67	0.07	57.50	16497.34
30	青海	11704.10	0.03	134.23	4996.79
31	宁夏	10206.29	0.03	159.64	3930.94

ที่มา ที่มา : <http://www.cccla.org.cn> กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตารางที่ 3 แสดงสถิติการผลิตผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ ในเมืองต่างๆทั่วประเทศ ประจำปี 2012

2012 年全国各省市建筑卫生陶瓷产量统计

地区名称	卫生陶瓷		陶瓷砖	
	产量(万件)	增长(%)	产量(万平方米)	增长(%)
总计	19971	4.05	899260	3.35
北京	178	1.6	0	0
天津	46	17.5	37	1027.2
河北	2717	6.7	19359	12.9
山西	0	0	1283	-53.2
内蒙	0	0	1142	1.9
辽宁	0	0	56213	15.69
吉林	0	0	550	-35.4
黑龙江	0	0	42	-35.6
上海	339	-6	1150	-18.1
江苏	98	116.8	610	-56
浙江	0	0	9349	28.7
安徽	0	0	5512	-7.8
福建	609	4.2	217068	29.54
江西	24	-2.4	63934	6.9
山东	88	136.8	93186	-4.1
河南	6466	8.35	26959	20.7
湖北	1773	27	36067	14.7
湖南	725	-2.7	12170	230
广东	5996	-1.95	222666	-15.4
广西	253	17	21731	32.8
海南	0	0	0	0
重庆	564	50.2	12305	2.5
四川	90	-6	58213	-28
贵州	0	0	6952	15.1
云南	0	0	3649	23.9
西藏	0	0	0	0
陕西	0	0	21035	66.2
甘肃	0	0	2371	15.1
青海	0	0	5	-36.8
宁夏	0	0	2470	-2
新疆	5	23.4	3229	

ที่มา : <http://www.fstcb.com>

คาดว่าภายหลังปี 2015 ซึ่งจะเป็ปีสิ้นสุดของแผนการพัฒนา 5 ปีครั้งที่ 12 ตลาดเซรามิกส์ และพอร์ซเลนในจีนจะเติบโตมากกว่า 15 % ต่อปี นี้จะเป็นสาเหตุให้ซัพพลายเออร์ทั้งในและต่างประเทศและผู้กระจายสินค้า (distributor) เริ่มแสวงหาสินค้าและตลาดใหม่

ในประเทศจีน กิจการเซรามิกและพอร์ซเลนมีการแข่งขันกันสูง กิจการใหญ่ๆ ในจีนมีจำนวนกว่าร้อยบริษัท ซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ที่เมืองฝอชาน เมืองเซินเจิ้น และเมืองชัวเถา แต่เมืองที่ขึ้นชื่อเรื่องสินค้าเซรามิกและพอร์ซเลนที่สุด คือ เมืองฝอชาน มณฑลกวางตุ้ง เมืองฝอชานขึ้นชื่อว่าเป็นแหล่งผลิตเซรามิกที่ใหญ่ที่สุดในประเทศจีน นอกจากนี้ ยังมีอีกหนึ่งเมืองที่ถูกขนานนามว่าเป็น “เมืองหลวงแห่งเซรามิกจีน” (China's ceramic capital) นั่นก็คือเมืองจิ้งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี ทั้งสองเมืองนี้ส่งออกทั้งผลิตภัณฑ์เซรามิกในกลุ่มวัสดุก่อสร้าง (Building ceramic) และเครื่องสุขภัณฑ์ (Sanitary ceramic) ใหญ่เป็นอันดับสามของโลก รองจากอิตาลีและสเปนเท่านั้น

สถิติการส่งออกสินค้าเซรามิกและพอร์ซเลนของเมืองฝอชานมีมูลค่า 700 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2012 เพิ่มขึ้น 23.25 % เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว ในจำนวนนี้รวมมูลค่าส่งออกเครื่องสุขภัณฑ์ 24.22 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 6.34 % เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว ตลาดส่งออกที่สำคัญของจีน คือ บราซิล อเมริกา ไทย เม็กซิโก เป็นต้น

การสรุปและอภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาในหัวข้อเรื่อง “การขยายตัวของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน” โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน
3. เพื่อศึกษาแนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีนในอนาคต

จากการวิจัยสรุปได้ว่า

1. จากการศึกษาพัฒนาการของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน สรุปได้ว่า จากอดีตจนถึงปัจจุบันวิวัฒนาการของเซรามิกส์นั้นเปลี่ยนไปตามยุคสมัยของโลก จากเซรามิกส์ดั้งเดิมที่ขึ้นรูปด้วยวิธีการปั้นมือ เครื่องจักรก็เข้ามามีบทบาทมากขึ้น ในช่วงเริ่มต้นนั้น เป็นช่วงที่ทดลอง เรียนรู้ ทำให้ผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ถูกออกแบบขึ้นมาเพื่อประโยชน์ใช้สอยในชีวิตประจำวัน เช่น ถ้วยชาม จาน ช้อนน้ำ กระจก เป็นต้น ซึ่งหน่วยธุรกิจอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีนที่ประสบความสำเร็จใหญ่โตในปัจจุบันได้เริ่มมาจากหน่วยธุรกิจเล็กๆ มาก่อนแทบทั้งสิ้น โดยจะมีการผลิตเพื่อตอบสนองตลาดในท้องถิ่น แล้วจึงเริ่มเกิดการพัฒนากายในทำให้เกิดการขยายตัว เมื่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์ได้รับการตอบสนองเป็นอย่างดีในประเทศของตน ก็เริ่มมีการขยายพื้นที่การขายไปสู่ภูมิภาคอื่นๆ มีการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการพัฒนาการผลิต การแข่งขันเริ่มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการแข่งขันในด้านราคาจากหน่วยการผลิตอื่น ผู้ประกอบการให้ความสำคัญต่อการผลิตมาก ขยายพื้นที่ทางการตลาดและเพิ่มการลงทุน ได้สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ต่างๆ ออกมามากมายตามความต้องการที่จะใช้เซรามิกส์ในชีวิตประจำวันให้เข้ากับยุคสมัย เช่น การค้นพบเคลือบเซรามิกส์จนเกิดเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดเคลือบ การปั้นหม้อไหที่มีรูปแบบที่ซับซ้อนมากขึ้น การใช้วัสดุดินเผามาก่อนกำแพงบ้านแทนการใช้ไม้ เป็นต้น ปัจจุบันอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีนถือเป็นยุคที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านการผลิตและการตลาด การผลิตจะปรากฏในต่างประเทศเพื่อตอบสนองการขาย ในด้านการตลาดจะประสบความสำเร็จไปในทุกพื้นที่ ผู้ผลิตให้ความสนใจในการหันมาใช้พลังงานทดแทนเพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย

2. จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน พบว่า ในประเทศจีนกิจการเซรามิกส์และพอร์ซเลนมีการแข่งขันกันสูง กิจการใหญ่ๆ ในจีนมีจำนวนกว่าร้อยบริษัท ซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ที่เมืองฝอวชาน เมืองเซินเจิ้น และเมืองซัวเถา แต่เมืองที่ขึ้นชื่อเรื่องสินค้าเซรามิกส์และพอร์ซเลนที่สุด คือ เมืองฝอวชาน มณฑลกวางตุ้ง เมืองฝอวชานขึ้นชื่อว่าเป็นแหล่งผลิตเซรามิกที่ใหญ่ที่สุดในประเทศจีน นอกจากนี้ ยังมีอีกหนึ่งเมืองที่ถูกขนานนามว่าเป็น “เมืองหลวงแห่งเซรามิกจีน” (China's ceramic capital) นั่นก็คือเมืองจิ้งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี ทั้งสองเมืองนี้ส่งออกทั้งผลิตภัณฑ์เซรามิกในกลุ่มวัสดุก่อสร้าง (Building ceramic) และเครื่องสุขภัณฑ์ (Sanitary ceramic) ใหญ่เป็นอันดับสามของโลก รองจากอิตาลีและสเปนเท่านั้น ซึ่งปัจจัยหลักๆ ที่มีความสำคัญต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีนคือ

1) ที่ดิน เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมเป็นอย่างมาก เนื่องจากอุตสาหกรรมไม่ได้ต้องการใช้ที่ดินเพื่อสร้างโรงงานเพียงอย่างเดียว แต่ต้องการพื้นที่เพื่อก่อสร้างสถานที่เพื่อเก็บรักษาวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูป

2) วัตถุดิบ อุตสาหกรรมทุกประเภทต้องการวัตถุดิบไปป้อนโรงงาน เพื่อทำการผลิตสินค้าสำเร็จรูปออกจำหน่าย

3) การขนส่งและการคมนาคม เพราะในกระบวนการผลิตจะต้องขนย้ายวัตถุดิบไปยังโรงงาน และขนส่งผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปไปยังตลาด

4) แรงงาน แรงงานเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานอย่างเข้มข้น เนื่องจากอุตสาหกรรมบางประเภทมีความต้องการใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก ดังนั้นความต้องการแรงงานและประเภทของแรงงานอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์ได้ เพราะอุตสาหกรรมต้องใช้แรงงานเข้าไปเกี่ยวข้องกับการผลิต

5) ตลาด เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อที่ตั้งอุตสาหกรรมเป็นอย่างมาก โดยทั่วไปผู้ประกอบการมักจะคำนึงถึง

6) ทุน ทุนจึงมีความสำคัญต่อการประกอบอุตสาหกรรม โคนทุนจะเข้าไปเกี่ยวข้องในทุกระดับขั้นตอนของการผลิต นับตั้งแต่การเช่า และการซื้อพื้นที่การก่อสร้าง โรงงาน การซื้อเครื่องจักรและอุปกรณ์ การผลิตสินค้าจนถึงการตลาด

- 7) พลังงานและเชื้อเพลิง พลังงานไฟฟ้า ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ซึ่งต้นทุนในการผลิตสินค้าจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับปริมาณการใช้พลังงานและเชื้อเพลิง
- 8) ผู้ประกอบการ การตัดสินใจว่าจะผลิตสินค้าอะไร จำนวนเท่าใด ใช้เทคนิคใดในการผลิตและจะตั้งโรงงาน ณ ที่ใดจึงจะเหมาะสมที่สุด
- 9) ปัจจัยการเกาะกลุ่มรวมตัวกัน โดยทั่วไปโรงงานอุตสาหกรรมมักไม่ตั้งอยู่โดดเดี่ยว แต่จะมีการตั้งโรงงานอยู่ในพื้นที่เดียวกัน เพราะอุตสาหกรรมเหล่านี้จะได้รับประโยชน์จากการประหยัดของการรวมกลุ่ม
- 10) นโยบายของรัฐ เป็นปัจจัยอย่างหนึ่งส่งผลต่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์ ยิ่งในเศรษฐกิจสมัยใหม่ รัฐบาลได้กลายเป็นผู้มีอำนาจมากขึ้นเรื่อยๆ นโยบายของรัฐมีอิทธิพลต่อการลงทุนมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นกับระบบเศรษฐกิจและระดับความเจริญทางเศรษฐกิจของประเทศนั้นๆ
- ดังนั้นผู้ประกอบการหรือนักลงทุนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องนำปัจจัยที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมเซรามิกส์มาใช้ในการพิจารณา ซึ่งสามารถลดค่าใช้จ่ายให้ต่ำที่สุด ส่งผลให้ผู้ประกอบการเกิดกำไรสูงสุด และเพื่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ที่มีประสิทธิภาพ

3. จากการศึกษาแนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีนในอนาคต
พบว่า สถิติการส่งออกสินค้าเซรามิกส์และพอร์ซเลนของจีน ในปี 2013 เพิ่มขึ้นจากปี 2012 มีมูลค่า 700 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2012 เพิ่มขึ้น 23.25 % เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว ในจำนวนนี้รวมมูลค่าส่งออกเครื่องสุขภัณฑ์ 24.22 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 6.34 % เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว ตลาดส่งออกที่สำคัญของจีน คือ บราซิล อเมริกา ไทย เม็กซิโก เป็นต้น

วิเคราะห์ทิศทางการตลาดเครื่องเคลือบและพอร์ซเลนในอนาคตของจีน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการผลิตจะถูกปรับเปลี่ยนจากเดิมที่ผลิตเพื่อเป็นเครื่องใช้ในบ้าน จะเปลี่ยนเป็นการผลิตที่ต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยมากขึ้น คูเป็นงานศิลปะ อ่อนช้อยมากขึ้น
2. มีแนวโน้มจะลดปริมาณการผลิตลงแต่เน้นให้สินค้ามีคุณภาพสูงขึ้น ใช้กลยุทธ์การผลิตแบบจำกัดจำนวน (Limited edition) เพื่อทำตลาดระดับบน

3. อุตสาหกรรมเซรามิกส์พัฒนาอย่างต่อเนื่องในจีน มีแนวโน้มดีขึ้นเรื่อยๆ เป็นที่แน่นอนว่าความต้องการสินค้าที่มีคุณภาพดี มีสไตล์โดดเด่น และงานที่มีความประณีตมากขึ้นเพื่อสร้างศักยภาพในการแข่งขัน

จากการวิเคราะห์แนวโน้มอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในอนาคตของจีน ทำให้เห็นถึงความก้าวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องและไม่หยุดยั้งอุตสาหกรรมเซรามิกส์ของจีน ที่ต้องการจะพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตเซรามิกส์ให้เป็นอุตสาหกรรมเสาหลักของเมืองต่างๆ พร้อมก่อตั้งเขตนิคมอุตสาหกรรมเซรามิกส์ขึ้นเพื่อเป็นฐานผลิต วิจัยและพัฒนา จำหน่าย บริการและจัดแสดงอย่างครบวงจร เพื่อให้เป็นเวทีเจรจาการค้าการลงทุน ความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ และการคมนาคมขนส่งระหว่างประเทศ ซึ่งในอนาคตข้างหน้าอาจเป็นไปได้ว่าจะประสบความสำเร็จได้ดังเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งจะส่งผลให้เศรษฐกิจโดยรวมของจีนเติบโตยิ่งขึ้น

ปัญหาที่พบในการศึกษา

1. ปัญหาการสืบค้น เนื่องจากข้อมูลของอุตสาหกรรมเซรามิกส์จีนที่เป็นภาษาไทยมีอย่างจำกัด จำเป็นต้องค้นข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษและภาษาจีนกลาง ซึ่งอาจทำให้ล่าช้าในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ปัญหาข้อมูลไม่เพียงพอ เนื่องจากข้อมูลที่ค้นหามาได้นั้นมีขอบเขตที่จำกัด จึงจำเป็นต้องหาข้อมูลเพิ่มเติมจากเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ปัญหาการค้นหภาพแผนที่ประกอบ เนื่องจากขอบเขตการค้นหภาพแผนที่ค่อนข้างจำกัด จำเป็นต้องค้นหภาพแผนที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาอ้างอิงในเนื้อหา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านสังคม นอกเหนือจากปัจจัยที่ดิน วัตถุดิบ การขนส่งและการคมนาคม แรงงาน ตลาด ทู่น พลังงานและเชื้อเพลิง

ผู้ประกอบการ ปัจจัยการเกาะกลุ่มรวมตัวกัน นโยบายของรัฐที่มีผลต่อการขยายตัวของ
อุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศจีน

2. ควรมีการศึกษาข้อมูลทางภูมิศาสตร์ของประเทศจีนในด้านที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม
เซรามิกส์ด้วย และนำมาจัดเป็นทำแผนที่ โดยระบุรายละเอียดของแผนที่ให้ชัดเจน

3. ควรมีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของอุตสาหกรรมเซรามิกส์กับอุตสาหกรรมอื่นๆของจีน
ในแง่สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม เป็นต้น

บรรณานุกรม

หนังสือภาษาไทย

อัญชลี ภูวิชช์สัมฤทธิ์. ภูมิศาสตร์อุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2530.

สุทธิพันธ์ จิราธิวัฒน์ และคณะ. การศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างและระบบการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมของไทย. กรุงเทพฯ . คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , 2530.

พรสุรีย์ ภักดีไทย. "การวิเคราะห์ที่ตั้งของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาภูมิศาสตร์อุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร , 2543.

ฐานิกา ปัญจรัตน์ "พัฒนาการและแนวโน้มของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในจังหวัดลำปาง." วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท สาขาภูมิศาสตร์อุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.

ปยุณรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์ . เครื่องเคลือบดินเผา เทคนิคและวิธีการสร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

อริยา อรุณินท์ . การจัดการโครงการภูมิศาสตร์สถาปัตยกรรมขนาดใหญ่. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540

รศ. ดร. ประภัสสร เทพชาติวี. สถานการณ์โลกปี 2553 และแนวโน้มปี 2554. 1. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม , 2554.

วิทยากร เชียงกุล. เศรษฐกิจจีนในระบบเศรษฐกิจโลก. 1. กรุงเทพฯ: สารธาร, 2547.

ดร. อักษรศรี พาณิชศาสตร์ . เศรษฐกิจมณฑลจีน. 1. กรุงเทพฯ: ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. หนึ่งมณฑล หนึ่งประเทศ ภาพรวมเศรษฐกิจจีน 9 มณฑล . 1. กรุงเทพฯ: ผู้จัด การ, 2550.

สมพร ภาวิจิตร.เปิดโลกมังกรราย.1.กรุงเทพฯ:สุขภาพใจ,2548.

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน.หนึ่งมณฑล หนึ่งประเทศ เศรษฐกิจจีน 11 มณฑล .1.กรุงเทพฯ:ผู้จัดการ,2549.

อารยรัฐ ปรีดิษาพันธ์.ประวัติเครื่องเคลือบดินเผาจีน.1.นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร ,2552.

ฐานข้อมูลออนไลน์

จีนพลิกบทบาทโรงงานของโลก ถอดบทเรียนจากโลกาภิวัตน์มุ่งหน้าสู่อาเซียน[ออนไลน์].เข้าถึงเมื่อ 24สิงหาคม 2556. เข้าถึงได้จาก http://www.thaifita.com/thaifita/portls/0/factbook_cn.pdf

เซรามิกส์จากภูมิปัญญาชาวบ้าน[ออนไลน์].เข้าถึงเมื่อ 26สิงหาคม 2556. เข้าถึงได้จาก <http://siripornsai.blogspot.com/p/blog-page.html>

สภาธุรกิจไทย-จีน[ออนไลน์].เข้าถึงเมื่อ 26สิงหาคม 2556. เข้าถึงได้จาก http://www.tcbc.or.th/news_eco_kwangcee_industrial.html

งานมหกรรมอุตสาหกรรมเฟอซรามิกค์นานาชาติครั้งที่13 the13th China(Zibo)international Ceramic industry Exhibition[ออนไลน์].เข้าถึงเมื่อ 23สิงหาคม 2556. เข้าถึงได้จาก <http://www.aseantpa.com/th/index.php/2011-06-30-23-44-4/item/96-the-13th-China-international-Ceramic-industry-Exhibition>

ภาติยะ พัฒนาศักดิ์."ความหมายอุตสาหกรรม"[ออนไลน์].เข้าถึงเมื่อ 11กันยายน 2556. เข้าถึงได้จาก[http://e-book.ram.edu/e-book/g/GE253\(50\)/GE253-11.pdf](http://e-book.ram.edu/e-book/g/GE253(50)/GE253-11.pdf)

กลุ่มอุตสาหกรรมเซรามิก.[ออนไลน์].เข้าถึงเมื่อ 25 สิงหาคม 2556. เข้าถึงได้จาก. http://ftieb.off.fti.or.th/industrialgroup/ceramic/news_dt.asp?id=3296

เป่ยหลิว เมืองเซรามิกกว้างซีเตรียมจัดงานเซรามิกนานาชาติ ธุรกิจไทยสนใจเข้าร่วมงานได้. [ออนไลน์].เข้าถึงเมื่อ 12 กันยายน 2556. เข้าถึงได้จาก <http://www.thaibizchina.com re-branding>

ศูนย์ศิลปชีพ .[ออนไลน์].เข้าถึงเมื่อ 12 กันยายน 2556. เข้าถึงได้จาก

http://www.thaiceramicsociety.com/pi_re-branding_center.php

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ – สกุล	นางสาวธนพร ฉิวภิรมย์
วันเกิด	25 พฤษภาคม 2535
ที่อยู่	92 ซอย วัดระฆัง ถนน อรุณอมรินทร์ แขวง ศิริราช เขต บางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร 10700
ประวัติการศึกษา	จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียน โฆษิตสโมสร จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนสตรีวัดระฆัง สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะอักษรศาสตร์ สาขาเอเชียศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

แบบโอนลิขสิทธิ์สารนิพนธ์
สาขาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ข้าพเจ้า	นางสาวชนพร จิวภิรมย์	
นักศึกษาชั้นปีที่ 4	วิชาเอกเอเชียศึกษา ภาษาจีน	
ชื่อสารนิพนธ์	การขยายตัวของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในประเทศไทย	
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาติ อุ๋อัน	
ที่อยู่ติดต่อได้ภายหลังการสำเร็จการศึกษา	92 ซอย วัดระฆัง ถนน อรุณอมรินทร์ แขวง ศิริ ราช เขต บางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร 10700	
หมายเลขโทรศัพท์	090-987-9011	

ลิขสิทธิ์ของสารนิพนธ์อันเป็นผลมาจากการศึกษาเล่าเรียนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร
ระดับปริญญาตรีบัณฑิต ข้าพเจ้ายินดีโอนลิขสิทธิ์ตามมาตรา 17 วรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติ
ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เป็นของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีกำหนดตามอายุการ
คุ้มครองลิขสิทธิ์

ลงนามผู้โอน.....

(.....)

ลงนามผู้รับโอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

